การประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อกำหนดขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิง แบบรุนแรงด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมนิวเคลียร์ ภาควิชาวิศวกรรมนิวเคลียร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test

Miss Noppawan Rattanadecho

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Nuclear Engineering Department of Nuclear Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2016 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อ
	กำหนดขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิงแบบรุนแรง
	ด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4
โดย	นางสาวนพวรรณ รัตนเดโช
สาขาวิชา	วิศวกรรมนิวเคลียร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ รัศมี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. กัมปนาท ซิลวา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีคถ	นะวิศวกรรมศาส	สตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ เตชวรสินสกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์)

....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ รัศมี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ดร. กัมปนาท ซิลวา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สัญชัย นิลสุวรรณโฆษิต)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. แสนสุข เวชชการัณย์)

นพวรรณ รัตนเดโช : การประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อกำหนด ขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิงแบบรุนแรงด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 (Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. สมบูรณ์ รัศมี, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ดร. กัมปนาท ซิลวา, 122 หน้า.

ในอดีตมีเหตุการณ์อุบัติเหตุอย่างรุนแรงของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หลายเหตุการณ์ เช่น อุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทรีไมล์ไอส์แลนด์โรงที่สอง โรงไฟฟ้านิวเคลียร์เชอร์โนบิล และโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ฟุกุชิมะไดอิชิ ทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุอย่างรุนแรงจะเกิดผลกระทบและความ เสียหายตามมา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่เคยเกิดแล้วในอดีตจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมและ ้ศึกษาถึงเหตุการณ์และสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง โดยที่งานวิจัยนี้ได้ทำการจำลองการ ทดลองการเกิดอุบัติเหตุของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายของเซื้อเพลิงอย่าง รุนแรงแบบกำหนดขอบเขต (Severe Fuel Damage Scoping Test, SFD-ST) ทำขึ้นที่ Power Burst Facility (PBF) ใน Idaho National Engineering Laboratory ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ผลการทดลองของการทดลอง SFD-STถูกทำนาย โดยใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และเปรียบเทียบผลการคำนวณที่ได้กับผลการทดลองและ ผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ที่ได้จาก งานวิจัยในอดีต โดยตัวแปรที่ใช้ในการเปรียบเทียบได้แก่ ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ อุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิง ปริมาณและการเกิดไฮโดรเจน การกระจายอุณหภูมิและระดับการเกิดความเสียหายของ เชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง จากผลการเปรียบเทียบโดยทั่วไปจากผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการ ทดลองและผลการคำนวณพบว่าโปรแกรม RFI AP/SCDAPSIM MOD 3.4 สามารถทำนายผลการ ทดลองได้ดีกว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 อย่างไรก็ตาม ้ผลการคำนวณที่ได้ก็ยังมีความคลาดเคลื่อนจากผลการทดลองอยู่บ้างในบางตัวแปรและเงื่อนไข ซึ่ง น่าจะเป็นผลมาจากความคลาดเคลื่อนของค่าที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตเงื่อนไขเริ่มต้น

ภาควิชา	วิศวกรรมนิวเคลียร์	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมนิวเคลียร์	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2559	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5870177021 : MAJOR NUCLEAR ENGINEERING

KEYWORDS: RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 / SFD-ST / POWER BURST FACILITY

NOPPAWAN RATTANADECHO: Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test. ADVISOR: ASST. PROF. DR. SOMBOON RASSAME, CO-ADVISOR: DR. KAMPANART SILVA, 122 pp.

In the past, there were several severe accidents of nuclear power plants such as Tree-Mile Island power plant, Chernobyl power plant, and Fukushima Daiichi power plant. Each accident had caused severe accident with the large scale effect and damage. To prevent the severe accidents, it is necessary to prepare and study the events and causes of these severe accidents. The simulation on the Severe Fuel Damage Scoping Test (SFD-ST) at Power Burst Facility (PBF) in the Idaho National Engineering Laboratory, USA, using RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 code was performed in this study. The calculated results by RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 were compared to the experimental and the calculated results from SCDAP/RELAP5/MOD3.2 and SCDAP/RELAP5/MOD3.3 obtained from the previous studies. The compared results were the water level in the bundle, the cladding temperatures, the hydrogen production rate, the quantity, the temperature distribution and the damage level of the cladding and the fuel rod. From the comparison, it was generally found that RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 gave the better prediction compared with those from SCDAP/RELAP5/MOD3.2 and SCDAP/RELAP5/MOD3.3. There were some discrepancies between those from the calculated and experimental results, which were possibly due to some error of the input initial boundary conditions.

Department: Nuclear Engineering Field of Study: Nuclear Engineering Academic Year: 2016

Student's Signature	
Advisor's Signature	
Co-Advisor's Signature	

กิตติกรรมประกาศ

การทำงานวิจัยในหัวข้อการประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อกำหนด ขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิงแบบรุนแรงด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ครั้ง นี้ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายจนทำให้งานครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่คอยสนับสนุนและคอยให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ผศ.ดร.สมบูรณ์ รัศมี อาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการทำ วิทยานิพนธ์ ที่คอยดูแลเอาใจใส่ แนะนำและให้คำปรึกษาในการทำงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ รวมทั้งปรับปรุงและแก้ไขการเขียนงานวิจัยให้ออกมาดีที่สุด และขอขอบพระคุณที่คอยให้ความรู้ ทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิต

ขอขอบพระคุณ ดร.กัมปนาท ซิลวา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ ที่คอย แนะนำและให้คำปรึกษาในการทำงานวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งยังช่วยแก้ไขและช่วยปรับปรุงการเขียน งานวิจัยให้ออกมาดีที่สุด ร่วมไปถึงการคอยสนับสนุนการทำงานให้ผ่านสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ Dr. Chris Allison จากบริษัท Innovative Systems Software ที่ให้ ความอนุเคราะห์ในการเข้าถึงและใช้โปแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เพื่อให้สามารถทำ การวิเคราะห์ผลการทดลองในครั้งนี้ และขอบพระคุณสำหรับคำแนะนำทุกอย่างเพื่อให้งานได้เสร็จ ได้ด้วยดี

ขอขบพระคุณ ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ได้กรุณา สละเวลามาร่วมฟังการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. สัญชัย นิลสุรรณโฆษิต กรรมการภายในในการสอบวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ ได้กรุณาสละเวลามาร่วมฟังการเนินงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.แสนสุข เวชชการัณย์ กรรมการภายนอกในการสอบวิทยานิพนธ์ใน ครั้งนี้ ได้กรุณาสละเวลามาร่วมฟังการเนินงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

หน้า
บทคัดย่อภาษาไทยง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ
กิตติกรรมประกาศฉ
สารบัญช
สารบัญรูปญ
สารบัญตารางฏ
บทที่ 1 บทนำ1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
1.3 ขอบเขตงานวิจัย
1.4 ระเบียบวิธีวิจัย
1.5 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับ
บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2.1 อุบัติเหตุอย่างรุนแรง
2.2 ลำดับเหตุการณ์ของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง5
2.2.1 ช่วงความร้อนเพิ่มขึ้น (Heat up phase)5
2.2.2 การออกซิเดชัน/การผลิตไฮโดรเจน (Oxidation/Hydrogen generation)
2.2.3 อันตรกิริยาเคมี (Chemical interactions amongst core materials)
2.2.4 ความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิง (Cladding failure)
2.2.5 การย้ายตำแหน่งและการเกิดการอุดตัน (Relocation and blockage formation).11
2.2.6 ช่วงปลาย (Late phase)15
2.2.7 ช่วงเติมน้ำหรือดับความร้อน (Refill/Quench)16

	หน้า
2.2.8 การปล่อยของผลิตภัณฑ์ฟิชชัน (Fission product release)	16
2.3 การทดลองของการจำลองอุบัติเหตุอย่างรุนแรง	17
2.3.1 ตัวอย่างการทดลองของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง	17
2.3.2 ข้อมูลเบื้องต้นของการทดลอง Severe Fuel Damage	18
2.3.3 การประเมินและการศึกษาของการทดลอง PBF SFD โดยใช้โปรแกรมอื่น ๆ	23
2.4 โค้ดคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง	23
2.4.1 ตัวอย่างโค้ดคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง	23
2.4.2 ข้อมูลเบื้องต้นของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM	26
2.4.3 ดัชนีความเสียหายของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	27
2.4.4 แบบจำลองและโมเดลที่ใช้ในโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM	27
2.4.5 ความแตกต่างของโปรแกรม	
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.6.1. งานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง PBF SFD	
2.6.2. งานวิจัยในส่วนโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัยดาดหลุดออกไปที่เหตุธุรรรษ	
3.1 การศึกษาข้อมูลขาเข้า	50
3.2 การใช้ขอบเขตเงื่อนไขในข้อมูลขาเข้า	51
3.2.1 การคัดลอกรูปกราฟขอบเขตเงื่อนไข	51
3.2.2 การแปลงกราฟให้เป็นข้อมูลตัวเลข (Digitizing)	
3.3 การคำนวณและวิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	54
3.3.1 ส่วนประกอบในการวิเคราะห์ผลของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3	.4
3.3.2 การใช้งานโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	55
3.4 การดึงข้อมูลจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	57

	หน้า
3.4.1 การดึงข้อมูลโดยใช้ไฟล์ดึงข้อมูล	57
3.4.2 การดึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม AptPlot	
3.5 ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ผล	60
3.5.1 แผนภาพ (Nodalization)	60
3.5.2 ขอบเขตเงื่อนไข (Boundary conditions)	63
3.5.3 ตัวแปรที่สนใจในการวิเคราะห์	65
บทที่ 4 การคำนวณและวิจารณ์ผลการคำนวณ	68
4.1 ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ (Interface water level)	69
4.2 อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง (Cladding temperature)	70
4.3 การเกิดไฮโดรเจน (Hydrogen Production)	74
4.4 การกระจายอุณหภูมิ (Temperature distribution)	76
4.5 ระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง (Damage state levels)	
4.6 สรุปผลการคำนวณ	
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	85
5.1 สรุปผลการวิจัย	85
5.2 ข้อเสนอแนะ	
รายการอ้างอิง	
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	

สารบัญรูป

รูปที่ 1 ช่วงอุณหภูมิของการเปลี่ยนแปลงของแกนปฏิกรณ์	
รูปที่ 2 ดัชนีความเสียหาย 2	13
รูปที่ 3 ดัชนีความเสียหาย 3	14
รูปที่ 4 ดัชนีความเสียหาย 4	14
รูปที่ 5 ดัชนีความเสียหาย 5	15
รูปที่ 6 ภาพตัดขวางของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงของการทดลอง PBF SFD-ST	21
รูปที่ 7 ภาพมุมแนวตั้งของการทดลอง PBF SFD-ST	21
รูปที่ 8 แผนภาพของการดำเนินงาน	
รูปที่ 9 หน้าต่างของโปรแกรม Snagit 12 Editor	51
รูปที่ 10 การบันทึกรูปกราฟ	52
รูปที่ 11 หน้าต่างการใช้งานโปรแกรม Digitize	53
รูปที่ 12 ไฟล์ขาออกของข้อมูลกราฟ	53
รูปที่ 13 หน้าต่างโปรแกรม Notepad++	55
รูปที่ 14 หน้าต่างโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	56
รูปที่ 15 หน้าต่างโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เมื่อเลือกข้อมูลขาเข้าแล้ว	56
รูปที่ 16 หน้าต่างโปรแกรมเมื่อกด Run RELAP5 แล้ว	57
รูปที่ 17 หน้าต่างโปรแกรมสำหรับการใช้ไฟล์ Strip	58
รูปที่ 18 หน้าต่างของ MS Excel ที่ทำการดึงข้อมูลออกมา	59
รูปที่ 19 หน้าต่างโปรแกรม AptPlot เมื่อเลือกไฟล์ .r แล้ว	59
รูปที่ 20 หน้าต่างโปรแกรม AptPlot และเลือก Export ASCII เพื่อนำไปพล็อต	60
รูปที่ 21 แผนภาพของส่วนประกอบของระบบ RELAP5	62
รูปที่ 22 แผนภาพของส่วนประกอบของระบบ SCDAP	62

รูปที่ 23 ขอบเขตเงื่อนไขที่แบ่งการทดลองเป็นสองช่วง	64
รูปที่ 24 ขอบเขตเงื่อนไขของระบบทางตรง	64
รูปที่ 25 ขอบเขตเงื่อนไขของระบบทางอ้อม	65
รูปที่ 26 การเปรียบเทียบผลการทดลองของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์	70
รูปที่ 27 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.35 เมตร	72
รูปที่ 28 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.5 เมตร	73
รูปที่ 29 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.7 เมตร	73
รูปที่ 30 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอัตราการเกิดไฮโดรเจน	75
รูปที่ 31 การเปรียบเทียบผลการทดลองของการเกิดไฮโดรเจนสะสม	75
รูปที่ 32 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80	77
รูปที่ 33 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 180	78
รูปที่ 34 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 190	78
รูปที่ 35 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 200	79
รูปที่ 36 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 210	79
รูปที่ 37 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 220	80
รูปที่ 38 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80 (สเกลละเอียด)	80
รูปที่ 39 ระดับการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง	82
รูปที่ 40 หน้างต่างโปรแกรม Digitize	116
รูปที่ 41 บันทึกฟล์ขาออกเป็นสกุล .text	117
รูปที่ 42 เลือกจุด X _{max} ,0 และ 0,Y _{max}	117
รูปที่ 43 กด Exit เพื่อจบการแปลงข้อมูล	118

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ดัชนีความเสียหาย	. 13
ตารางที่ 2 การทดลองความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่างรุนแรง	. 20
ตารางที่ 3 ขอบเขตเงื่อนไขของระบบทางตรงของการทดลอง PBF SFD-ST	. 22
ตารางที่ 4 การประเมินและการศึกษาของการทดลอง PBF SFD โดยใช้โปรแกรมอื่น ๆ	. 23
ตารางที่ 5 ดัชนีความเสียหายของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	. 27
ตารางที่ 6 โมเดลไฮโดรไดนามิกและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5	. 28
ตารางที่ 7 โมเดลโครงสร้างความร้อนและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5	. 31
ตารางที่ 8 โมเดลพลังงานจลน์ของเครื่องปฏิกรณ์และตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5	
	. 32
ตารางที่ 9 โมเดลการนำความร้อนของแกนปฏิกรณ์และตัวอย่างสมการในการคำนวณของ SCDAP	. 33
ตารางที่ 10 โมเดลการเกิดออกซิเดชันของวัสดุและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ SCDAP	. 34
ตารางที่ 11 โมเดลแท่งเชื้อเพลิงและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ SCDAP	. 36
ตารางที่ 12 ตำแหน่งของตัวแปรที่สนใจในการวิเคราะห์	. 67
ตารางที่ 13 ข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ผล	. 68
ตารางที่ 14 ผลการทดลองของการเกิดไฮโดรเจนของการทดลองจริงและการคำนวณโดย	
โปรแกรม	.76
ตารางที่ 15 อุณหภูมิและเวลาการเกิดความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิง	. 82
ตารางที่ 16 สรุปผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4	. 83

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้าเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งทางด้าน อุตสาหกรรม ด้านครัวเรือน ด้านธุรกิจ ด้านกิจการขนาดเล็ก หรือแม้แต่ทางด้านเกษตรกรรม และมี อัตราความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มอัตราการ ผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการและเพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศ แผนพัฒนากำลังการ ผลิตไฟฟ้าของประเทศ (Power Development Plan, PDP) เป็นแผนแม่บทในการผลิตไฟฟ้าของ ประเทศและเป็นการจัดการหาพลังงานไฟฟ้าในระยะยาวประมาณ 15-20 ปี ตามแผนพัฒนากำลัง การผลิตไฟฟ้าของประเทศปี พ.ศ. 2558 [1] มีแผน การเพิ่มจำนวนโรงไฟฟ้าโดยคำนึงถึงความยั่งยืน ทางพลังงานของประเทศ ต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า การกระจายแหล่งเชื้อเพลิง และผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนานี้มีความต้องการลดจำนวนโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ส่วน จำนวนโรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงจะเพิ่มขึ้น และแผนการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่มีขนาด 2,000 เมกะวัตต์ หรือเทียบได้กับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ 2 โรง ซึ่งจะเริ่มเดินกำลังในการผลิตไฟฟ้าภายใน ปี พ.ศ. 2579

เหตุการณ์ในอดีตมีอุบัติเหตุอย่างรุนแรงของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นใหญ่ ๆ สาม เหตุการณ์คือปี พ.ศ. 2522 เกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทรีไมล์ไอส์แลนด์โรงที่สอง (Three Mile Island Unit 2, TMI-2) [2] โดยสาเหตุเกิดจากเครื่องปฏิกรณ์หยุดการทำงานทันทีเนื่องจากปั้มน้ำที่ เกี่ยวข้องกับกังหันไอน้ำหยุดทำงานและผู้ปฏิบัติงานได้ตัดระบบควบคุมการจ่ายน้ำอัตโนมัติ ทำให้ไม่มี น้ำหล่อเย็นในแกนปฏิกรณ์ที่เพียงพอจึงเกิดความร้อนสะสมขึ้นจนเชื้อเพลิงหลอมละลายและทำให้ แกนปฏิกรณ์เสียหายทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2529 เกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้าเชอร์โนบิล (Chernobyl) [3] เป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทดสอบการทดลองระบบหล่อเย็นและระบบทำความเย็นฉุกเฉินของ แกนปฏิกรณ์นิวเคลียร์ของโรงไฟฟ้าเชอร์โนบิลโรงที่ 4 ขณะทำการทดลองมีการปิดระบบหล่อเย็น ฉุกเฉินของแกนปฏิกรณ์นิวเคลียร์และระบบอัตโนมัติอื่น ๆ เพื่อไม่ให้การทดสอบนี้หยุดเดิน หลังเกิด สถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นคือปฏิกิริยาฟิชชันมากขึ้นและความร้อนสูงขึ้นมาก เพื่อต้องการหยุดปฏิกิริยา ฟิชชันจึงมีการเคลื่อนที่แท่งควบคุมลงสู่เครื่องปฏิกรณ์ แต่เนื่องจากในช่วงกำลังต่ำมีค่า Void Reactivity เป็นบวก ดังนั้นทำให้ปฏิกิริยาฟิชชันเกิดขึ้นอย่างทวีคูณและเกิดความร้อนที่เพิ่มขึ้นอย่าง มหาศาลจนไม่สามารถหยุดได้ ส่งผลให้แกนปฏิกรณ์เริ่มแตกออกและไอน้ำเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลส่งผล ให้เกิดการระเบิดและไอน้ำจากแกนปฏิกรณ์กระจายออกสู่บรรยากาศ และในปี พ.ศ. 2554 เกิด อุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟุกุชิมะไดอิชิ (Fukushima Daiichi) [4] ในโรงไฟฟ้าโรงที่ 1 ถึง 4 มี สาเหตุมาจากสถานีสูญเสียแหล่งกำเนิดไฟฟ้า (Station blackout) ก่อนเกิดอุบัติเหตุได้เกิด แผ่นดินไหวและเกิดคลื่นสึนามิความสูงขนาด 13 เมตรทำให้น้ำสามารถผ่านกำแพงเข้ามาในตัวห้อง เก็บเครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซล เนื่องจากกำแพงสูง 10 เมตรทำให้เกิดน้ำท่วมห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ฉุกเฉิน เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่เป็นแหล่งกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินเพื่อจ่ายไฟให้กับปั๊มน้ำของระบบหล่อเย็น ฉุกเฉินเพื่อหล่อเย็นแกนปฏิกรณ์หยุดทำงาน ทำให้เครื่องปฏิกรณ์มีความร้อนสูงขึ้นมากทำให้เกิด ไฮโดรเจนเกิดมากขึ้นและส่งผลให้เกิดการระเบิดจากก๊าซไฮโดรเจน

จากเหตุการณ์อุบัติเหตุอย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้จำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมทางด้าน เทคโนโลยีและต้องศึกษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ การศึกษาความปลอดภัยเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์มีวัตถุประสงค์เพื่อสามารถนำผลการศึกษา ที่ได้ไปใช้ในการออกแบบระบบหรือวิธีการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้น โดย จะศึกษาการเกิดอุบัติเหตุของโรงไฟฟ้าที่เคยเกิดขึ้น เพื่อเป็นกรณีศึกษาของความปลอดภัยของ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ในการศึกษานี้จึงได้นำกรณีศึกษาของการทดลองการเกิดอุบัติเหตุของเครื่อง ปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ในการศึกษานี้จึงได้นำกรณีศึกษาของการทดลองการเกิดอุบัติเหตุของเครื่อง ปฏิกรณ์นิวเคลียร์ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่างรุนแรง (Severe Fuel Damage, SFD) เป็นการศึกษาที่ใกล้เคียงกับกรณีของการเกิดอุบัติเหตุที่ TMI-2 การทดลองความเสียหายของเชื้อเพลิง แบบรุนแรงเป็นการทดลองที่อาจจะทำให้เกิดการระเบิดได้ (Power Burst Facility, PBF) ใน การศึกษาครั้งนี้จะทำวิเคราะห์การทดลองความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่างรุนแรงแบบกำหนด ขอบเขต (SFD-ST) เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจที่สามารถนำไปต่อยอดในการทดลองที่ ตามมา

การทดลอง SFD-ST เป็นการทดลองของ Idaho National Engineering Laboratory (INEL) ได้ทำการทดลองเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2525 การทดลอง SFD-ST เป็นการทดลองแรก จากการทดลองทั้งหมดของสี่การทดลอง SFD และเป็นการจำลองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเครื่องปฏิกรณ์ แบบน้ำมวลเบา วัตถุประสงค์ของการทดลอง SFD-ST คือเพื่อสนับสนุนความเข้าใจพฤติกรรม เชื้อเพลิงและการเกิดไฮโดรเจนระหว่างช่วงอุณหภูมิสูงชั่วคราว (High temperature transient) การ ทดลอง SFD-ST แบ่งการทดลองเป็นสองช่วงคือช่วงก่อนเติมน้ำ (Pre-reflood) และช่วงเติมน้ำ (Reflood) ซึ่งทั้งสองช่วงจะแบ่งจากการเกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor scram) แต่ เนื่องจากการความจำกัดทางการวัดและเครื่องมือวัดทำให้ผลการทดลองสามารถวัดค่าผลการทดลอง ได้แค่ในช่วงก่อนเติมน้ำเท่านั้น

ในปัจจุบันมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่ได้รับความนิยมและมีความน่าเชื่อถือใน วิเคราะห์และประเมินผลการทดลองทางด้านอุบัติเหตุอย่างรุนแรง [5] เช่น MELCOR, MACCS, SCDAP/RELAP, CONTAIN, IFCI และ VICTORIA เป็นต้น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่กล่าวมาเป็น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นที่ยอมรับของ U.S. Nuclear Regulatory Commission (USNRC) โปรแกรม MELCOR, MACCS และ SCDAP/RELAP5 เป็นโปรแกรมที่วิเคราะห์อุบัติเหตุอย่างรุนแรง โปรแกรม CONTAIN และ โปรแกรม VICTORIA เป็นโปรแกรมที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในอาคาร ปฏิกรณ์และการรื้นถอน และ โปรแกรม IFCI เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลของการเกิดอันตร กิริยาของแกนปฏิกรณ์

ผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ในการใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ทำให้สามารถเข้าถึงโปรแกรมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใน การวิเคราะห์ผลการคำนวณ ในการศึกษานี้จึงได้เลือกใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ซึ่ง เป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาโดย ISS โดยโปรแกรมสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของเชื้อเพลิงและ ระบบที่เกี่ยวข้องของเครื่องปฏิกรณ์ในช่วงที่เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ในการจำลอง การทดลอง SFD ใช้ค่าขอบเขตเงื่อนไขเริ่มต้น (Initial Boundary Condition) ที่ได้จากการทดลอง นำมาคำนวณและประเมินผลการทดลองในพารามิเตอร์ที่สำคัญ ได้แก่ อุณหภูมิของเชื้อเพลิงและ ปลอกเชื้อเพลิง อัตราการเกิดไฮโดรเจน ระดับความสูงระหว่างน้ำและไอน้ำ การเปลี่ยนแปลงเชิง โครงสร้างของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง และนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการทดลอง โดยตรงหรือผลการคำนวณจากโปรแกรมอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน เพื่อจะสามารถบอกได้ถึง ประสิทธิภาพและความสามารถในการทำนายผลของโปรแกรม และผลการทดลองจะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจถึงปรากฏการณ์ในอุบัติเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้น และพัฒนาขีดความสามารถของประเทศไทย ในการทำนายเหตุการณ์อุบัติเหตุร้ายแรงในโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ และผลกระทบที่ ตามมา

GHULALONGKORN UNIVERSI

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อกำหนดขอบเขตความเสียหายของ เชื้อเพลิงแบบรุนแรงด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

ตัวแปรควบคุมในการคำนวณสำหรับประเมินความสามารถการทำนายผลการทดลองเพื่อ กำหนดขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิงแบบรุนแรง คือ กำลังความร้อนเชิงเส้น และอัตราการไหล ขาเข้าของสารหล่อเย็น โดยอ้างอิงจากการทดลองและการคำนวณอื่น

1.4 ระเบียบวิธีวิจัย

- ศึกษาการใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ในเรื่องการอ่านข้อมูลขาเข้า (Input desk) การประมวลผล และการอ่านข้อมูลขาออก (Output desk)
- ศึกษางานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับการทดลอง PBF SFD-ST และโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4
- ทดลองใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 โดยทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมจาก ข้อมูลขาเข้าแบบพื้นฐาน
- 4. ศึกษาข้อมูลขาเข้าของการทดลอง SFD-ST ว่ามีโครงสร้างอย่างไร
- 5. ประมวลผลด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 โดยใช้ข้อมูลขาเข้าของการทดลอง SFD-ST
- 6. เปรียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ผลที่ได้จากการ ทดลองและผลที่ได้จากโปรแกรมอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน
- 7. วิเคราะห์และสรุปผลการเปรียบเทียบ เมื่อเมพยารเบท

1.5 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วยให้เข้าใจผลที่ได้จากการทำนายที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงทางโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์และทำให้สามารถนำไปสู่การจัดการความปลอดภัยของอุบัติเหตุร้ายแรงอย่างมี ประสิทธิภาพ

บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2 เป็นบทที่บรรยายเนื้อหาความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อ หลัก ๆ คือ ความหมายของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง ลำดับเหตุการณ์ของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง การ ทดลองเพื่อจำลองอุบัติเหตุอย่างรุนแรง และโปรแกรมที่ใช้ในการคำนวณการทดลองคือโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 นอกจากนี้บทที่ 2 ยังกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

2.1 อุบัติเหตุอย่างรุนแรง

ตามความหมายที่บัญญัติของ International Atomic Energy Agency (IAEA) ของคำว่า อุบัติเหตุอย่างรุนแรงหรือ Severe accident (SA) หมายถึง อุบัติเหตุที่มีเงื่อนไข (Condition) เกิน กว่าการออกแบบโดยอุบัติเหตุพื้นฐาน (Design Extension Accident) โดยที่อุบัติเหตุระดับรุนแรงจะ เกี่ยวข้องกับการสลายตัวของแกนปฏิกรณ์อย่างมีนัยสำคัญ [6]

การประเมิน ประสบการณ์การปฏิบัติงาน งานวิจัย และการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ อย่างรุนแรงเป็นประโยชน์เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงและเพื่อลดผลกระทบจาก อุบัติเหตุดังกล่าว อุบัติเหตุอย่างรุนแรงที่เคยเกิดขึ้นที่สำคัญคือ อุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทรีไมล์ไอส์ แลนด์โรงที่สอง อุบัติเหตุโรงไฟฟ้าเซอร์โนบิลและอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟุกุชิมะไดอิชิ ซึ่ง อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทุกครั้งนั้นย่อมมีผลเสียหายต่อธรรมชาติและมนุษย์ทั้งสิ้น ดังนั้นการศึกษาและทำให้ เข้าใจอุบัติอย่างรุนแรงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยลดโอกาสในการเกิดผลเสียและความเสียหายที่ตามมา

2.2 ลำดับเหตุการณ์ของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง

การเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงนั้นสามารถทำให้เกิดการหลอมเหลวและเกิดความเสียหายของ แกนปฏิกรณ์ ก่อนการเกิดความเสียหายต่อแกนปฏิกรณ์นั้นจะเกิดเหตุการณ์ลำดับเป็น 8 หัวข้อ [7] ดังนี้

2.2.1 ช่วงความร้อนเพิ่มขึ้น (Heat up phase)

เมื่ออุบัติเหตุที่เกี่ยวกับการรั่วไหลหรือความเสียหายที่เกี่ยวกับน้ำหล่อเย็นในระบบปฐมภูมิ ของเครื่องปฏิกรณ์น้ำมวลเบาเกิดขึ้นจะทำให้น้ำที่จะเข้าไปหล่อเย็นแกนปฏิกรณ์ลดลง [7] ส่งผลให้ ประสิทธิภาพของการแลกเปลี่ยนความร้อนลดลงนำไปสู่สาเหตุที่อุณหภูมิของเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้น ช่วง ความร้อนเพิ่มขึ้นนี้จะรวมถึงช่วงของการยังไม่เปลี่ยนแปลงรูปของวัสดุบางประเภทของโครงสร้างของ แกนปฏิกรณ์ อีกทั้งยังรวมถึงช่วงของการเกิดปฏิกิริยาเคมีอย่างซับซ้อน ช่วงการหลอมละลายและการ เปลี่ยนเป็นของเหลวของเชื้อเพลิง และอุบัติเหตุช่วงนี้จะดำเนินไปถึงช่วงที่แกนปฏิกรณ์หลอมเหลว และเกิดย้ายตำแหน่ง (Relocation) อุณหภูมิชั่วคราวของแกนปฏิกรณ์ในช่วงความร้อนเพิ่มขึ้นอาจจะ ส่งผลให้แกนปฏิกรณ์หลอมเหลว

การเกิดออกซิเดชันของปลอกเชื้อเพลิงจากวัสดุ Zircaloy ทำให้เกิดแหล่งความร้อนที่สำคัญ ส่งผลให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้น กล่าวคือความสามารถในการถ่ายเทความร้อนนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อ อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นอีกทั้งยังส่งผลต่อการเกิดออกซิเดชันของปลอกเชื้อเพลิงและการเปลี่ยนแปลงรูปของ ปลอกเชื้อเพลิง (Cladding deformation)

2.2.2 การออกซิเดชัน/การผลิตไฮโดรเจน (Oxidation/Hydrogen generation)

ที่อุณหภูมิมากกว่า 1,300 K ความร้อนที่เกิดจากการออกซิเดชันของ Zircaloy นั้นทำให้ ความร้อนของแกนปฏิกรณ์เพิ่มขึ้น การใช้ปริมาณไอน้ำและความหนาของชั้นออกซิเจนส่งผลต่อ อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นเป็นกราฟพาราโบลา ที่อุณหภูมิมากกว่า 1,850 K การเปลี่ยนเฟสในโครงสร้าง โมเลกุลออกไซด์ด้วยการกระจายตัวของออกซิเจนส่งผลให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว [7]

ปริมาณออกซิเจนที่เพิ่มขึ้นใน Zircaloy เนื่องจากการเกิดออกซิเดชันจะเปลี่ยนแปลงลักษณะ ทางเชิงกลและการแตกตัวของชั้นภายนอกออกไซด์อาจมีผลต่อความแข็งแรงของโครงสร้างของปลอก เชื้อเพลิง [8] การเปลี่ยนแปลงเชิงกลที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนที่สูงของความเป็นออกไซด์กับความเป็น โลหะสามารถอธิบายและสังเหตุเห็นการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างได้ การออกซิเดชันและการแผ่รังสี ความร้อนมีผลกระทบอย่างมากต่อการเกิดฟอง (Ballooning) การแตกตัว (Rupture) และความ เสียหาย (Failure) ของแท่งเชื้อเพลิง พฤติกรรมการเกิดย้ายตำแหน่งที่เกิดขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นจะมี ความไวต่อการเกิดออกซิเดชันในปลอกเชื้อเพลิงนั้นพิจารณาจากปริมาณที่ไม่ถูกออกซิไดซ์ของ Zircaloy ที่อยู่ในกระบวนการเกิดการละลายของยูเรเนียมไดออกไซด์ (UO2) และเซอร์โคเนียมได ออกไซด์ (ZrO2) และความหนาของ ZrO2 ถูกแทนที่ด้วยของเหลวผสมของยูเรเนียมเซอร์โคเนียม และออกซิเจน (U-Zr-O) การผลิตไฮโดรเจนเป็นผลมาจากปฏิกิริยาออกซิเดชันซึ่งระยะเวลาและ ขอบเขตการผลิตไฮโดรเจนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของบริเวณอาคารเครื่องปฏิกรณ์ (Containment) การทำนายการเกิดไฮโดรเจนจากอัตราการเกิดออกซิเดชันในขณะที่โครงสร้างของ แกนปฏิกรณ์ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นค่อนข้างจะได้ผลที่ตรงไปตรงมา ในทางกลับกันจะเกิดผลของ ความไม่แน่นอนเพิ่มขึ้นอย่างมากถ้าทำนายการเกิดออกซิเดชันตอนเกิดความเสียหายของ Zircaloy การออกซิเดชันของโครงสร้างที่เป็นโลหะเหล็กอาจส่งผลกระทบต่อการผลิตไฮโดรเจนทั้งหมด

การเกิดออกซิเดชันของวัสดุแกนปฏิกรณ์เป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาอุบัติเหตุอย่างรุนแรง เนื่องจากความร้อนสูงที่ได้จากการสลายตัว [9] ที่อุณหภูมิประมาณ 1,500 K อัตราการปลดปล่อย ความร้อนของการเกิดออกซิเดชันของการเปลี่ยนแปลงของโลหะเซอร์โคเนียม (Zr) นั้นเทียบเท่ากับ ความร้อนจากการสลายตัว นอกจากนี้ยังนำไปสู่การผลิตไฮโดรเจนและก๊าซซึ่งอาจทำให้เกิดการเผา ไหม้อื่น ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุของความเสี่ยงของการระเบิดถ้าก๊าซเหล่านั้นถูกผสมกับอากาศ การเกิด ออกซิเดชันของเซอร์โคเนียมกับไอน้ำถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการผลิตไฮโดรเจนและผลกระทบต่อ การความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ เมื่อระบบหล่อเย็นไม่ทำงานและน้ำหล่อเย็นในเตาปฏิกรณ์มีระดับ ต่ำกว่าแท่งเชื้อเพลิง แท่งเชื้อเพลิงจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นมากกว่า 1,500 K โลหะเซอร์โคเนียมซึ่งใช้ทำ แท่งบรรจุเชื้อเพลิงจะทำปฏิกิริยากับไอน้ำหรือน้ำทำให้เกิดก๊าซไฮโดเจนและให้พลังงานความร้อนทำ ให้อุณหภูมิของแท่งเชื้อเพลิงสูงขึ้น ก๊าซไฮโดรเจนรั่วไหลออกจากแกนปฏิกรณ์ไปผสมกับอากาศ (ก๊าซ ออกซิเจน) ที่ส่วนบนของอาคารคลุมปฏิกรณ์ในอัตราส่วนที่เหมาะสมจนเกิดการเผาไหม้และเกิดการ ระเบิดขึ้นในที่สุด ดังสมการนี้

 $Zr + 2H_2O \rightarrow ZrO_2 + 2H_2$

การเกิดออกซิเดชันของโครงสร้าง Zircaloy มีผลต่อพฤติกรรมโดยรวมของแกนปฏิกรณ์ การ เพิ่มอัตราการเกิดออกซิเดชันของ Zircaloy นั้นทำให้อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทันทีซึ่งเกิดขึ้นที่อุณหภูมิมากกว่า 1,500 K และจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ จากการทดลอง LOFT-FP-2 พบว่าอุณหภูมิของแท่งเชื้อเพลิงและโครงสร้างหลักที่ยังคงอยู่อุณหภูมิจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่า จุดหลอมเหลวของ Zircaloy (2,100 K) ความร้อนของแกนปฏิกรณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุณหภูมิสูงสุด จะขึ้นอยู่กับการเกิดออกซิเดชันของZircaloy ในขณะที่ความร้อนทั้งหมดที่เกิดจากกระบวนการ ออกซิเดชันของ Zircaloy ก็เพียงพอที่จะผลักดันอุณหภูมิสูงสุดของแกนปฏิกรณ์ให้สูงถึงจุด หลอมเหลวของเชื้อเพลิงได้ (3,138 K) ปริมาณการเกิดออกซิเดชันทั้งหมดในแกนปฏิกรณ์จะถูกจำกัด ด้วยผลกระทบหลายอย่างเช่น

1.) ปริมาณของไอน้ำในแกน

2.) การแพร่กระจายของไอน้ำผ่านชั้นขอบเขตไฮโดรเจนตามแนวปลอก และ

3.) อัตราการแพร่กระจายของออกซิเจนผ่านระดับเซอร์โคเนียมไดออกไซด์ภายนอกและ
โลหะ Zircaloy เป็นต้น

สำหรับอัตราความร้อนเริ่มต้นที่ค่อนข้างสูง (คือมากกว่า 0.5 K/s) จะมีการจำกัดของการ สร้างและสะสมชั้นป้องกันออกไซด์บนพื้นผิวด้านนอกของปลอก Zircaloy (สูงกว่าจุดหลอมเหลวของ Zircaloy) ความล้มเหลวของปลอกและการย้ายตำแหน่ง (Relocation) ของ Zircaloy จากการหลอม ละลายจะตกลงไปยังบริเวณด้านล่างของแกนปฏิกรณ์ แม้ว่าการย้ายตำแหน่งของ Zircaloy ยังเกิด การออกซิเดชันอย่างต่อเนื่องแต่การระบายความร้อนขณะหลอมละลายจะเคลื่อนที่ไปยังบริเวณที่เย็น กว่าของแกนซึ่งมีแนวโน้มที่อุณหภูมิจะลดลงอย่างรวดเร็วซึ่งจะทำให้กระบวนการออกซิเดชันลดลง อัตราความร้อนที่ต่ำกว่า 0.3 K/s นั่นจะสร้างชั้นป้องกันออกไซด์ที่หนาขึ้นซึ่งจะช่วยป้องกันการย้าย ตำแหน่งของ Zircaloy ที่หลอมละลายและทำให้ Zircaloy สามารถถูกออกซิไดซ์ได้อย่างสมบูรณ์

ปริมาณไฮโดรเจนที่ปลดปล่อยออกสู่ระบบระบายความร้อนของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor coolant system) และอาคารควบคุมส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการเกิดออกซิเดชันของ Zircaloy แม้ว่าการเกิดออกซิเดชันของโครงสร้างหลัก (เช่น เหล็กกล้าไร้สนิม และ B4C) สามารถสร้างปริมาณ ไฮโดรเจนได้ อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกซิเดชันของ Zircaloy แม้ว่า อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์จะถูกจำกัดโดยการหลอมละลายของเชื้อเพลิงแต่อุณหภูมิสูงสุดจะถูกจำกัด ด้วยอัตราการเกิดออกซิเดชันสูงสุด อุณหภูมิสูงสุดของแกนปฏิกรณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้เกิดการ หลอมเหลวของ Zircaloy

2.2.3 อันตรกิริยาเคมี (Chemical interactions amongst core materials)

ความหลากหลายของวัสดุส่วนประกอบของแกนปฏิกรณ์ก่อให้เกิดความไม่เสถียรทางอุณ หพลศาสตร์ (Thermodynamic) หรือก่อให้เกิดความไม่เสถียรทางการแลกเปลี่ยนความร้อนกับ ปฏิกิริยาเคมีที่อุณหภูมิสูงกว่า 1,300 K รูปที่ 1 แสดงภาพของปฏิสัมพันธ์ทางเคมีและการ เปลี่ยนแปลงของแกนปฏิกรณ์ [7]

ช่วงอุณหภูมิที่ 1 คือช่วงอุณหภูมิ 1,473 ถึง 1,673 K เป็นช่วงความร้อนเพิ่มขึ้น (Heat up phase) ของการสลายตัวของแกนปฏิกรณ์ซึ่งเกิดขึ้นในแท่งควบคุมที่เริ่มเกิดการหลอมละลายของ โลหะผสมของเงินอินเดียมและแคดเมียม (Ag-In-Cd alloy) ที่อุณหภูมิประมาณ 1,100 K เกิดความ เสียหายของโครงเหล็กไร้สนิม (Stainless steel) ของปลอกแท่งควบคุมทำให้ Ag-In-Cd alloy ถูก หลอมละลายและทำปฏิกิริยาเคมีกับท่อนำ Zircaloy (Zircaloy guide tube) และบางส่วนของ ปลอก Zircaloy รอบแท่งเชื้อเพลิง การสัมผัสของโลหะผสม Ag-In-Cd alloy ที่ถูกหลอมละลายกับ Zircaloy หรือเหล็กไร้สนิมทำให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีและหลอมละลายที่อุณหภูมิประมาณ 1,470 K ซึ่งเป็นช่วงการเริ่มต้นหลอมละลายไปสู่แกนปฏิกรณ์ การเกิดอันตรกิริยาทางเคมีทำให้เกิดการสร้าง โครงสร้างแบบยูเทคติก (Eutectic Formation) หรือโครงสร้างที่ง่ายต่อการหลอมเหลวที่อุณหภูมิต่ำ เช่นการทำอันตรกิริยาของอินโคเนล (Inconel) กับ Zircaloy ที่อุณหภูมิประมาณ 1,470 K ซึ่งจะ นำไปสู่การปลดปล่อยก๊าซฟิชชันและการหลอมละลาย

ช่วงอุณหภูมิที่ 2 คือช่วงอุณหภูมิประมาณ 2,033 ถึง 2,273 K เป็นช่วงที่สองของการหลอม ละลาย Zircaloy ที่ไม่เกิดการออกซิเดชันจะเริ่มหลอมละลายที่อุณหภูมิประมาณ 2,033 K ถ้าการ ย้ายตำแหน่งของ Zircaloy ถูกยับยั้งโดยชั้นออกไซด์ที่หนามากบนพื้นผิวด้านนอกของปลอกเชื้อเพลิง ซึ่งจุดหลอมเหลวของเซอร์โคเนียมไดออกไซด์คือ 2,973 K Zircaloy ที่ถูกหลอมเหลวจะไปละลาย บางส่วนของเม็ดเชื้อเพลิงยูเรเนียมไดออกไซด์และเปลือกออกไซด์ โดยที่การขึ้นรูปของเหลวผสม ยูเรเนียมเซอร์โคเนียมและออกซิเจน (U-Zr-O) เกิดขึ้นที่อุณหภูมิประมาณ 1,000 K ซึ่งต่ำกว่าจุด หลอมเหลวของยูเรเนียมไดออกไซด์และเซอร์โคเนียมไดออกไซด์ ถ้าปลอก Zircaloy ถูกออกซิไดซ์ อย่างสมบูรณ์ก่อนถึงช่วงอุณหภูมิที่ 2 จะไม่มีการสลายตัวเกิดขึ้น จากมุมมองของการจัดการอุบัติเหตุ นั้นคุณสมบัติของวัสดุที่แตกต่างกันช่วยให้มีเวลามากขึ้นสำหรับการดำเนินการกู้คืนให้กลับไปสู่ เหตุการณ์ปกติ

ช่วงอุณหภูมิที่ 3 คือช่วงอุณหภูมิระหว่าง 2,873 ถึง 3,123 K ส่วนที่เหลืออยู่คือยูเรเนียมได ออกไซด์ (UO2) เซอร์โคเนียมไดออกไซด์ (ZrO2) และสารละลายยูเรเนียมเซอร์โคเนียมและออกซิเจน (U-Zr-O) จะเริ่มหลอมละลายซึ่งจะนำไปสู่การล่มสลาย (Meltdown) ที่สมบูรณ์ของวัสดุทั้งหมดของ แกนปฏิกรณ์

> จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รูปที่ 1 ช่วงอุณหภูมิของการเปลี่ยนแปลงของแกนปฏิกรณ์ [7]

2.2.4 ความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิง (Cladding failure)

ในช่วงเริ่มต้นของการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง การเพิ่มอุณหภูมิมีผลต่อความดันในช่องว่าง ของแท่งเชื้อเพลิง (Fuel rod gap) ทำให้ความดันของช่องระบายความร้อนสูงเกินไปซึ่งเป็นสาเหตุที่ ทำให้เกิดความแข็งแรง (Strength) ของปลอกเชื้อเพลิงลดลง การเกิดฟองและการรอยแตก (Ballooning and rupture) อาจเกิดขึ้นเนื่องจากมีความดันมากเกินไปในช่องว่าง การเปลี่ยนรูปของ เชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงทำให้เกิดการไหลในช่องระบายความร้อนซึ่งเป็นการลดการออกซิเดชัน และทำให้เกิดไฮโดรเจน และการเปลี่ยนรูปเป็นการปรับเปลี่ยนการถ่ายเทความร้อนภายในของแกน และโครงสร้างของแกนปฏิกรณ์ นอกจากนี้ในแท่งเชื้อเพลิงที่มีรอยแตกทำให้เกิดการเข้าของไอน้ำไป ในช่องว่างเพื่อเพิ่มพื้นที่ผิวของการปลอกเชื้อเพลิงสำหรับการเกิดออกซิเดชัน การสร้างชั้นออกไซด์บน พื้นผิวด้านในและการขยายตัวของช่องว่างอาจเป็นการลดปฏิกิริยาเคมีระหว่างเชื้อเพลิงและปลอก เชื้อเพลิง [7] เมื่อถึงอุณหภูมิจุดหลอมเหลวของ Zircaloy ที่ไม่ถูกออกซิไดซ์คืออุณหภูมิประมาณ 2,033 K ความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงและอันตรกิริยาทางเคมีเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายของแกน ปฏิกรณ์ (Core degradation) อย่างยิ่ง ทำให้มีความเป็นไปได้ในการย้ายตำแหน่ง (Relocation) ของ ของเหลวผสมยูเรเนียมเซอร์โคเนียมและออกซิเจน (U-Zr-O) ที่อุณหภูมิต่ำและทำให้เกิดการปล่อย ผลผลิตฟิชชันจากเชื้อเพลิงเหลวที่เพิ่มขึ้น ถ้ามีการสร้างชั้นออกไซด์ที่มีความหนาเพียงพอบนพื้นผิว ด้านนอกของปลอกเชื้อเพลิงแล้วจะสามารถป้องกันการเกิดการย้ายตำแหน่งของ Zircaloy ที่ถูก หลอมละลายหรือสามารถจำกัดช่องว่างระหว่างปลอกเชื้อเพลิงและเม็ดเชื้อเพลิง ในทางปฏิบัติเกณฑ์ ความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ไม่สามารถประเมินได้โดยการเปรียบเทียบโดยตรงกับผลการทดลอง เนื่องจากไม่สามารถหาค่าปริมาณเชื้อเพลิงที่ถูกละลายในตำแหน่งที่แตกต่างกันในช่วงเวลาที่เกิดความ เสียหายของปลอกเชื้อเพลิง ข้อมูลเพียงอย่างเดียวที่สามารถใช้ได้คือผลจากการทดสอบหลังการ ทดสอบของสภาวะสุดท้าย (Post-test examination of final state)

2.2.5 การย้ายตำแหน่งและการเกิดการอุดตัน (Relocation and blockage formation)

เมื่อเฟสของเหลวเกิดขึ้นในแกนปฏิกรณ์ทั้งจากอันตรกิริยาเคมีหรือเมื่อถึงจุดหลอมละลาย จะเกิดการย้ายตำแหน่ง (Relocation) และการแข็งตัวในบริเวณที่มีอุณหภูมิต่ำกว่าแกนปฏิกรณ์ ในช่วงอุณหภูมิต่ำ วัสดุของแท่งควบคุมที่หลอมละลายจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการความเสียหายของแกน ปฏิกรณ์ ความเสียหายเพิ่มขึ้น (Extended damage) กับการย้ายตำแหน่งเกิดขึ้นเมื่อถึงอุณหภูมิจุด หลอมเหลวของเซอร์โคเนียมที่ไม่ถูกออกซิไดซ์ วัสดุที่หลอมละลายอาจเคลื่อนไหลเป็นสาย (Rivulets) หรือเป็นฟิล์ม (Films) ขึ้นอยู่กับรูปแบบของความเสียหาย นอกจากนี้แกนปฏิกรณ์อาจเสียสมดุลทาง โครงสร้างและตกลงเป็นเศษซากของแข็ง (Debris) ซึ่งอาจละลายในภายหลังเนื่องจากความร้อน [7]

การออกซิเดชันและปฏิกิริยาทางเคมีอื่น ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบซึ่งมี ผลต่ออุณหภูมิและพฤติกรรมเชิงกล ในบริเวณที่อุณหภูมิที่ต่ำการหลอมละลายจะเริ่มทำให้แข็งขึ้น และก่อตัวเป็นเปลือก (Crust) บนพื้นผิวของเชื้อเพลิง เปลือกที่เพิ่มขึ้นจะไปลดพื้นที่ตัดขวางของช่อง ระบายความร้อนและนำไปสู่การเกิดการอุดตัน (Blockage) การอุดตันนี้จะลดการไหลของน้ำหล่อเย็น ในบริเวณนั้นและเป็นการลดประสิทธิภาพในการถ่ายเทความร้อนซึ่งอาจทำให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้นและ อาจเกิดความเสียหายต่อวัสดุที่เหลืออยู่ในแกนปฏิกรณ์ เนื่องจากส่วนผสมที่ย้ายตำแหน่ง (Relocating mixture) มีความร้อนจากการเสื่อมสลาย (Decay heat) ทำให้สามารถเกิดการหลอม และการเกิดการแข็งตัวขึ้นซ้ำ ๆ ได้จนทำให้น้ำเดือดจนเกิดการล่มสลายของแกนปฏิกรณ์ (Core meltdown) 2.2.5.1 ระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอก [10], [11]

ในงานวิจัยนี้มีการพูดถึงระดับการเกิดความเสียหายของแท่งเชื้อเพลิง การเกิดออกซิเดชัน ของแท่งเชื้อเพลิงที่อุณหภูมิสูงนั้นมีผลกระทบอย่างมากต่อการเกิดความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ ระหว่างการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง

ความเสียหายของแท่งเชื้อเพลิงเกี่ยวข้องกับอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้น การเกิด ฟอง (Ballooning) และรอยแตก (Rupture) ของปลอกเชื้อเพลิงอาจเกิดขึ้นเนื่องจากความดันภายใน แท่งเชื้อเพลิงที่สูงเกินไป และการเกิดออกซิเดชันอาจทำให้เกิดรอยแตกได้เช่นกัน ถ้าความร้อนของ ปลอกเชื้อเพลิงที่สูงเกินไป และการเกิดออกซิเดชันอาจทำให้เกิดรอยแตกได้เช่นกัน ถ้าความร้อนของ ปลอกเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนโลหะของปลอกจะหลอมละลาย ถ้าไม่มีฟองเกิดขึ้นที่ปลอก เชื้อเพลิงส่วนโลหะที่หลอมละลายของปลอกจะยังคงเป็นรูปวงแหวน (Annulus) หากมีฟองเกิดขึ้น ส่วนโลหะของปลอกจะมีการย้ายตำแหน่ง (Relocation) ไปบางส่วนในทิศทางเส้นรอบวงและ เปลี่ยนเป็นส่วนเสี้ยวของรูปวงแหวน ต่อจากนั้นส่วนโลหะของปลอกเชื้อเพลิงที่อยู่ติดกัน หากปลอก เชื้อเพลิงยังอยู่ที่อุณหภูมิสูงเรื่อย ๆ ส่วนออกซิไดซ์ของปลอกเชื้อเพลิงที่อยู่ติดกัน หากปลอก เชื้อเพลิงยังอยู่ที่อุณหภูมิสูงเรื่อย ๆ ส่วนออกซิไดซ์ของปลอกอาจล้มเหลวได้เนื่องจากความเค้นหรือ ถูกลดความหนาของส่วนออกซิไดซ์จากนั้นส่วนโลหะของปลอกอาจล้มเหลวได้เนื่องจากความเค้นหรือ ถูกลดความหนาของส่วนออกซิไดซ์จากนั้นส่วนโลหะของปลอกจะตกลงสู่ตำแหน่งที่ต่ำกว่า ถ้าปลอกที่ ถูกย้ายตำแหน่งจากที่สูงกว่าไปต่ำกว่าและอยู่บนพื้นผิวด้านนอกของปลอกอาจทำให้ส่วนออกซิไดซ์ ของปลอกอาจถูกเสริมแรงขึ้น การเปลี่ยนแปลงของส่วนโลหะของปลอกและส่วนออกซิไดซ์ของปลอก มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญกับขนาดของพื้นที่ที่เกิดการออกซิเดชันของปลอกเชื้อเพลิงและทำให้เกิด ความร้อนขึ้นจากการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของแกนปฏิกรณ์

ตารางที่ 1 แสดงดัชนีระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอก สำหรับดัชนีความเสียหาย 1 เป็นส่วนโลหะและออกซิไดซ์ของปลอกยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปและไม่มีการเกิดการออกซิเดชัน ของส่วนโลหะของปลอก สำหรับดัชนีความเสียหาย 2 มีรูปแบบดังแสดงในรูปที่ 2 รูปแบบสำหรับ ดัชนีความเสียหาย 3, 4 และ 5 แสดงไว้ในรูปที่ 3, 4 และ 5 ตามลำดับ รูปเหล่านี้แสดงการกำหนด ดัชนีความเสียหาย ดังแสดงในรูปที่ 2 แสดงปลอกที่หลอมละลาย รูปที่ 3 แสดงถึงว่าเกิดการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงของเซอร์โคเนียมไดออกไซด์ ไปเป็นของเหลวเซอร์โคเนียมทำให้ไปลดความ หนาของปลอกเชื้อเพลิงและเริ่มเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง รูปที่ 4 แสดงถึงว่าการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงและเริ่มเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง รูปที่ 4 แสดงถึงว่าการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงและเริ่มเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง รูปที่ 4 แสดงถึงว่าการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงและเริ่มเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง รูปที่ 4 แสดงถึงว่าการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงและเริ่มเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง รูปที่ 4 แสดงถึงว่าการหลอม ละลายของปลอกเชื้อเพลิงของเซอร์โคเนียมไดออกไซด์เข้าไปในช่องว่างระหว่างเชื้อเพลิงและปลอก อีกทั้งยังเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง และของเหลวเซอร์โคเนียม, ยูเรเนียม และออกซิเจน เกิด การรวมและย้ายตำแหน่ง (Relocation) ออกไปสู่พื้นผิวด้านนอกของปลอกเชื้อเพลิงทำให้เป็นการอุด ตันทางของไอน้ำ รูปที่ 5 แสดงถึงว่าการแตกหรือการสึกหรอของชิ้นส่วนออกซิไดซ์ของปลอกเชื้อเพลิง ทำให้เกิดหลอมเหลวไหลออกจากปลอกเชื้อเพลิงทั้งหมด

ดัชนีความเสียหาย	เหตุการณ์
1	ไม่มีการหลอมเหลวของปลอกเชื้อเพลิง
2	เกิดการหลอมเหลวของปลอกเชื้อเพลิง
3	เกิดการหลอมเหลวของเชื้อเพลิง
4	เกิดการย้ายตำแหน่งของวัสดุ
5	การแตกของส่วนออกซิไดซ์ของปลอกเชื้อเพลิง

รูปที่ 2 ดัชนีความเสียหาย 2 [10]

รูปที่ 4 ดัชนีความเสียหาย 4 [10]

รูปที่ 5 ดัชนีความเสียหาย 5 [10]

2.2.6 ช่วงปลาย (Late phase)

ช่วงปลายหรือเฟสปลายหมายถึงช่วงหนึ่งของขั้นตอนการหลอมเหลวของแกนปฏิกรณ์ที่อยู่ ในถังบรรจุแกนปฏิกรณ์ (In-vessel core degradation) ที่เกี่ยวข้องกับการหลอมละลายและการ ย้ายตำแหน่ง (Relocation) ของวัสดุเชื้อเพลิงเซรามิกและนำไปสู่การสูญเสียรูปทรงของแกนปฏิกรณ์ วัสดุเชื้อเพลิงที่เป็นเม็ดเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงที่ถูกออกซิไดซ์จะถูกย้ายตำแหน่งลงไป (Relocate downward) ในรูปของเศษซากของแข็ง เศษซากนี้อาจทำให้อุณหภูมิสูงไปถึงจุดหลอม ละลายได้เนื่องจากแหล่งความร้อนภายในจากการเสื่อมสลาย (Decay heat) และการมีบ่อของเหลว (Liquid pool) ซึ่งเป็นการเก็บรักษาไว้โดยเปลือกของแข็งที่เกิดขึ้นจากชิ้นส่วนโลหะที่หลอมและแซ่ แข็งในช่วงต้น ความเสียหายของเปลือกในบางส่วนของช่วงการเกิดการแข็งตัวอาจทำให้เศษซาก ของแข็งสามารถแพร่กระจาย (Spread) และย้ายตำแหน่ง (Relocate) ไปอยู่ในที่อ่างท่อด้านล่างได้ (Lower vessel plenum) [7]

วัสดุที่หลอมละลายอาจตกลงสู่บ่อน้ำด้านล่าง (Water pool) ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะเทอร์โมไฮ ดรอลิกนำไปสู่การเกิดอันตรกิริยาของการระเบิดด้วยไอน้ำ (Steam explosion) คอเรียม (Corium) ที่เกิดขึ้นจากการหลอมละลายเป็นวัสดุที่เหมือนกับลาวานี้อาจแช่แข็งชั่วคราวใต้น้ำก่อนจะหลอม ละลายอีกครั้ง ในระยะเวลาที่ยาวนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายที่ท่อด้านบนของแกนปฏิกรณ์โดย เป็นผลกระทบจากความร้อนหรือทางเชิงกล การระเบิดด้วยไอน้ำมีผลทำให้ท่อปฏิกรณ์เกิดความ เสียหายอย่างรุนแรง ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงท้ายของการเกิดอุบัติเหตุในถังบรรจุแกน ปฏิกรณ์จะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความปลอดภัยของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง (Severe accident) ซึ่ง เป็นขอบเขตเบื้องต้นในการประเมินความเป็นไปได้ในการจำกัดผลกระทบจากอุบัติเหตุภายในถัง บรรจุความดันเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor pressure vessel) หรือเพื่อเป็นขอบเขตสำหรับการพิจารณา ความเสียหายของท่อและการตกลงในอาคารคลุมเครื่องปฏิกรณ์ (Containment) ของส่วนประกอบ แกนปฏิกรณ์ อาจเป็นภัยต่อตัวกักเก็บได้ การตรวจสอบความถูกต้อง (Validation) นั้นไม่สามารถ จำลองขั้นตอนการเกิดอุบัติเหตุในช่วงปลาย (Late phase) ของการทดลองได้ เนื่องจากมีข้อจำกัด ทางด้านเครื่องมือวัด

2.2.7 ช่วงเติมน้ำหรือดับความร้อน (Refill/Quench)

การฉีดน้ำ (Injection of water) จากอุปกรณ์ความปลอดภัยหรือการดำเนินการของ ผู้ปฏิบัติงานมีผลกระทบที่สำคัญต่อกระบวนการหลอมละลายแกนปฏิกรณ์ ความร้อนที่ลดลงอย่าง รวดเร็วอาจนำไปสู่การแตกหักหรือรอยแตกของพื้นผิวของปลอกเชื้อเพลิงและอาจส่งผลต่อการขึ้นรูป ใหม่ของพื้นผิวที่สัมผัสกับโลหะ การเกิดการเปลี่ยนแปลงนี้นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการเกิดออกซิเดชัน ของ Zircaloy ระหว่างไอน้ำกับโลหะที่เกิดการขึ้นรูปใหม่และทำให้เกิดการย้ายตำแหน่งตามมาทำให้ อุณหภูมิและไฮโดรเจนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว [7]

2.2.8 การปล่อยของผลิตภัณฑ์พิชชั้น (Fission product release)

การประเมินอุณหภูมิเชื้อเพลิงที่ถูกต้องมีความสำคัญสำหรับกับการวิเคราะห์พฤติกรรมของ ผลิตภัณฑ์ฟิชชัน แบบจำลองส่วนใหญ่จะใช้ฟังก์ชันของอุณหภูมิในการหาอัตราการปล่อย (Release rate) ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาแบบจำลองทางกายภาพที่ใช้อธิบายพฤติกรรมของก๊าซฟิชชันและการ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเชื้อเพลิง การปล่อยผลิตภัณฑ์ฟิชชันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการเพิ่ม ความร้อน (Heat-up phase) จะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ เช่นการเกิดออกซิเดชันของเชื้อเพลิง และการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงเนื่องจากการเคลื่อนที่ของโมเลกุล (Mobility) การกลายเป็นของเหลว ของเชื้อเพลิง (Fuel liquefaction) โดย Zircaloy ที่หลอมละลายมีผลต่ออัตราการปล่อยผลิตภัณฑ์ ฟิชชันโดยการแพร่กระจายที่ของเหลวแพร่เร็วกว่าของแข็ง ละออง (Aerosol) จะปล่อยออกมาโดย เกิดจากการเกิดอันตรกิริยาของวัสดุที่จุดหลอมเหลวต่ำกับเชื้อเพลิงเซรามิกที่มีจุดหลอมเหลวที่ อุณหภูมิสูง [7]

2.3 การทดลองของการจำลองอุบัติเหตุอย่างรุนแรง

การทดลองของการจำลองอุบัติเหตุอย่างรุนแรงเป็นการทดลองเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ ต่อการทดลองนั้น โดยแต่ละการทดลองมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปเช่น เพื่อศึกษาระบบ ระบายความร้อนของเครื่องปฏิกรณ์ (RCS) เพื่อศึกษาการเกิดไฮโดรเจนเพื่อป้อวกันการเกิดระเบิด ไฮโดรเจน หรือเพื่อศึกษาความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ เป็นต้น

2.3.1 ตัวอย่างการทดลองของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง

การทดลองของอุบัติเหตุอย่างรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและเกิดความเสียหาย ภายในแกนปฏิกรณ์ (In-pile test) นั้นมีหลายการทดลองเช่น การทดลอง Loss of Fluid Test (LOFT), การทดลอง Power Burst Facility Severe Fuel Damage (PBF SFD), การทดลอง Annular Core Research Reactor (ACRR) และการทดลอง Source Terms Experimental Project (STEP) เป็นต้น การทดลองที่เป็น In-pile test ส่วนใหญ่จะเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิง และปลอกเชื้อเพลิง [12]

การทดลอง LOFT ตั้งอยู่ที่ Idaho National Engineering Laboratory (INEL) การทดลอง LOFT มีสองการการทดลองโดยที่การทดลอง LOFT LP-FP-1 เป็นการทดลองแรกเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2527 และการทดลอง LOFT LP-FP-2 เป็นการทดลองที่สองเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 การทดลอง LOFT ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปลดปล่อย ผลิตภัณฑ์ฟิชชันจากช่องว่างระหว่างเชื้อเพลิงกับปลอกเชื้อเพลิงสู่สภาพแวดล้อมแบบไอน้ำในภายใต้ เงื่อนไขแบบจำลองการสูญเสียอุบัติเหตุทางน้ำหล่อเย็นขนาดใหญ่ (LOCA) ซึ่งการฉีดน้ำหล่อเย็นใน กรณีฉุกเฉินจะถูกทำให้ช้าจนกระทั่งเชื้อเพลิงเกิดความเสียหายโดยปลอกเชื้อเพลิงเกิด Ballooning อีกทั้งการทดลอง LOFT ยังออกแบบเพื่อศึกษาการขนส่งผลิตภัณฑ์ฟิชชัน

การทดลอง PBF SFD ถูกทดสอบที่ Idaho National Engineering Laboratory (INEL) การ ทดลองนี้มีสี่การทดลองคือการทดลอง SFD-S, SFD 1-1, SFD 1-3 และ SFD 1-4 การทดลองนี้เริ่ม ดำเนินการโดย US Nuclear Regulatory Commission (USNRC) และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม ประเทศต่าง ๆ เช่น เบลเยี่ยม แคนาดา เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ อเมริกัน เป็นต้น วัตถุประสงค์ของการทดลองนี้คือเพื่อเข้าใจพฤติกรรมของเชื้อเพลิงและพฤติกรรมแท่งควบคุมในช่วง ของเงื่อนไขโดยทั่วไปและของอุบัติเหตุอย่างแรง โดยการทดลองนี้ยังเกี่ยวข้องกับการผลิตไฮโดรเจน และปล่อยผลิตภัณฑ์ฟิชชัน เงื่อนไขในการทดลองของทั้งสี่การทดลองจะครอบคลุมถึงปรากฏการณ์ ความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ เช่นการหลอมละลายของZircaloy การเกิดออกซิเดชัน และการ เปลี่ยนแปลงของเชื้อเพลิง วัตถุประสงค์อีกประการคือการตรวจสอบความสามารถในการทำให้เย็นตัว ของเชื้อเพลิงที่ได้รับความเสียหายหลังจากผ่านการเติมน้ำ (Reflood phase)

การทดลอง ACRR ได้ดำเนินการทดลองที่ Sandia National Laboratories (SNLA) การ ทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการปลดปล่อยสารกัมมันตรังสีภายใต้เงื่อนไขของความดันสูง สนามรังสีสูง และความเข้มข้นไฮโดรเจนสูง วัตถุประสงค์ของการทดลองนี้คือเพื่อศึกษาถึงผลความ แตกต่างระหว่างผลกระทบของความร้อนที่เกิดฟิชชันและความร้อนในการเหนี่ยวนำ อีกทั้งการ ทดลองนี้ยังศึกษาถึงการปลอดปล่อยของผลิตภัณฑ์ฟิชชันจากการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่าง รุนแรง

การทดลอง STEP ได้รับการสนับสนุนโดยกลุ่มประเทศที่จัดตั้งและดำเนินการโดย Electric Power Research Institute และรวมถึง US Department of Energy, Ontario Hydro of Canada, US Nuclear Regulatory Commission และ Belgonucleaire การทดลอง STEP มีการทดลอง ทั้งหมดสี่การทดลองคือ STEP 1, STEP 2, STEP 3 และ STEP 4 การทดลองนี้ได้รับการออกแบบมา เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติทางเคมีกายภาพที่ช่วงการเกิดปฏิกิริยาฟิชชัน ซึ่งมีผลต่อผลิตภัณฑ์ฟิช ชัน อีกทั้งยังศึกษาเกี่ยวกับการเกิดออกซิเดชันของปลอกเชื้อเพลิง

ผู้จัดทำได้เลือกการทดลอง PBF SFD-ST ในการศึกษาและประเมินผลการทดลองเนื่องจาก การทดลอง PBF SFD-ST เป็นการทดลองที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแกนปฏิกรณ์โดยศึกษาจากการ ความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง อีกทั้งยังศึกษาการเกิดออกซิเดชันเพื่อประเมินการ ผลิตไฮโดรเจน กล่าวคือการทดลอง PBF SFD-ST เป็นการทดลองที่ครอบคลุมการเกิดอุบัติเหตุอย่าง รุนแรง และอีกสาเหตุที่ผู้จัดทำได้เลือกการทดลองนี้เนื่องจากการทดลองนี้สามารถเข้าถึงและมีข้อมูล ขอบเขตเงื่อนไขต่าง ๆ มีสามารถนำมาประเมินผลการทดลองได้

2.3.2 ข้อมูลเบื้องต้นของการทดลอง Severe Fuel Damage

การทดลอง Severe Fuel Damage (SFD) [13] เป็นการทดลองที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุอย่าง รุนแรงโดยเกิดจากความเสียหายของเชื้อเพลิงและเป็นการทดลองที่ทำให้เกิดการระเบิดต่อทั้ง โรงไฟฟ้าได้ (Power Burst Facility, PBF) การทดลอง Severe Fuel Damage Scoping Test (SFD-ST) เป็นการทดลองแรกของการทดลองทั้งหมดของการทดลอง SFD โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น ฐานข้อมูลเพื่อต่อยอดในการทดลองอื่น ๆ อีกต่อไป และอีกวัตถุประสงค์ของการทดลองนี้เพื่อเข้าใจ และศึกษาในเรื่องของเทอร์โมไดนามิกของเชื้อเพลิงและการเกิดไฮโดรเจนระหว่างช่วงภาวะชั่วคราว ของการทดลอง (Transient phase) และช่วงการเติมน้ำ (Reflood phase) การทดลอง SFD มีการ ทดลองทั้งหมดสี่การทดลอง แต่ละการทดลองจะแตกต่างกันในเรื่องของการจัดเรียงเชื้อเพลิงและ กระบวนการลดอุณหภูมิในช่วงปลายของการทดลอง (Cooldown procedure) ดังข้อมูลที่แสดงใน ตารางที่ 2 การทดลอง SFD-ST และการทดลอง SFD 1-1 มีการจัดเรียงและจำนวนของแท่งเชื้อเพลิง ที่เท่ากันคือใช้เชื้อเพลิงใหม่ทั้งหมด 32 แท่งแต่ต่างกันตรงกระบวนการลดอุณหภูมิกล่าวคือ การ ทดลอง SFD-ST จะมีการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor scram) และอัตราการไหลของน้ำ ขาเข้าจะเพิ่มขึ้นเพื่อลดอุณหภูมิภายในแกนปฏิกรณ์ แต่การทดลอง SFD 1-1 จะไม่มีการหยุดการ ทำงานของเครื่องปฏิกรณ์แต่จะมีการลดกำลังและมีการเพิ่มอัตราการไหลของน้ำขาเข้าเพื่อช่วยลด อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์ ส่วนการทดลอง SFD 1-3 และ SFD 1-4 มีกระบวนการลดอุลดอุณหภูมิ ในช่วงปลายของการทดลองที่เหมือนกันคือกำลังของเครื่องปฏิกรณ์จะถูกลดลงและมีกระบวนการลด อุณหภูมิโดยใช้อาร์กอนอย่างน้อยเป็นเวลา 50 นาที แต่ของแตกต่างของสองการทดลองนี้คือการ ทดลอง SFD 1-4 จะมีแท่งควบคุม (Ag-In-Cd control rod)

วัตถุประสงค์ของการทดลอง SFD-ST คือเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลและโมเดลเพื่อกำหนด ขอบเขตให้ครอบคลุมการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงเพื่อสามารถทำนายการตอบสนองของแกนปฏิกรณ์ และโครงสร้างของเครื่องปฏิกรณ์, อัตราการเกิดไฮโดรเจน และความสารถในการหล่อเย็นของ เชื้อเพลิงภายใต้สภาวะการเติมน้ำ (Reflood) เครื่องปฏิกรณ์ถูกออกแบบและสร้างโดย Pacific Northwest Laboratory (PNL) และได้ประกอบโครงสร้างที่ Idaho National Engineering Laboratory (INEL) การทดลอง SFD-ST ประกอบด้วยแกนปฏิกรณ์แบบวงกลมซึ่งมีขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลางเท่ากับ 1.3 เมตรและมีความสูงเท่ากับ 0.91 เมตร การทดลอง SFD-ST ประกอบไปด้วย เชื้อเพลิงใหม่ทั้งหมด 32 แท่ง โดยที่แต่ละแท่งยาว 0.9144 เมตรและชนิดของแท่งเชื้อเพลิงถูก ออกแบบมาเพื่อให้ใช้กับเครื่องปฏิกรณ์แบบน้ำอัดความดัน (Pressurized water reactor, PWR) โดยมีการจัดเรียงแบบ 6x6 โดยที่ตัดขอบมุมออกไปดังแสดงตามรูปที่ 6 มัดเชื้อเพลิงถูกล้อมรอบด้วย ปลอกเชื้อเพลิงเพื่อทำหน้าที่เป็นฉนวน โดยทำจาก Zircaloy รูปที่ 7 แสดงภาพมุมแนวตั้งของเครื่อง ปฏิกรณ์ของการทดลอง PBF SFD-ST ซึ่งบอกถึงอุปกรณ์และส่วนประกอบของเครื่องปฏิกรณ์

การทดลอง	การจัดเรียงของเชื้อเพลิง	กระบวนการลดอุณหภูมิ	
SFD-ST	เชื้อเพลิงใหม่ 32 แท่ง	อัตราการไหลของน้ำที่เข้ามาลดอุณหภูมิ	
(28 ตุลาคม พ.ศ.		เริ่มต้น 0.016 L/s และเมื่อเกิดการหยุด	
2525)		ทำงานของเครื่องปฏิกรณ์อัตราการไหล	
		เพิ่มเป็น 0.030 L/s	
SFD 1-1	เชื้อเพลิงใหม่ 32 แท่ง	กำลังจะถูกลดลงและอัตราการไหลเพิ่ม	
(8 กันยายน พ.ศ.		เป็น 17 0.0L/s จากเริ่มต้น 0.00.6 L/s	
2526)			
SFD 1-3	เชื้อเพลิงใช้งานแล้ว 26	กำลังจะถูกลดลงและจะมีการลดอุณหภูมิ	
(3 สิงหาคม พ.ศ.	แท่ง	์ โดยใช้อาร์กอนอย่างน้อยเป็นเวลา 50	
2527)	เชื้อเพลิงใหม่ 2 แท่ง	นาที	
	ท่อ Zircaloy 4 ท่อ		
SFD 1-4	เชื้อเพลิงใช้งานแล้ว 26	กำลังจะถูกลดลงและจะมีการลดอุณหภูมิ	
(7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.	แท่ง	โดยใช้อาร์กอนอย่างน้อยเป็นเวลา 50	
2528)	เชื้อเพลิงใหม่ 2 แท่ง	นาที	
	แท่งควบคุม 4 แท่ง (Ag-		
	In-Cd)		
	จุฬาลงกรณ์มหาวิท	ยาลัย	

ตารางที่ 2 การทดลองความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่างรุนแรง [13]

Chulalongkorn University

รูปที่ 6 ภาพตัดขวางของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงของการทดลอง PBF SFD-ST [13]

รูปที่ 7 ภาพมุมแนวตั้งของการทดลอง PBF SFD-ST [13]

โดยสภาวะเงื่อนไขเริ่มต้น (Initial condition) ของการทดลองนั้นเริ่มต้นโดยการตั้งอัตราการ ไหลของน้ำหล่อเย็นขาเข้า (Inlet coolant flow) ประมาณ 0.016 L/s โดยป้อนน้ำเข้าในไประบบ และทำการเพิ่มกำลังของเครื่องปฏิกรณ์เป็น 93 kW ซึ่งเป็นจุดสูงสุดของกำลังหลังจากนั้นเกิดการหยุด การทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor scram) หลังจากเกิดการหยุดการทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ หรือประมาณนาทีที่ 205 อัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นขาเข้าถูกปรับให้เพิ่มขึ้นประมาณ 0.030 L/s เพื่อทำการลดความร้อนที่เกิดขึ้นของเชื้อเพลิง ข้อมูลของการทดลองแสดงในตารางที่ 3 โดยในบทที่ 3 จะกล่าวถึงข้อมูลขอบเขตเงื่อนไขของการทดลองที่ต้องใช้สำหรับการวิเคราะห์อีกครั้ง

การทดลองนี้มีอุปกรณ์ในการวัดดังนี้ เทอร์โมคัปเปิล (Thermocouples), สวิทซ์ความดัน (Pressure switch) และเครื่องวัดอัตราการไหล (Flowmeter) เป็นต้น การวัดอุณหภูมิ ณ จุดต่าง ๆ ของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงคือทำการวัดจุดกึ่งกลางของเชื้อเพลิงที่ตำแหน่ง 0.35, 0.5 และ 0.7 เมตรโดยจุดอ้างอิงอยู่จุดล่างสุดของแท่งเชื้อเพลิง ในการทดลองวัดอุณหภูมินั้นเทอร์โมคัปเปิลสามารถ วัดอุณหภูมิสูงสุดที่ประมาณ 1200 ถึง 1600 K

ขอบเขตเงื่อนไขเริ่มต้น	รายละเอียด		
จำนวนของเชื้อเพลิง	32 แท่ง		
กำลังของเครื่องปฏิกรณ์ (kW)	35 - 90		
ความดัน (MPa)	6.6 - 6.7		
อัตราการไหลเริ่มต้น (L/s)	0.02		
อัตราความร้อน (K/s)	0.1 to 0.15		
กระบวนการลดอุณหภูมิ	หลังเกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์น้ำที่		
(Cooldown procedure)	เข้ามาลดอุณหภูมิจะเพิ่มเป็น 0.030 L/s		

a .	4		
ตารางท 3	າລາມາທິເງລາ	ไขต่องระบบเทางตรงของการทดลอง PRF SFD_ST	1131
	0000000000		[1]]

2.3.3 การประเมินและการศึกษาของการทดลอง PBF SFD โดยใช้โปรแกรมอื่น ๆ

ในอดีตการทดลอง PBF SFD เป็นการทดลองที่น่าสนใจมากซึ่งมีการศึกษาและประเมินการ ทดลองนี้โดยใช้โปรแกรมอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4 ดังที่กล่าวมาข้างต้นการทดลอง PBF SFD มีทั้งหมด 4 การทดลองคือ การทดลอง SFD-ST, SFD 1-1, SFD 1-3 และ SFD 1-4 การ ประเมินและการศึกษาของการทดลอง PBF SFD นี้เป็นการประเมินเพื่อเป็นการเปรียบเทียบ ความสามารถของแต่ละโปรแกรมว่ามีความสารถในหารทำนายที่ใกล้เคียงกับการทดลองจริงหรือไม่ ถ้าไม่ควรที่จะปรับปรุงโมเดลใด เรื่องใด จะเห็นว่ายังไม่เคยที่การประเมินการทดลอง PBF SFD โดย โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM มาก่อน

			and a second sec		
โปรแกรม	PBF	SFD-ST	PBF SFD 1-1	PBF SFD 1-3	PBF SFD 1-4
ATHLET-CD		1	$\checkmark$		
ICARE					
KESS					
MELCOR		1	$\checkmark$		
SCDAP	$\checkmark$	Q A	V	5)	
SCDAP/RELAP5		2			

ตารางที่ 4 การประเมินและการศึกษาของการทดลอง PBF SFD โดยใช้โปรแกรมอื่น ๆ [7]

มู่พ เสขาเวณผุพ เวทย เสย

GHULALONGKORN UNIVERS

2.4 โค้ดคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง

ปัจจุบันมีการใช้โค้ดคอมพิวเตอร์วิเคราะห์หลากหลายโปรแกรมในการวิเคราะห์และคำนวณ ผลการทดลองที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปฏิกรณ์ เช่นคำนวณเกี่ยวกับการทำงานและการเปลี่ยนของ เชื้อเพลิง คำนวณเกี่ยวกับการเกิดความเสียหายในแกนปฏิกรณ์ หรือคำนวณเกี่ยวกับอุบัติเหตุอย่าง รุนแรง เป็นต้น

2.4.1 ตัวอย่างโค้ดคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง

U.S. Nuclear Regulatory Commission (USNRC) ได้ใช้โค้ดคอมพิวเตอร์เพื่อสร้าง แบบจำลองและประเมินพฤติกรรมของเชื้อเพลิง ปฏิกิริยาทางจลนศาสตร์ของเครื่องปฏิกรณ์ ขอบเขต เงื่อนไขของระบบเทอร์มัลไฮดรอลิก [14] การเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงเวลาที่ในการกระจายสารรังสี ในการเกิดอุบัติเหตุจากการออกแบบ การเตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน ผลกระทบ ต่อสุขภาพ และขนส่งสารกัมมันตรังสี ภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานต่าง ๆ และอุบัติเหตุอย่างรุนแรง ผลลัพธ์จากการใช้โค้ดคอมพิวเตอร์ช่วยในการตัดสินใจสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงและช่วยการ แก้ปัญหาด้านเทคนิคอื่น ๆ การพัฒนาโค้ดมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงความสมจริงและความน่าเชื่อถือ ของผลลัพธ์โค้ดและทำให้โค้ดง่ายต่อการใช้โดยทั่วไปแบ่งโค้ดออกเป็น 7 ประเภทดังนี้

2.4.1.1 โค้ดของการประเมินความเสี่ยงเชิงความน่าจะเป็น (Probabilistic risk assessment) ใช้ใน การประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง เช่น โปรแกรม SAPHIRE ซึ่งเป็นโปรแกรมประเมินความเสี่ยงที่ เป็นไปได้ในการเกิดอุบัติเหตุ

2.4.1.2 โค้ดของพฤติกรรมของเชื้อเพลิง (Fuel behavior) ใช้ในการประเมินพฤติกรรมของเชื้อเพลิง ภายใต้สภาวะการทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ต่าง โปรแกรมที่นิยมใช้คือโปรแกรม FRAPCON-3 เป็น โปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพการทำงานของแท่งเชื้อเพลิงเดี่ยวภายใต้สภาพการทำงานของ เครื่องปฏิกรณ์แบบปกติ และ โปรแกรม FRAPTRAN เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์อุบัติเหตุและ การเกิดอุบัติเหตุของแท่งเชื้อเพลิงเฉพาะภายใต้สภาวะการทำงานปกติของเครื่องปฏิกรณ์

2.4.1.3 โค้ดของจลนศาสตร์ของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor kinetics) ใช้เพื่อหาค่าการกระจายตัวของ นิวตรอนของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ โปรแกรมที่นิยมใช้คือโปรแกรม PARCS ย่อมาจาก Purdue Advanced Reactor Core Simulator โปรแกรมนี้สามารถแก้สมการการแพร่ของนิวตรอนแบบสอง กลุ่มที่ขึ้นกับเวลาได้โดยแกนปฏิกรณ์เป็นแบบคาร์ทีเซียนสามมิติ โปรแกรมนี้สามารถนำมาใช้ในการ วิเคราะห์การเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากปฏิกิริยาในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์แบบน้ำมวลเบา

2.4.1.4 โค้ดของเทอร์มัลไฮดรอลิก (Thermal-hydraulic) ใช้เพื่อวิเคราะห์การสูญเสียอุบัติเหตุจาก น้ำหล่อเย็น (LOCAs) การจำลองด้วยโค้ดนี้จะช่วยสร้างพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการ ออกแบบการใช้งานและความปลอดภัยของโรงไฟฟ้า โปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ โปรแกรม TRAC เป็นโปรแกรมที่ออกแบบมาเพื่อรวมและขยายขีดความสามารถของความปลอดภัย 3 หลักของ USNRC ได้แก่ TRAC-P, TRAC-B และ RELAP โปรแกรมนี้สามารถวิเคราะห์ LOCAs ที่มีขนาดใหญ่ และเล็กลงและระบบชั่วคราวในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ทั้งแบบแรงดันสูงและแบบน้ำเดือดได้ และ โปรแกรม RELAP5 ใช้วิเคราะห์การรั่วไหลของเครื่องปฏิกรณ์ (LOCAs) ที่มีขนาดเล็กและความ ผิดเพี้ยนของระบบได้
2.4.1.5 โค้ดของอุบัติเหตุอย่างรุนแรง (Severe accident) ใช้ในการจำลองความก้าวหน้าของการเกิด อุบัติเหตุในโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ โปรแกรมที่นิยมใช้คือ โปรแกรม MELCOR และ MACCS เป็นโปรแกรมที่วิเคราะห์อุบัติเหตุอย่างรุนแรงโดยใช้โมเดลพารามิเตอร์ที่มีลักษณะ พิเศษทำให้อาจจะเกิดความซับซ้อนในการใช้และบวกกับโปรแกรมนี้ใช้เวลาในการประมวลผลที่ รวดเร็วซึ่งอาจจะเกิดความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ โปรแกรม SCDAP/RELAP5 เป็นโปรแกรมที่ใช้ใน การวิเคราะห์ผลการทดลองอุบัติเหตุอย่างรุนแรงโดยใช้โมเดลที่ใช้ข้อมูลเชิงกลศาสตร์ในการวิเคราะห์ ผล โปรแกรม CONTAIN เป็นโปรแกรมที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในอาคารปฏิกรณ์ โปรแกรม IFCI เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลของการเกิดอันตรกิริยาระหว่างเชื้อเพลิงและน้ำสารหล่อเย็น และโปรแกรม VICTORIA เป็นโปรแกรมที่วิเคราะห์ผลของการการขนส่งและการรื้นถอนที่เกี่ยวข้อง กับสารกัมมันตรังสี

2.4.1.6 โค้ดของการป้องกันเชิงสารกัมมันตรังสี (Radionuclide) ใช้เพื่อวิเคราะห์และพัฒนา คอมพิวเตอร์โค้ดของการป้องกันรังสี โปรแกรมที่นิยมใช้คือ โปรแกรม RADTRAD ใช้ชุดของตาราง และแบบจำลองเชิงตัวเลขของปรากฏการณ์เพื่อกำหนดปริมาณโดสที่ขึ้นอยู่กับเวลาในสถานที่ที่ กำหนดไว้สำหรับสถานการณ์ที่กำหนด และยังสามารถนำมาใช้เพื่อประเมินความเสี่ยงจากรังสีในงาน โดยทั่วไปอยู่ในห้องควบคุมได้ และโปรแกรม RASCAL ใช้ประเมินการปลดปล่อยสารต่าง ๆ จาก โรงไฟฟ้านิวเคลียร์และประเมินปริมาณรังสีอย่างเป็นอิสระในระหว่างการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน ทางรังสีวิทยา

rาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.1.7 โค้ดของการขนส่งและการรื้อถอนของสารกัมมันตรังสี (Radionuclide transport) ใช้ วิเคราะห์ปริมาณในการสนับสนุนการยกเลิกใบอนุญาตและการรื้อถอนอุปกรณ์ โปรแกรมที่นิยมใช้คือ โปรแกรม Probabilistic RESRAD 6.0 และ RESRAD-BUILD 3.0 ใช้กับงานด้านกฎระเบียบของ USNRC สำหรับการวิเคราะห์หาปริมาณความน่าจะเป็นเพื่อแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนด ของ USNRC

เนื่องจากผู้จัดทำได้ศึกษางานวิจัยจาการทดลองความเสียหายของเชื้อเพลิงอย่างรุนแรงดังนั้น ต้องเลือกใช้โค้ดของการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงและผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ในการเข้าถึงโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ดังนั้นในการวิจัย ครั้งนี้ผู้จัดได้เลือกใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ในการคำนวณและวิเคราะห์ผล

2.4.2 ข้อมูลเบื้องต้นของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM

งานวิจัยเล่มนี้ได้ใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM [15] ในการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบ เป็นหลักโดยที่โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM เป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาเพื่อวิเคราะห์และศึกษาผล การทดลองในเรื่องของการทำนายผลของพฤติกกรมของแกนปฏิกรณ์และการตอบสนองของระบบ เทอร์มัลไฮดรอลิกส์ (Thermal hydraulic)

โปรแกรม RELAP5 เป็นโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์และพัฒนาเครื่องปฏิกรณ์แบบน้ำมวลเบา (Light water reactor, LWR) ถูกพัฒนาโดย U.S. Nuclear Regulatory Commission (USNRC) เพื่อใช้ในการคำนวณการตรวจสอบใบอนุญาต (License audit), การประเมินการทำงานของผู้ปฏิบัติ (Operator guideline) และเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ โปรแกรม RELAP5 เป็นโปรแกรมที่สามารถคำนวณถึงพฤติกรรมของระบบการหล่อเย็นของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor coolant system) อีกทั้งสามารถใช้ในการจำลองระบบเทอร์มัลไฮดรอลิก (Thermal-Hydraulic) ของทั้งระบบได้

โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ถูกพัฒนาโดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาและฝึกอบรม SCDAP ระหว่างประเทศ (SDTP) และเริ่มพัฒนามา ตั้งแต่กลางปี ค.ศ. 1990 วัตถุประสงค์ของโปรแกรมนี้คือเพื่อทำนายพฤติกรรมและการทำงานของ แกนปฏิกรณ์และการตอบสนองของระบบเทอร์มัลไฮดรอลิกเช่น ระบบหล่อเย็นเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor coolant system, RCS) เป็นต้นในช่วงการเกิดอุบัติอย่างรุนแรง โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ประกอบด้วยสองส่วนคือส่วนของ RELAP ซึ่งวิเคราะห์การตอบสนองของระบบ เทอร์มัลไฮดรอลิกของระบบ RCS และส่วนที่สองคือส่วนของ SCDAP ไว้เพื่อทำนายและวิเคราะห์ พฤติกรรมของแกนปฏิกรณ์ และการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิง โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เป็นเวอร์ชั่นปัจจุบัน รุ่นทดลองที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการออกแบบและ วิเคราะห์ของผู้ใช้ RELAP/SCDAPSIM ได้แก่ MOD3.5 และ MOD3.6 โมเดลใหม่เหล่านี้กำลังได้รับ การประเมินจากบริษัท ISS และนักศึกษามหาวิทยาลัยและคณาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการ SDTP University Support

โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เป็นการรวมกันของโปรแกรม RELAP5/MOD3.3 และโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 ซึ่งโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ได้ปรับปรุง และแก้ไขโมเดลต่าง ๆ เพื่อให้มีความสามารถที่มากขึ้นเช่น แก้ไขโมเดลและเทคนิคเชิงตัวเลขขั้นสูง (Advanced numerical techniques) และแก้ไขบางโมเดลเพื่อให้คำนวณผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว เป็นต้น

2.4.3 ดัชนีความเสียหายของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 สามารถวิเคราะห์และคำนวณถึงความเสียหายของ เชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง โดยดัชนีความเสียหายแสดงในตารางที่ 5 [15] ดัชนีความเสียหาย 0.0 คือยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเปรียบได้กับดัชนีความเสียหาย 1 ดัชนีความเสียหาย 0.1 คือเริ่ม เกิดการหลอมเหลวของปลอกเชื้อเพลิงเปรียบได้กับดัชนีความเสียหาย 2 ดัชนีความเสียหาย 0.2 คือ เกิดการหลอมเหลวของปลอกเชื้อเพลิงแปรียบได้กับดัชนีความเสียหาย 2 ดัชนีความเสียหาย 0.2 คือ แตกร้าวของปลอกเชื้อเพลิงเปรียบได้กับดัชนีความเสียหาย 3 ดัชนีความเสียหาย 0.4 คือเกิดการ หลอมเหลวของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงอีกทั้งยังเกิดการย้ายตัวของวัสดุซึ่งทำให้เกิดการอุดตัน ของทางไอน้ำได้ เปรียบได้กับดัชนีความเสียหาย 4 และดัชนีความเสียหาย 1.0 คือเกิดการแตกของ ส่วนออกซิไดซ์ของปลอกเชื้อเพลิงทำให้เกิดของเหลวที่หลอมเหลวไหลออกจากปลอกเชื้อเพลิงเปรียบ ได้กับดัชนีความเสียหาย 5

ดัชนีความเสียหาย	เหตุการณ์
0.0	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
0.1	เกิดความเสียหายเนื่องจากการเกิดฟอง
0.2	เกิดการแตกหักของปลอกเชื้อเพลิง
0.4	เกิดซากของปลอกเชื้อเพลิงเกาะติดที่รอบพื้นที่ผิว
1.0 CHU	เกิดการหลอมเหลวทั้งหมดของเชื้อเพลิงและปลอก เชื้อเพลิง

ตารางที่ 5 ดัชนีความเสียหายของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 [15]

2.4.4 แบบจำลองและโมเดลที่ใช้ในโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM

ดังที่กล่าวมาข้างต้นว่าโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เป็นการรวมกันของโปรแกรม RELAP5/MOD3.3 และโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 ซึ่งโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ได้ปรับปรุงและแก้ไขโมเดลต่าง ๆ เพื่อให้มีความสามารถที่มากขึ้น แสดงว่าโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีสมการการคำนวณที่คล้ายกันกับโปรแกรม RELAP5/MOD3.3 โดย โปรแกรมนี้แบ่งการคำนวณออกเป็นสองส่วนคือโมเดลของ RELAP5 และโมเดลของ SCDAP

2.4.4.1 โมเดลของ RELAP5 [16]

ส่วนการคำนวณของ RELAP5 เป็นการคำนวณเกี่ยวกับการตอบสนองไฮดรอลิกโดยรวมของ ระบบหล่อเย็นของเครื่องปฏิกรณ์ พฤติกรรมของระบบควบคุมจลศาสตร์ของเครื่องปฏิกรณ์และ พฤติกรรมของส่วนประกอบของเครื่องปฏิกรณ์พิเศษเช่นวาล์วและปั๊ม ตารางที่ 6 ถึง 8 ได้สรุปโมเดล และตัวอย่างสมการที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณของ RELAP5 ซึ่งแบ่งออกเป็นสามโมเดลคือ โมเดล ไฮโดรไดนามิก (Hydrodynamic model), โมเดลโครงสร้างความร้อน (Heat structure model) และโมเดลพลังงานจลน์ของเครื่องปฏิกรณ์ (Point reactor kinetics model) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 โมเดลไฮโดรไดนามิกและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5 [16]

	ชุดสมการ
Hydrodynamic model: เป็นโมเดล	- Field equations
แบบจำลองแบบหนึ่งมิติสำหรับการไหล	Basic differential equations
ของของผสม (Mixture) ผสมระหว่างไอ	• Numerically convenient set of
น้ำและน้ำ โมเดลนี้ประกอบด้วยตัวเลือก	differential equations
หลากหลายสำหรับการอ้างถึงโมเดล	 Semi-implicit scheme differential
พื้นฐานของไฮโดรไดนามิก และยังรวมถึง	equations
โมเดลการไหลแบบเป็นเนื้อเดียวกัน	 Time advancement for the semi-implicit
(Homogeneous) และโมเดลการไหลที่มี	scheme
แรงเสียดทาน ตัวเลือกนี้สามารถเลือกใช้	Difference equations and time
งานได้ตามที่เราต้องการ โมเดล	NM30M31AB
Homogeneous และโมเดลดุลยภาพ	RN UNiversity
(Equilibrium) ถูกรวมไว้เป็นโมเดลหลัก	scheme
เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลของโค้ดกับ	 Volume-average velocities
การคำนวณจากโค้กเก่าที่อิงจากรูปแบบ	 Implicit hydrodynamic and heat
โมเดลเดียวกัน	structure coupling
	• Numerical solution of boron transport
	equation
	- State relationships
	• State equations
	• Single-component, two-phase mixture
	• Component, two-phase mixture
	- Constitutive models

• Vertical volume flow regime map

- Horizontal volume flow regime map
- High mixing volume flow regime map
- ECC mixer volume flow regime map
- Junction flow regime map
- Interphase friction
- Coefficient of virtual mass
- Wall friction
- Wall heat transfer models
- Wall heat transfer correlations
- Interphase mass transfer
- Direct heating

Special process models

- Choked flow
- Horizontal stratification

entrainment/pullthrough model

- Abrupt area change
- User-specified form loss
- Crossflow junction
- Water packing mitigation scheme
- Countercurrent flow limitation model
- Mixture level tracking model
  - Thermal stratification model
  - Energy conservation at an abrupt change
  - Jet junction model
  - Component models
    - Branch
    - Separator
    - Jet mixer
    - Pump
    - Turbine
    - Valves
    - Accumulator

- ECC Mixer
- Annulus

สมการสำคัญของ Hydrodynamic model

Mass continuity equations

For liquid phase:

$$\frac{\partial}{\partial t} \left(\boldsymbol{\propto}_{g} \boldsymbol{\rho}_{g} \right) + \frac{1}{A} \frac{\partial}{\partial x} \left(\boldsymbol{\propto}_{g} \boldsymbol{\rho}_{g} \boldsymbol{\vee}_{g} A \right) = \boldsymbol{\Gamma}_{g}$$

where,

For vapor phase:

$$\frac{\partial}{\partial t} (\alpha_{\rm f} \rho_{\rm f}) + \frac{1}{A} \frac{\partial}{\partial x} (\alpha_{\rm f} \rho_{\rm f} v_{\rm f} A) = \Gamma_{\rm f}$$

where,

 $lpha_{f}$ = liquid void fraction

 ho_f = liquid density (kg/m³)

 V_f = liquid velocity (m/s)

A = cross-sectional area (m²)

 $\Gamma_{\rm f}$ = liquid mass transfer (kg/m³s)

ໂມເ ທ ຄ	ชุดสมการ
Heat structure model: เป็นโมเดลที่	- Heat conduction numerical techniques
ความร้อนที่ถ่ายโอนผ่านขอบเขตของ	- Mesh point and thermal property layout
ของแข็งของปริมาตรไฮโดรไดนามิก	- Difference approximation at internal mesh
ความสามารถของโมเดลนี้คือคำนวณ	points
เกี่ยวกับโครงสร้างความร้อน (Heat	- Difference approximation at boundaries
structure) ทั่วไปและรวมถึงคำนวณ	- Thermal properties and boundary condition
เกี่ยวกับหมุดหรือแผ่นเชื้อเพลิงที่มีความ	parameters
ร้อน, การถ่ายเทความร้อนผ่านท่อไอน้ำ,	• RELAP5 specific boundary conditions
และการถ่ายเทความร้อนจากท่อและผนัง	 Correlation package conditions
โครงสร้างความร้อนถูกสมมติฐานว่าเป็น	- Insulated and tabular boundary conditions
การนำความร้อนแบบหนึ่งมิติในรูปทรง	- Solution of simultaneous equations
สี่เหลี่ยม, ทรงกระบอก, หรือทรงกลม	- Computation of heat fluxes
Surface multiplier จะถูกใช้ในการแปลง	- Two-dimensional conduction
พื้นผิวแบบหนึ่งมิติไปเป็นพื้นผิวที่แท้จริง	solution/reflood
ของโครงสร้างความร้อน ความสามารถใน	- Fine mesh rezoning scheme
การนำความร้อนขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและ	- Gap conductance model
ความจุปริมาตรความร้อนมาซึ่งถูกจัดให้อยู่	- Surface-to-surface radiation model
ในรูปตารางหรือรูปการทำงานทั้งจากข้อมูล	- Metal-water reaction model
ที่มีอยู่ภายในหรือผู้ใช้	- Cladding deformation model

ตารางที่ 7 โมเดลโครงสร้างความร้อนและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5 [16]

hulalongkorn University

สมการสำคัญของ Heat structure model Integral form of heat conduction

$$\iiint_{v} \rho(T,\overline{x}) \frac{\partial T}{\partial t} (\overline{x},t) dV = \iint_{s} k(T,\overline{x}) \overline{\nabla} T(\overline{x},t) \cdot d\overline{s} + \iiint_{v} S(\overline{x},t) dV$$

where,

- k = thermal conductivity
- s = surface
- S = internal heat source

t = time

T = temperature

V = volume

x = space coordinates

 ρ = volumetric heat capacity

ตารางที่ 8 โมเดลพลังงานจลน์ของเครื่องปฏิกรณ์และตัวอย่างสมการในการคำนวณของ RELAP5

[16]

โมเดล		ชุดสมการ
Point reactor kinetic model: เป็น	-	Point reactor kinetics equations
โมเดล ที่ใช้ในการคำนวณพฤติกรรมการใช้	-	Fission product decay model
กำลังของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ โมเดลนี้	J.	Actinide decay model
คำนวณทั้งพลังงานฟิชชันและพลังงานจาก	g-	Transformation of equations for solution
การสลายตัวของผลิตภัณฑ์ฟิชชัน พลังงาน		Initialization
ที่เกิดขึ้นทันทีคือเวลาที่เกิดการแยกตัวและ		Reactivity feedback
รวมถึงพลังงานจลน์ของผลิตภัณฑ์ฟิวชั่น	5-2	Separable feedback model
และการหน่วงนิวตรอน	-	Tabular feedback model
		Reactor kinetics numerical procedures

สมการสำคัญของ Point reactor kinetic model Point kinetics equations

$$\frac{d}{dt}\boldsymbol{\phi}(t) = \frac{[\boldsymbol{\rho}(t)\tilde{n}\boldsymbol{\beta}]\boldsymbol{\phi}(t)}{\Lambda} + \sum_{i=1}^{N_{d}} \boldsymbol{\lambda}_{i} C_{i}(t) + SS$$
$$\frac{d}{dt} C_{i}(t) = \frac{\boldsymbol{\beta}f_{i}}{\Lambda} \boldsymbol{\phi}(t)\tilde{n}\boldsymbol{\lambda}_{i}C_{i}(t) \quad i=1, 2, ..., N_{d}$$
$$\boldsymbol{\psi}(t) = \boldsymbol{\Sigma}_{f}\boldsymbol{\phi}(t)$$
$$P_{f}(t) = Q_{f}\boldsymbol{\psi}(t)$$

where,

t = time

arphi= neutron flux

 C_i = number of delayed neutron precursors of group i

 $m{eta}$ = effective delayed neutron fraction

 Λ = prompt neutron generation time

 ρ = reactivity

 f_i = fraction of delayed neutrons of group i

 λ_i = decay constant of group i

S = source

 ψ = fission rate in #/s

 Σ_f = macroscopic fission cross-section

 P_f = immediate fission power in MeV/s

 $\mathbf{Q}_f$ = immediate fission energy per fission in MeV

2.4.4.2 โมเดลของ SCDAP [17]

ส่วนการคำนวณของ SCDAP เป็นการคำนวณเกี่ยวกับการคำนวณพฤติกรรมของโครงสร้าง ของแกนปฏิกรณ์ในสภาพการณ์ปกติและอุบัติเหตุ ตารางที่ 9 ถึง 11 ได้สรุปโมเดลและตัวอย่างสมการ ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณของ SCDAP โดยมีโมเดลการนำความร้อนของแกนปฏิกรณ์ (Heat conduction model for core component), โมเดลการเกิดออกซิเดชันของวัสดุ (Material oxidation model) และโมเดลแท่งเชื้อเพลิง (Fuel rod model)

ตารางที่ 9 โม	แดลการนำความ	มร้อนของแกนา	ปฏิกรณ์และ	ะตัวอย่างสม	มการในกา	รคำนวณ	ของ
SCDAP [17]							

โมเดล		ชุดสมการ
Heat conduction model for core	-	Two-dimensional heat conduction
component: เป็นโมเดลที่อธิบายเกี่ยวกับ		governing equation
การนำความร้อนและวิธีการคำนวณผลการ	-	Finite difference
ตอบสนองของอุณหภูมิของแท่งเชื้อเพลิง,	-	The alternating direction method
แท่งควบคุม (Ag-In-Cd และ B₄C) และ	-	Matrix method
ปลอกเชื้อเพลิง	-	OECR algorithm
	-	Volume Averaging
	-	Temperatures jump due to contact with
		slumped material

สมการสำคัญของ Heat conduction model

Heat conduction equations

$$\int_{V} \mathbf{\rho}_{c_{p}} \frac{\partial T}{\partial t} dV = \int_{V} \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} \left(rk \frac{\partial T}{\partial r} \right) dV + \int_{V} \frac{\partial}{\partial r} \left(k \frac{\partial T}{\partial z} \right) dV + \int_{V} Q_{V} dV + \int_{S} Q_{S} dS$$

where,

 Q_V = volumetric heat source (W/m³)

 $Q_{\rm S}$ = surface heat flux (W/m²),

T= temperature at location (K)

 ρc_p = volumetric heat capacitance (J/m³K)

ตารางที่ 10 โมเดลการเกิดออกซิเดชันของวัสดุและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ SCDAP

[17]

and diffusion model
Oxygen diffusion
Hydrogen uptake in cladding Cladding Embrittlement and hydrogen release roximations to modeling of oxidation ng meltdown and reflood Affect on oxidation of melting of cladding and dissolusion of UO ₂ Affect of slumping of cladding on oxidation Affect of reflood on oxidation Affect of cladding rupture on oxidation abolic kinetic model for oxidation of

สมการสำคัญของ Material oxidation model

Heatup due to hydrogen uptake

$$\dot{Q}_{H} = -2\pi r_{o}\xi_{o}\rho_{M}\Delta H_{HSI}(C_{H2}-C_{H1})/\Delta t$$

where,

 $\dot{Q}_{H}$ = rate of heat generation at an axial node due to uptake of hydrogen

(W/m)

 $\begin{array}{l} r_{o} = \mbox{radius of external surface of cladding (m)} \\ \Delta z = \mbox{height of axial node (m)} \\ \rho_{M} = \mbox{molar density of } Zr \mbox{ in zircaloy (kg·mole/m^3)} \\ \xi_{o} = \mbox{as-fabricated thickness of cladding (m)} \\ \Delta H_{HSI} = \mbox{enthalpy of solution in SI units (J/(kg·mole))} \\ C_{H2} = \mbox{H/Zr ratio in cladding at end of time step} \\ C_{H1} = \mbox{H/Zr ratio in cladding at start of time step} \\ \Delta t = \mbox{time step (s)} \end{array}$

Oxidation driven release of hydrogen

 $w_{hroi} = 2\pi r_o \Delta z (\xi_1 - \xi_2) C_H \rho_m$

where,

 W_{hroi} = kg-mol of hydrogen released to bulk coolant at axial node i

 r_0 = outer radius of cladding at axial node i (m)

 Δz = height of axial node I (m)

 ξ_1 = thickness of metallic layer of cladding at axial node i at start of time

step (m)

 ξ_2 = thickness of metallic layer of cladding at axial node i at end of time step (m)

 $C_{\rm H}$ = Fractional hydrogen concentration at start of time step at axial node i (H/Zr ratio)

 $\rho_{\rm m}$ = Zr in Zircaloy (70.5 kg-mol/m³)

โมเดล		ชุดสมการ
Fuel rod models: เป็นโมเดลที่คำนวณ	-	Electrical heat generation model for fuel rod
เกี่ยวกับความร้อนที่เกิดขึ้นภายในแท่ง		component
เชื้อเพลิงซึ่งส่งผลต่อแท่งเชื้อเพลิง	-	Fission product release models
โดยตรงอีกทั้งยังคำนวณเกี่ยวกับการเกิด		• Release model for intact fuel
ผลิตภัณฑ์ฟิชชันและการเกิดความ 		• Release during UO ₂ liquefaction and
เสียหายของเชื้อเพลิง		fragmentation
		• Enthalpy of released gases
	-	Decay heat reduction due to fission product
		release
		• Fission product decay heat methodology
		• Fission product Decay heat model
		results
	Q	Fuel state models
		Fuel rod cladding deformation model
	~÷)>	Fuel rod internal gas pressure model
	25/5	Liquefaction and Slumping of Fuel Rod
		Cladding
		Relocation of Melted Cladding in
		Circumferential Direction
		• Amount of Fuel Dissolved by Melted
		Metallic Portion of Cladding
		• Structural Failure of Oxide Layer
		Retaining Melted Metallic Cladding
		• Distance of Slumping of Melted Cladding
	-	Liquefaction of Fuel Rod Cladding at Location
		of Inconel Grid Spacer
		• Impact of Grid Spacers on Damage
		Progression
		• Liquefaction of Cladding at Location of
		Grid Spacers

ตารางที่ 11 โมเดลแท่งเชื้อเพลิงและตัวอย่างสมการในการคำนวณของ SCDAP [17]

สมการสำคัญของ Fuel rod models

Pecking factor equation

$$_{c}F_{i+1}(z) = \begin{cases} 0 & \text{for } z > z_{2} \\ A_{a}(z) \\ A_{t}(z) \\ z_{3} \end{cases} \frac{F_{i}(z)A_{r}(z)}{V_{a}(z)} dz + \frac{_{c}F_{i}(z)A_{c}(z)}{A_{t}(z)} & \text{for } z_{1} < z < z_{2} \end{cases}$$

where,

 $_{c}F_{i+1}(z)$ = nuclear heating axial peaking factor for the crust at time i+1 $_{c}F_{i}(z)$ = nuclear heating axial peaking factor for the crust at time i $F_{i}(z)$ = nuclear heating average axial peaking factor for Z₃ to Z

 $A_r(z) = local area of removed material (m²)$

- $A_t(z)$ = total area of crust in the region at the end of time step (m²)
- $A_c(z)$ = crust area at the beginning of the tie step (m²)
- z = axial elevation (m)
- V_a = total volume of crust added during the time step (m³)

2.4.5 ความแตกต่างของโปรแกรม

งานวิจัยเล่มนี้ได้ทำการวิเคราะห์ผลการทดลองและได้เปรียบเทียบผลที่ได้จากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 กับผลที่ได้จากการทดลองจริงและอีกทั้งยังเปรียบเทียบกับผลจาก โปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP/MOD3.3 ซึ่งแต่ละโปรแกรมมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.5.1 ความแตกต่างของโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP/MOD3.3 [18]

โปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาโมเดลจากเดิมคือโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 หลากหลายโมเดลและมีโมเดลใหม่ ๆ ได้แก่

 สมการการแพร่กระจายที่ใช้ในการคำนวณหาปริมาณออกซิเจนและไฮโดรเจนสำหรับกรณี ขาดแคลนไอน้ำและกรณีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างรวดเร็ว

2. การคำนวณของการย้าย (Relocation) ในทิศทางตามแนวขวางของปลอกโลหะเชื้อเพลิง ที่ถูกหลอมละลายโดยเป็นส่วนออกไซด์ของปลอกเชื้อเพลิง

3. การคำนวณการถ่ายเทความร้อนในเศษของเชื้อเพลิงและปลอกที่มีรูพรุน

4. การคำนวณการสูญเสียของการไหลเศษที่มีรูพรุนตามกฎของดาร์ซี (Darcy's Law) และ การใช้ความสามารถในการซึมผ่าน

5. การคำนวณการเกิดออกซิเดชันในช่วงสภาวะเติมน้ำ (Reflood)

ความสามารถและการปรับปรุงใหม่ของโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 ทำให้มีผลการ วิเคราะห์ที่ดีกว่าเวอร์ชั่นเก่า

2.4.5.2 ความแตกต่างของโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 [19]

โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM เป็นโปรแกรมที่ใช้รูปแบบของโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 และ SCDAP/RELAP/MOD3.2 ที่พัฒนาโดย US Nuclear Regulatory Commission ซึ่งถูกพัฒนารุ่นโดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS) การปรับปรุงและ การพัฒนาโปรแกรมช่วยให้โปรแกรมสามารถทำงานได้รวดเร็วและน่าเชื่อถือได้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ได้ถูกพัฒนาในหลาย ๆ เรื่อง เช่น มีโมเดลใหม่ของการขนส่งและการ สะสมของผลิตภัณฑ์ฟิชชัน พฤติกรรมของเชื้อเพลิงและการหลอมละลายภายในแกนปฏิกรณ์ มีการ ปรังปรุงของโปรแกรมและเทคนิคเชิงตัวเลข และสามารถแสดงผลทางกราฟได้

โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีการพัฒนาโมเดลมาเรื่อย ๆ โมเดลที่ได้รับการ ปรับปรุงและได้รับการเปลี่ยนแปลง [16] ได้แก่

1. การปรับปรุงโมเดลในการจำลองแท่งเชื้อเพลิงที่ร้อน

2. การปรับปรุงความสัมพันธ์ที่ใช้แกนควบคุม B4C ให้ดีขึ้น

 การปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการนำไฟฟ้าและค่าการนำความร้อนสำหรับแท่ง เชื้อเพลิง

 การปรับปรุงโมเดลที่สำคัญของโมเดลปลอกหุ้มแกนปฏิกรณ์ เช่นปรับปรุงความสามารถใน การออกแบบรูปแบบที่หลากหลาย, การถ่ายเทความร้อนด้วยการแผ่รังสี และการเกิดออกซิเดชัน เป็น ต้น

5. การปรับปรุงโมเดลของการเกิดออกซิเดชันดีของ Zircaloy และการดูดซับไนโตรเจน

6. การปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่าง Zr กับ Nb (สำหรับเครื่องปฏิกรณ์แบบ CANDU และ VVER)

7. การปรับปรุงช่องทางการถ่ายเทความร้อนด้วยรังสี เป็นต้น

จะเห็นว่าโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ได้รับการปรับปรุงในเรื่องของการ แลกเปลี่ยนความร้อน โมเดลเชื้อเพลิงและการเกิดการออกซิเดชัน ดังนั้นผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีแนวโน้มที่ให้ค่าข้อมูลที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากกว่าผลจาก การคำนวณโดยโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คืองานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง PBF SFD เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทั้งในการทดลอง SFD ST, SFD 1-1, SFD 1-3 และ SFD 1-4 และงานวิจัยในส่วนโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM เป็นการรวบรวมงานวิจัยที่ได้ใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM วิเคราะห์ผลซึ่งส่วนใหญ่นั้นพบว่าการใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM วิเคราะห์ ผลนั้นให้ผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับผลการทดลองมากกว่าโปรแกรมอื่น ๆ

2.6.1. งานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง PBF SFD

 PBF Severe Fuel Damage Scoping Test-Test Results Report [13] (by A.D. Knipe et al., 1986)

ศึกษาเกี่ยวกับการทดลอง PBF SFD-ST เพื่อเป็นฐานข้อมูล (Data base) และเป็น แบบจำลอง (Model) เพื่อหาเงื่อนไข (Condition) ที่อยู่ในช่วงที่ครอบคลุมในการทำนายของ การเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกับแกนปฏิกรณ์และโครงสร้าง และอัตราการเกิด ไฮโดรเจนที่เกิดจากอัตรากิริยาของน้ำหล่อเย็นกับเชื้อเพลิงเป็นต้น งานวิจัยนี้ได้อธิบายถึง รายละเอียดระบบทั้งหมดของการทดลอง PBF SFD เช่นขนาดของแกนปฏิกรณ์ ความยาว ของเชื้อเพลิง การจัดเรียงและจำนวนของเชื้อเพลิง เป็นต้น อีกทั้งงานวิจัยนี้ยังได้แสดงผลการ ทดลองและเปรียบเทียบผลจากการทดลองจริงกับผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP version 18 ผลที่ได้เปรียบเทียบเช่น อุณหภูมิเฉลี่ยของเชื้อเพลิง (Bundle temperatures) อุณหภูมิตรงเส้นผ่านศูนย์กลางของเชื้อเพลิง (Centerline temperatures) ความดันของ เชื้อเพลิง (Bundle pressure) อัตราการเกิดไฮโดรเจน (Hydrogen rate) เป็นต้น 2. PBF Severe Fuel Damage Test 1-1 Test Result Results Report [20] (by Z.R. Martinson et al., 1986), PBF Severe Fuel Damage Test 1-3 Test Results Report [21] (by Z.R. Martinson et al., 1989) และ Severe Fuel Damage Test 1-4 Data Report [22] (by K. Vinjamuri et al., 1987)

ศึกษาเกี่ยวกับการทดลอง PBF SFD 1-1, SFD 1-3 และ SFD 1-4 ตามลำดับ ซึ่ง เป็นการทดลองลำดับต่อมาของการทดลอง PBF SFD เพื่อเป็นฐานข้อมูลและเป็นแบบจำลอง เพื่อหาเงื่อนไขที่อยู่ในช่วงที่ครอบคลุมในการทำนายการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงซึ่งจะเกี่ยวข้อง กับแกนปฏิกรณ์และโครงสร้าง อีกทั้งยังอธิบายผลของอัตราการเกิดไฮโดรเจนที่เกิดจากอัตรา กิริยาระหว่างน้ำหล่อเย็นกับเชื้อเพลิง การทดลอง PBF SFD 1-1 มีเชื้อเพลิง 32 แท่งและมี การจัดวางแบบ 6x6 อัตราไหลของน้ำขาเข้าเท่ากับ 0.64 g/s ซึ่งน้อยกว่าของการทดลอง PBF SFD-ST การทดลอง PBF SFD 1-1 เปรียบเทียบกราฟของข้อมูลทั้งที่ได้จากการทดลอง กับข้อมูลที่ได้จากการใช้โปรแกรม SCDAP version 18 การทดลอง PBF SFD 1-3 มีการ จัดเรียงของเชื้อเพลิงแบบ 6x6 และเชื้อเพลิงแบบใช้แล้ว 26 แท่ง เชื้อเพลิงใหม่ 2 แท่ง และ ท่อ Zircaloy (Zircaloy guide tube) 4 แท่ง อัตราไหลของน้ำขาเข้าจะอยู่ในช่วง 0.6 ถึง 2.4 g/s การทดลอง PBF SFD 1-3 เปรียบเทียบกราฟของข้อมูลทั้งที่ได้จากการทดลองกับ ข้อมูลที่ได้จากการใช้โปรแกรม SCDAP/RELAP5/ MOD2 การทดลอง PBF SFD 1-4 มีการ จัดเรียงของเชื้อเพลิงแบบ 6x6 และเชื้อเพลิงแบบใช้แล้ว 26 แท่ง เชื้อเพลิงใหม่ 2 แท่ง และ แท่งควบคุม (Stainless steel clad Ag-In-Cd control rod) 4 แท่ง อัตราไหลของน้ำขาเข้า เท่ากับ 0.6 g/s

Experimental and Computational Results of the QUENCH-06 Test [23] (by L. Sepold et al., 2004)

ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมของแกนปฏิกรณ์ระหว่างการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง โดยใช้โปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD 3.3 ในการประเมินผลของการทดลอง PBF SFD, CORA และ PHEBUS เป็นต้น การทดลองทั้งหมดนั้นเปรียบเทียบผลของอุณหภูมิจาก ตำแหน่งต่าง ๆ ของปลอกเชื้อเพลิง ผลที่ได้จากการคำนวณโดยโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD 3.3 เทียบกับโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD 3.2 และผลที่ได้ จากการทดลองจริง

2.6.2. งานวิจัยในส่วนโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM

1. RELAP5-3D Code Manual [24] (by R.R. Schultz, 2005)

ศึกษาโปรแกรม RELAP5 series ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นโดย Idaho National Laboratory โปรแกรม RELAP5 จะจำลองเครื่องปฏิกรณ์แบบน้ำมวลเบา (Light water reactor) ในช่วง ชั่วคราว (Transient) โดยศึกษาการเกิดสูญเสียของน้ำหล่อเย็นในช่วงชั่วคราว (Loss of coolant) โดยไม่มีการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ (Scram) อีกทั้งยังคำนึงถึงการสูญเสีย ของน้ำ (Loss of feedwater) และกำลังของเครื่องปฏิกรณ์ (Power) เป็นต้น โปรแกรม RELAP5 จะทำการคำนวณถึงพฤติกรรมของระบบหล่อเย็นของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor coolant) ในช่วง Transient โดยในงานวิจัยเล่มนี้จะบอกถึงรายละเอียดและระบบของการ คำนวณเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของเทอร์มัลไฮดรอลิกส์ (Thermal hydraulic) และในส่วน ของพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic model) ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดนั้นได้ถูกอธิบายไว้ใน บทที่ 1 และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องอีกบทหนึ่งคือบทที่ 3 ซึ่งอธิบายถึงการคำนวณเกี่ยวกับการคิด วิเคราะห์เทอร์มัลไฮดรอลิกส์ อีกทั้งยังกล่าวถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ (Component) ที่ใช้ในการ คำนวณและการเขียน Nodalization ในส่วนของเทอร์มัลไฮดรอลิกส์, ทริปส์ (Trips), ตัวแปร ควบคุม (Control variable) และโครงสร้างเชิงความร้อน (Heat structure) เป็นต้น และใน บทที่ 2 ยังกล่าวถึงการเขียนข้อมูลขาเข้าอีกกั้งยังบอกถึงความหมายของข้อมูลขาเข้าอีกด้วย

2. RELAP/SCDAPSIM Input Manual MOD 3.4 3.5 & 4.0 [15] (by J. Hohorst et al., 2012)

2012) CHULALONGKORN UNIVERSITY อธิบายรายละเอียดความหมายและการใช้รหัส (Card code) ทุกตัวที่ต้องเขียนลงใน ข้อมูลขาเข้าทั้งในส่วนของชื่อ (Title), เวลาในการประมวล (Time step), ทริปส์ (Trips), ตัว ประกอบของพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic component), ส่วนประกอบของ โครงสร้างเชิงความร้อน (Heat structure component), ตารางทั่วไปอื่น ๆ (General table), ความต้องการในการแสดงกราฟ (Plot request), ระบบควบคุม (Control system), และแกนปฏิกรณ์ทั่วไป (General core) เป็นต้นของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM Validation of RELAP/SCDAPSIM/MOD3.4 for Research Reactor Applications
 [25] (by C.M. Chris et al., 2005)

วิเคราะห์และตรวจสอบโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เพื่อศึกษาการใช้ งานของเครื่องปฏิกรณ์วิจัย งานวิจัยนี้ได้อธิบายถึงการออกแบบเครื่องปฏิกรณ์และการใช้ ข้อมูลขาเข้า (Input desk) ซึ่งจำเป็นต้องใช้เพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง ผลการทดลองพบว่า ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีผลการทำนายที่อยู่ใน เกณฑ์ที่ดีคือเมื่อเปรียบเทียบผลที่ได้กับผลจากการทดลองแล้วมีความใกล้เคียงกัน

 An assessment of effectiveness of core exit temperatures with respect to PWR core damage state using RELAP/SCDAPSIM/MOD3.4 [26] (by C.M. Chris et al., 2007)

ประเมินประสิทธิผลของอุณหภูมิขาออกของแกนปฏิกรณ์โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 การวัดอุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์มีความสำคัญในการพัฒนา และใช้หลักเกณฑ์ในการจัดการกับอุบัติเหตุอย่างรุนแรง งานวิจัยนี้วิเคราะห์ถึงอุบัติเหตุการ สูญเสียแหล่งกำเนิดไฟฟ้า (Station blackout transient) ของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่เซอร์รี ประเทศสหรัฐอเมริกา (Surry nuclear power plant) และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นที่ทรีไมล์ไอส์ แลนด์ (Three Mile Island) ผลการประเมินพบว่าอุณหภูมิขาออกของแกนปฏิกรณ์มีผล เกี่ยวข้องกับผลความเสียหายต่อแกนปฏิกรณ์และต้องมีช่วงการเติมน้ำ (Reflood phase) เพื่อช่วยลดการเกิดเหตุการณ์ที่เป็นผลความเสียหายต่อแกนปฏิกรณ์

5. Development and testing of RBMK-1500 model for BDBA analysis employing RELAP/SCDAPSIM code [27] (by A. Kaliatka et al., 2008)

ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุในเครื่องปฏิกรณ์ชนิดช่องทางกำลังสูง (Large-power channel-type reactor, RBMK) โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ใน การวิเคราะห์นี้ใช้การเกิดอุบัติเหตุทั่วไปนอกเหนือจากตามแบบฉบับการออกแบบพื้นฐาน (Beyond Design Basis Accident: BDBA) ของเครื่องปฏิกรณ์แบบ RBMK-1500 โมเดลที่ ถูกใช้เป็นโมเดลระบบระบายความร้อนของเครื่องปฏิกรณ์แบบสมบูรณ์ (Full Reactor Cooling System: Full RCS) และโมเดลซ่องเชื้อเพลิงเดียวแบบง่าย โดยที่โมเดล Full RCS ถูกนำมาใช้เพื่อรองรับระดับอุณหภูมิเชื้อเพลิงที่เกิดการหลอมเหลวและโมเดลเชื้อเพลิงเดียว ถูกใช้เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ หลังการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงขึ้น ผลการคำนวณของ BDBA ที่ทำการวิเคราะห์โดยให้เครื่องปฏิกรณ์แบบ RBMK-1500 นั้นเป็นที่ยอมรับได้เมื่อ เทียบกับข้อมูลการวัดและผลการทดสอบจริง

6. SCDAP/RELAP5 application to CANDU6 fuel channel analysis under postulated LLOCA/LOECC conditions [28] (by M. Mladin et al., 2008)

ศึกษาการตั้งสมมติฐานขอบเขตเงื่อนไขของโมเดลเพื่อประเมินช่องเชื้อเพลิงในเครื่อง ปฏิกรณ์แบบแคนาดาดิวเทอเรียมยูเรเนียม (CANDU6) ที่เกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการสูญเสีย ของน้ำหล่อเย็น (LLOCA) และการสูญเสียการหล่อเย็นแบบฉุกเฉิน (LOECC) โดยใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 งานวิจัยนี้ได้กล่าวถึงความสามารถโมเดลของ โปรแกรม SCDAP ซึ่งเกี่ยวข้องกับเครื่องปฏิกรณ์และการแก้ไขการเกิดความเสียหายของช่อง เชื้อเพลิง

7. Generic CANDU 6 plant severe accident analysis employing SCDAPSIM/RELAP5 code [29] (by D. Dupleac et al., 2009)

ประเมินความสามารถของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ในการวิเคราะห์ หาสาเหตุของการสูญเสียน้ำหล่อเย็นและการเกิดเหตุไฟดับของสถานีในอุบัติเหตุที่โรงไฟฟ้า ประเภท CANDU และเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงโมเดล ผลการคำนวณที่ได้จาก โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM เปรียบเทียบกับโปรแกรม MAAP4 CANDU สรุปผลพบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ดีกว่าโปรแกรม MAAP4 CANDU ผลที่ได้จากการคำนวณมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อยเนื่องจากโมเดลของเทอร์ มัลไฮดรอลิกส์ (Thermal hydraulic) Influence of Modelling Options in RELAP5/SCDAPSIM and MAAP4 Computer Codes on Core Melt Progression and Reactor Pressure Vessel Integrity [30] (by S. Sadek et al., 2009)

เปรียบเทียบผลจากการคำนวณของพฤติกรรมเทอร์มัลไฮดรอลิกส์ (Thermal hydraulics) ที่ทำให้ความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.3 และโปรแกรม MAAP4 การทดลองที่นำมาวิเคราะห์เป็นอุบัติเหตุที่สถานีไฟดับของ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์แครสโค (Krsko nuclear power plant) เนื่องจากมีการรั่วไหลจากเครื่อง ปั๊มน้ำหล่อเย็นของเครื่องปฏิกรณ์ ผลการทดลองพบว่าโปรแกรม MAAP4 มีความไวต่อ สภาวะความร้อนแบบต่าง ๆ แต่พารามิเตอร์ของโมเดลของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ไม่ส่งผลต่อผลการคำนวณและผลการทดลองของทั้งสองโปรแกรมมีแนวโน้ม ที่คล้ายคลึงกัน และความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นเล็กน้อย

 Simulation of air oxidation during a reactor accident sequence: Part 2 – Analysis of PARAMETER-SF4 air ingress experiment using RELAP5/SCDAPSIM
 [31] (by L. Fernandez et al., 2011)

จำลองการเกิดออกซิเดชันของอากาศในอุบัติเหตุของเครื่องปฏิกรณ์โดยใช้โมเดล PARAMETER-SF4 โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การ ตอบสนองทางความร้อนและผลของการขาดออกซิเจนของช่วงเติมน้ำ (Reflood phase) โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 สามารถคำนวณการเกิดออกซิเดชันของอากาศของ โมเดล PARAMETER-SF4 ได้ดี

10. Insertion of lead lithium eutectic mixture in RELAP/SCDAPSIM Mod 4.0 for Fusion Reactor Systems [32] (by A. Tiwari et al., 2012)

ประเมินผลการใช้งานโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD4.0 โดยที่ใช้ของเหลว ตะกั่วลิเธียมยูเทคติค (Liquid lead lithium eutectic, LLE) เป็นสารหล่อเย็น คุณสมบัติ ของของเหลว LLE คือสามารถขยายตัวได้เมื่อได้รับความร้อน นำความร้อนและมีความหนืด เป็นต้น จากการวิเคราะห์ผลการทดลองพบว่าสมบัติทางอุณหพลศาสตร์และการขนส่งของ คุณสมบัติของของเหลว LLE เป็นผลการทดลองที่สอดคล้องกันกับการทดลองจริงและ โปรแกรมสามารถวิเคราะห์สารหล่อเย็นแบบของเหลว LLE ในเครื่องปฏิบัติสำหรับโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ได้

 Preliminary Assessment of the Possible BWR Core/Vessel Damage States for Fukushima Daiichi Station Blackout Scenarios Using RELAP/SCDAPSIM
 [33] (by C.M. Chris et al., 2012)

ประเมินความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นที่โรงไฟฟ้าฟุกุซิมะไดอิซิ โรงที่ 1 ถึง 3 (Fukushima Daiichi unit 1-3) งานวิจัยนี้ได้อธิบายถึงการทดลอง อุบัติเหตุ อย่างรุนแรงและใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 ในการวิเคราะห์ โมเดลที่ใช้ คำนวณคือเครื่องปฏิกรณ์น้ำเดือดแบบลากูนาเวอร์ดี (Laguna Verde BWR) ถูกพัฒนาโดย หน่วยงานกำกับดูแลด้านนิวเคลียร์ของเม็กซิโก การประเมินนี้ถูกนำเสนออย่างเป็นทางการที่ สำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์และพัฒนาโมเดลและ โค้ดของโรงไฟฟ้าฟุกุซิมะไดอิจิ

 RELAP5/SCDAPSIM/MOD3.4 Analysis of the Influence of Water Addition on the Behavior of a BWR during a Fukushima-like Severe Accident [34] (by A.K. Trivedi et al., 2013)

วิเคราะห์อิทธิพลของการเติมน้ำ (Water addition) ต่อพฤติกรรมของเครื่อง ปฏิกรณ์น้ำเดือด (BWR) ในช่วงเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงโดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 งานวิจัยนี้เน้นการเติมน้ำที่มีอิทธิพลต่อความร้อนและการหลอมของแกนปฏิกรณ์ อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์ระหว่างการเติมน้ำจะอยู่ที่อัตราสูงสุดและเชื้อเพลิงอาจเริ่มละลาย ดังนั้นการเติมน้ำให้กับแกนปฏิกรณ์จึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการลดปัญหาการเกิดการละลาย ของเชื้อเพลิง

13. Modelling of QUENCH-03 and QUENCH-06 Experiments Using RELAP/SCDAPSIM and ASTEC Codes [35] (by T. Kaliatka et al., 2014)

ทำการวิเคราะห์การทดลอง QUENCH-03 ซึ่งเป็นการทดลองการสูญเสียอุบัติเหตุ จากน้ำหล่อเย็นโดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.2, 3.5 และ 4.0 และโปรแกรม ASTEC การทดลอง QUENCH-03 อัตราการฉีดน้ำในไปในแกนปฏิกรณ์ที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยนี้มี ผลต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณไฮโดรเจนที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผลการวิเคราะห์ทั้ง โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 และ 4.0 ให้ผลที่ดีเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่คำนวณ ได้กับข้อมูลจริง

14. Assessment of RELAP/SCDAPSIM/MOD3.5 against the BWR core degradation experiment CORA-17 [36] (by H. Madokoro et al., 2014)

ประเมินความเสียหายของแกนปฏิกรณ์ของการทดลอง CORA-17 โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 การทดลอง CORA-17 ประกอบด้วยอัตราการให้ความร้อน เริ่มต้นที่ประมาณ 1 kg/s แลจะสิ้นสุดที่ตำแหน่งการรวมไอน้ำจากอาร์กอนที่ถูกฉีดเข้าไป ในช่วงก่อนการทำความร้อนและน้ำหล่อเย็นที่ถูกเพิ่มเข้ามาในช่วงการดับความร้อน (Quench phase) ผลของการคำนวณจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM พบว่าผลการ คำนวณที่แนวโน้มไปในทางเดียวกันกับผลการทดลองแม้ว่ามีความคลาดเคลื่อนบ้าง

15. SCDAP Model Improvement with QUENCH06 analysis [37] (by H. Madokoro et al., 2014)

วิเคราะห์การทดลอง QUENCH-06 โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 วัตถุประสงค์ของการทดลอง QUENCH-06 ซึ่งเป็นการทดลองที่หกของการทดลองคือ การศึกษาปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องในช่วงการดับความร้อน (Quench phase) ในช่วงที่เกิด อุบัติเหตุอย่างรุนแรง ผลจากการคำนวณพบว่าข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับผลการ ทดลองและมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย 16. Incorporation of lithium lead eutectic as a working fluid in RELAP5 and preliminary safety assessment of LLCS [38] (by A. K. Trivedi et al., 2014)

ทำการคำนวณทางเทอร์มัลไฮดรอลิก (Thermal hydraulic) โดยใช้โปรแกรม RELAP ของโปรแกรม RELAP / SCDAPSIM MOD4.0 งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่ระบบระบาย ความร้อนด้วยตะกั่วแบบลิเธียม (LLCS) สำหรับการทดสอบของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เชิง ความร้อนนานาชาติ (International Thermonuclear Experimental reactor, ITER) จุดประสงค์หลักของงานวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการถ่ายเทความร้อนสำหรับ สภาวะคงที่และสภาวะที่เหมาะสม

17. AP1000 station blackout study with and without depressurization using RELAP5/SCDAPSIM [39] (by by A. K. Trivedi et al., 2015)

ศึกษาการไฟดับของสถานี AP-1000 ทั้งกรณีความดันสูงและความดันต่ำโดยใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.5 อุบัติเหตุความดันต่ำนำไปสู่ความล้มเหลวของ ปลอกเชื้อเพลิงโดยอาจะทำให้เกิดการเกิดฟอง (Ballooning) และการแตกหัก (Rupturing) และอุบัติเหตุความดันสูงนำไปสู่การยุบของปลอกเชื้อเพลิง ผลการวิเคราะห์ของทั้งสองกรณี ได้เปรียบเทียบกับผลของการทดลองจริงและผลการทดลองของงานวิจัยนี้มีความสอดคล้อง กันดียกเว้นช่วงแรกของวินาทีที่ 1800 ของการคำนวณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ของความเสียหายในสองกรณี

18. Reactor core isolation cooling system analysis of the Fukushima Daiichi Unit 2 accident with RELAP/ ScdapSIM [40] (by H. Lopez et al., 2016)

วิเคราะห์ระบบระบายความร้อนแบบแยกกับแกนปฏิกรณ์ของเครื่องปฏิกรณ์ (RCIC) จากอุบัติเหตุของโรงไฟฟ้าฟุกุชิมะไดอิชิโรงที่ 2 (Fukushima Daiichi Unit 2) โดยใช้ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยคือประเมินผลกระทบของ ระบบ RCIC การวิเคราะห์แสดงความสามารถในการตอบรับของระบบ RCIC ที่อนุญาตนั้น ต้องควบคุมขอบเขตของโรงไฟฟ้าได้เป็นระยะเวลานานโดยไม่ต้องมีมนุษย์มาเกี่ยวข้อง 19. Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test: Focusing on Reactor Core Temperatures and Hydrogen Production [41] (by N. Rattanadecho et al., 2016)

ประเมินความสามารถการทำนายกับการทดลอง SFD-ST โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และมุ่งเน้นไปที่อุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์และการผลิต ไฮโดรเจน การประเมินของงานวิจัยนี้เปรียบเทียบผลที่ได้จากการทดลองจริงและผลจากการ คำนวณโปรแกรม SCDAP เวอร์ชั่น 18 และโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ผลการ ประเมินนี้มีผลที่สอดคล้องกับผลการทดลอง แต่มีความแตกต่างบางอย่างระหว่างผลการการ ทดลองและผลจากการการคำนวณ ผลที่ได้จากการคำนวณโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีความสอดคล้องกับผลการทดลองมากกว่าผลที่ได้จาก โปรแกรม SCDAP เวอร์ชั่น 18

. Chulalongkorn University

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานวิจัยโดยเริ่มตั้งแต่การเริ่มศึกษาข้อมูลขาเข้า (Input desk) ว่ามีโครงสร้างอย่างไรตามหนังสือคู่มือการเขียนข้อมูลขาเข้าของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 [15] อีกทั้งยังศึกษาและตรวจสอบการเขียนของข้อมูลขาเข้าว่ามีลักษณะตามการทดลอง หรือหรือไม่ ถ้าไม่จะกลับไปแก้ไขแล้วไปตรวจสอบใหม่อีกครั้ง หลังจากการจึงเข้าสู่ขั้นตอนการใช้ ขอบเขตเงื่อนไข (Boundary conditions) ในข้อมูลขาเข้า (Input desk) และการคำนวณและ วิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และการดึงข้อมูลจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ดังตามแสดงในรูปที่ 8

3.1 การศึกษาข้อมูลขาเข้า

ในการวิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 จำเป็นต้องมีข้อมูลขาเข้า (Input desk) เพื่อเป็นแหล่งที่มาในการวิเคราะห์วิเคราะห์โดยที่ในข้อมูลขาเข้าจะบอกถึงรายละเอียด ต่าง ๆ ของการทดลอง เช่น ส่วนประกอบและขนาดของแกนปฏิกรณ์ ทิศทางการไหลของสารหล่อ เย็น และข้อมูลขอบเขตเงื่อนไข (Boundary conditions) ของการทดลอง SFD-ST ดังที่กล่าวมา ข้างต้นว่าผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์ในการใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และใช้ ข้อมูลขาเข้าซึ่งถูกสร้างและพัฒนาโดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ขั้นตอนการ ดำเนินขึ้นตอนนี้ได้ศึกษาการใช้ข้อมูลขาเข้า (Input desk) ว่ามีโครงสร้างโครงสร้างและการเขียน อย่างไร และมีการตรวจสอบข้อมูลขาเข้าว่าที่ข้อมูลการเขียนสอดคล้องกันกับข้อมูลตามหนังสืออ้างอิง ของการทดลอง SFD-ST หรือไม่ โดยเมื่อตรวจสอบแล้วถ้ามีความผิดพลาดต้องทำการแก้ไขก่อนแล้ว จึงสามารถดำเนินตามขั้นตอนต่อไปได้

ตัวอย่างการตรวจสอบข้อมูลขาเข้าที่กล่าวข้างล่างนี้เป็นการตรวจสอบจำนวนและขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิงในส่วนประกอบ 1 (ตามรูปที่ 22 แผนภาพของส่วนประกอบของ ระบบ SCDAP) ข้อมูลอ้างอิงจากการทดลองพบว่า ในส่วนประกอบ 1 มีจะแท่งเชื้อเพลิง 4 แท่ง และ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิงเท่ากับ 12.75 มิลลิเมตร จากข้อมูลขาเข้าแสดงว่าดังนี้

40010100 4 0.01275 0

โดยที่ การ์ด 400XXXX คือ ข้อมูลนี้เกี่ยวข้องกับข้อมูลแกนปฏิกรณ์ การ์ด 4001CC00 คือ ข้อมูลขอบเขตเงื่อนไขเริ่มต้นของแกนปฏิกรณ์ โดยที่ CC แทน เลขของส่วนประกอบ 4 คือ ข้อมูลของจำนวนแท่งเชื้อเพลิง 0.01275 คือ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิง โดยมีหน่วยเป็น SI

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้อมูลจากการทดลอง SFD-ST กับข้อมูลขาเข้าข้างต้นพบว่า ข้อมูลทั้ง สองส่วนที่มีความสอดคล้องกัน แต่บางกรณีขนาดของส่วนประกอบต่าง ๆ อาจจะมีความคลาดเคลื่อน เกิดขึ้นบาง ซึ่งข้อมูลที่คลาดเคลื่อนนี้อาจจะทำให้ผลการคำนวณที่ได้มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น

3.2 การใช้ขอบเขตเงื่อนไขในข้อมูลขาเข้า

หลังจากทำการศึกษาข้อมูลขาเข้าแล้ว ขั้นตอนการดำเนินงานต่อมาจะทำการใช้ขอบเขต เงื่อนไขของการทดลอง SFD-ST ใส่ในข้อมูลขาเข้าของโปรแกรมเพื่อทำการวิเคราะห์ผลและคำนวณ ขอบเขตเงื่อนไขของการทดลองนั้นเป็นข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในรูปของกราฟดังนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการ ดึงข้อมูลออกมาจากกราฟโดยมีวิธีดังนี้

3.2.1 การคัดลอกรูปกราฟขอบเขตเงื่อนไข

การคัดลอกรูปที่กล่าวนี้เป็นการคัดลอกรูปกราฟของข้อมูลค่าเงื่อนไขขอบเขตของการทดลอง เพื่อจะนำรูปที่ได้ไปแปลงให้เป็นข้อมูลตัวเลข (Digitizing) แล้วนำไปใส่ลงในข้อมูลขาเข้าโดยในการ คัดลอกรูปนั้นจะใช้โปรแกรม Snagit 12 Editor หน้าต่าง (Window) ของโปรแกรมนี้แสดงในรูปที่ 9 โปรแกรม Snagit เป็นโปรแกรมสำหรับการการคัดลอกภาพหน้าจอ การคัดลอกภาพนั้นจะรวมไปถึง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงอีกด้วย โปรแกรมนี้เป็นการจัดจำหน่ายโดยบริษัท TechSmith ซึ่งได้จำจัด หน่ายครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1990 โดยโปรแกรมนี้สามารถใช้งานได้ทั้งระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows และ macOS โปรแกรมนี้มีทั้งเวอร์ชั่นภาษาอังกฤษ เยอรมัน เกาหลีและญี่ปุ่น การคัดลอกรูปกราฟนั้นเราสามารถเปิดรูปกราฟที่เราต้องการและทำการเปิดหน้าต่างของโปรแกรม พร้อม ๆ กัน และเมื่อต้องการทำการคัดลอกรูปกราฟที่เราต้องการและทำการเปิดหน้าต่างของโปรแกรม แล้อก "File" และเลือก "Save as" ดังแสดงในรูปที่ 10 โดยในการบันทีกรูปกราฟนั้น (Save as) ให้ เลือกสกุลไฟล์เป็น .jpeg เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ในการแปลงข้อมูลให้เป็นข้อมูลตัวเลขในขั้นตอน ต่อไป

รูปที่ 9 หน้าต่างของโปรแกรม Snagit 12 Editor

รูปที่ 10 การบันทึกรูปกราฟ

3.2.2 การแปลงกราฟให้เป็นข้อมูลตัวเลข (Digitizing)

การแปลงกราฟให้เป็นข้อมูลตัวเลขนั้นเป็นการแปลงข้อมูลจากรูปกราฟทั่วไปให้ทราบถึงค่า ทุกจุดของกราฟที่ต้องการทราบ โดยการใช้โปรแกรม Digitize ซึ่งเป็นโปรแกรมที่เผยแพร่โดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS) รูปที่ 11 แสดงรูปของหน้าต่างโปรแกรม Digitize หลังจาก การคัดลอกรูปที่เราต้องการแล้วจะทำการแปลงข้อมูลโดยเข้าโปรแกรมแล้วกดเลือกไฟล์รูปที่เราได้ คัดลอกไว้แล้ว หลังจากนั้นให้แก้ไขชื่อของไฟล์ขาออก (Output file) เป็นสกุล .text เมื่อโปรแกรม แสดงหน้าที่มีรูปของกราฟที่เราต้องการแปลงข้อมูลให้กำหนดค่าแกน X และแกน Y ว่ามีค่าต่ำสุดและ ค่าสูงสุดเป็นเท่าไร เมื่อกำหนดเสร็จให้ทำการกดเลือกจุดตามเส้นกราฟตามที่แสดงเพื่อทำการแปลง ข้อมูล เมื่อกดเลือกจุดเสร็จแล้วให้กดบันทึกแล้วไปให้ดูไฟล์ขาออกตามที่ได้บันทึกไว้ในตอนแรก ไฟล์ ขาออกจะกฎและมีข้อมูลของกราฟอยู่ตามแสดงในรูปที่ 12 หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลเหล่านั้นไปใส่ใน ข้อมูลขาเข้าเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

🛐 Input							
SELECT INPUT FILE OR ENTER BELOW							
	C:\ Users POPPAWAN Deskop digitize Nuthos Presentation workshop	Display: F.gif F.jpg T.bmp					
Image File							
Output File							
	<u>C</u> ontinue	Quit					

รูปที่ 11 หน้าต่างการใช้งานโปรแกรม Digitize

File Edit	Search View	Encoding Language Settings Macro Run Plue	nine Window 2		×
					~
0 😂 📼	1 mii 🧿 Vo G	9 4 10 14 16 16 16 1 14 14 14 14 14 14 14			
E Strip_SCI	DAP_Temp_FuelC	Comp_SFDST_17052016_comp12.i 🖸			
1 =	Strip from	m SFDST			
2 10	00 strip c	3V			
3 10	03 0				
4 *					
5 *C	Card No.	*Name *Parameter			
6 10	001 cadct	010101			
7 10	002 cadct	010201			
8 10	JU3 Cadet	010301			
9 10	Jus cadet	010401			E
10 10	05 cadec	010501			
12 10	06 cadet	010501			
13 10	08 cadet	010801			
14 10	009 cadot	010901			
15 10	010 cadct	011001			
16 10	011 cadct	020101			
17 10	012 cadct	020201			
18 10	013 cadct	020301			
19 10	014 cadct	020401			
20 10	015 cadet	020501			
21 10	016 cadct	020601			
22 10	017 cadct	020701			
23 10	018 cadct	020801			
24 10	019 cadct	020901			
25 10	20 cadct	021001			
26 10	021 cadct	030101			
27 10	22 cadet	030201			
28 10	23 cadet	030301			
29 10	24 cadet	030401			
30 10	J25 Cadot	030501			
31 10	26 cadet	030801			
22 10	27 cadet	030701			
34 10	20 cadet	030901			
35 10	030 cadot	031001			
36 10	031 cadct	040101			
37 10	032 cadct	040201			
38 10	33 cadct	040301			-
Normal text	file		length: 1935_lines: 881 n:1_Col:1_Sel:010	Dot/Windows UTE-8	INIS

รูปที่ 12 ไฟล์ขาออกของข้อมูลกราฟ

3.3 การคำนวณและวิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

งานวิจัยนี้ได้ทำการคำนวณและวิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากโปรแกรมนี้กับผลของการทดลองจริง อีกทั้งยังเปรียบเทียบผลที่ได้กับ โปรแกรมอื่น ๆ เมื่อทำการเตรียมข้อมูลขาเข้า (Input desk) เสร็จแล้วก็ถึงขั้นตอนในการคำนวณและ วิเคราะห์ผลการทดลอง โดยรูปที่ 14 เป็นหน้าต่างของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ซึ่ง โปรแกรมนี้ถูกเผยแพร่โดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS)

3.3.1 ส่วนประกอบในการวิเคราะห์ผลของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

การวิเคราะห์ผลของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีส่วนประกอบหลัก ๆ ของ โปรแกรม 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลขาเข้า (Input desk) ส่วนที่ 2 ข้อมูลขาออก (Output desk) และส่วนที่ 3 ข้อมูลเก็บผล (Restart desk)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลขาเข้า (Input desk) เป็นข้อมูลที่เราต้องใช้ในการวิเคราะห์ผล โดยในส่วนนี้ จะเป็นการบอกข้อมูลทั้งหมดของระบบว่าเป็นอย่างไร (ตัวอย่างและความหมายการ์ดแสดงใน ภาคผนวก ก) เช่น ขนาดและประเภทของเครื่องปฏิกรณ์ เวลาในการทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ ขนาด และชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ และอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ เช่น ปั๊ม วาล์ว ข้อต่อ เป็นต้น โดยที่ข้อมูลขาเข้านี้ จะเป็นสกุลไฟล์ .i ข้อมูลทั่วไปของข้อมูลขาเข้าประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

- ชื่อของการวิเคราะห์ (Title card) เพื่อเป็นชื่อในการแสดงผลการวิเคราะห์ครั้งนี้

- การ์ดการควบคุม (Control card) เป็นการ์ดที่ใช้ในการบ่งชี้และควบคุมของระบบในการ คำนวณ เช่น บอกถึงประเภทของระบบในการวิเคราะห์เช่นเป็นระบบแบบ Steady-state หรือเป็น ระบบแบบ Transient เป็นต้น บอกถึงหน่วยในการคำนวณในครั้งนี้เช่น เป็นหน่วยแบบ SI หรือเป็น หน่วยแบบอังกฤษ บอกถึงเวลาในการคำนวณของระบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลในครั้งนี้ เป็นต้น

- การ์ดของส่วนประกอบ (Component card) การ์ดนี้เป็นการบอกว่าในการวิเคราะห์ครั้งนี้ มีส่วนประกอบแบบไฮดรอลิก (Hydraulic component) อะไรบ้าง เช่น ปั๊ม (Pipe) ปริมาตร (Volume) ข้อต่อ (Junction) และวาล์ว (Valve) เป็นต้น

- คำจบของข้อมูลขาเข้า (End of input) เป็นการ์ดเพื่อบ่งบอกว่าจบการการวิเคราะห์จบลง แล้ว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลขาออก (Output desk) เป็นข้อมูลผลการวิเคราะห์ที่โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ได้ทำการคำนวณตามข้อมูลที่เราได้ทำการเขียนลงไปในข้อมูลขาเข้า (Input) ซึ่ง ข้อมูลขาเข้านี้เป็นไฟล์สกุล .o โดยในข้อมูลขาออกนี้จะมีการแสดงถึงข้อมูลขาเข้าทั้งหมดก่อนแล้วจึง แสดงถึงผลของการวิเคราะห์ออกทั้งหมดแต่เนื่องจากถ้าเราจะทำการนำข้อมูลตรงนี้มาใช้นั้นจะเป็น เรื่องที่ยุ่งยาก เพราะข้อมูลที่แสดงผลออกมานั้นเป็นผลที่แสดงออกมาไม่ได้เป็นรูปแบบที่อ่านง่าย ดังนั้นเพื่อให้ง่ายเราต้องทำการดึงข้อมูลที่ได้จากข้อมูลขาออกออกมาโดยโปรแกรม AptPlot ซึ่งจะพูด ขั้นตอนการดึงข้อมูลออกมาในหัวข้อต่อไป

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเก็บผล (Restart desk) เป็นข้อมูลการเก็บผลของการคำนวณเอาไว้เพื่อที่ว่า อาจจะมีการนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ใหม่อีกครั้ง โดยที่เราไม่ต้องไปเขียนข้อมูลขาเข้าอีก โดยที่ ไฟล์สกุลของข้อมูลเก็บผลเป็น .r โดยการใช้ข้อมูลเก็บผลนี้จะใช้การโดยการประกาศจากในข้อมูลขา เข้า ซึ่งข้อมูลเก็บผลนี้เราไม่สามารถเปิดได้เลย ต้องเรียกเปิดจากโปรแกรมอื่น ๆ เช่น โปรแกรม AptPlot เป็นผล ข้อมูลเก็บผลนี้เมื่อเปิดแล้วเราจะได้ผลของผลการคำนวณตามที่เราได้ประกาศไว้ใน ข้อมูลขาเข้า

3.3.2 การใช้งานโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

ในงานวิจัยเล่มนี้ได้ทำการรวมและสร้างข้อมูลขาเข้า (Input desk) และทำงานวิเคราะห์ผล ด้วยคอมพิวเตอร์ระบบปฏิบัติการ Window 7 ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ผลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ติดตั้งโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ลงที่ไดร์ฟ C (Drive C) โดยใช้ชื่อ แฟ้มข้อมูล (Folder) ว่า re34bil.exe เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและการวิเคราะห์คำนวณ

ขั้นตอนที่ 2 เขียนข้อมูลขาเข้าโดยบันทึกไฟล์เป็นสกุล .i โดยทำการเขียนและรวบรวมไฟล์ (Compile file) ด้วยโปรแกรม WordPad เพื่อให้ง่ายต่อการแก้ไขและการใช้งานซึ่งมีอยู่ใน Windows 7 หรือสามารถดาวน์โหลดโปรแกรม Notepad++ ได้ฟรีที่เว็บไซต์โดยตรงซึ่งโปรแกรมนี้ง่ายต่อการ แก้ไขและการใช้งานของข้อมูลขาเข้าดังแสดงตามรูปที่ 13

รูปที่ 13 หน้าต่างโปรแกรม Notepad++

ขั้นตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์ผลการทดลอง (Run) ตัว โดยการเลือกไฟล์ re34bil.exe folder ที่มีชื่อว่า RunRELAP.exe เมื่อหน้าต่างของโปรแกรมปรากฏจะดังแสดงตามรูปที่ 14

Running RELAP\SCD	APSIM		
File Help			
RE	LAP5-SCD	AP Inter	face
Input File:	ſ		Get Input File
Output Files	, 		Germpurne
Output File:			Choose Restart file
Restart File:			Save a copy of Restart
Strip File:	Click here to create Strip File Name		
		Delete restart fi	le
		Check to run 3E	) GUI display
View Input Deck	View Output File	Run F	RELAP5

รูปที่ 14 หน้าต่างโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

ขั้นตอนที่ 4 ทำการกดเลือกข้อมูลขาเข้า (Get Input File) เพื่อทำการเลือกไฟล์ที่ต้องการจะ ทำการวิเคราะห์ หลังจากเลือกข้อมูลขาเข้าแล้วตัวโปรแกรมจะทำการเลือกตำแหน่งที่บันทึก (Location) ของข้อมูลขาออก (Output file) และข้อมูลเก็บผล (Restart file) ตามตำแหน่งที่ตั้งของ ข้อมูลขาเข้าตามที่แสดงในรูปที่ 15

Running RELAP\SCDA	PSIM		
File Help			
RE	LAP5-SCDAP	Inter	face
Input File:	C:\rs34bil.exe\Input file.i		Get Input File
Output File:	C:\rs34bil.exe\Input file.o		Choose Pestart file
Restart File:	C:\rs34bil.exe\Input file.r		Save a copy of Restart
Strip File:	Click here to create Strip File Name	☐ Delete restart file ☐ Check to run 3D	e GUI display
View Input Deck	View Output File	Run R	RELAP5

รูปที่ 15 หน้าต่างโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เมื่อเลือกข้อมูลขาเข้าแล้ว

ขั้นตอนที่ 5 กดวิเคราะห์ผล (RUN RELAP5) แล้วตัวโปรแกรมจะแสดงหน้าต่างใหม่ตามที่ แสดงในรูปที่ 16 โดยหน้าต่างนี้แสดงเวลาและข้อมูลในการวิเคราะห์และเมื่อทำการวิเคราะห์เสร็จจะ มีคำว่า Successful end of plot processing ซึ่งหมายถึงว่าในการวิเคราะห์ของข้อมูลขาเข้านี้ สำเร็จเสร็จเรียบร้อย เราสามารถปิดหน้าต่างนี้ได้เลย ข้อมูลขาออกและข้อมูลเก็บผลจะปรากฏในไฟล์ ที่เราไม่บันทึกไว้ในขั้นตอนก่อนหน้าและหลังจากการวิเคราะห์เสร็จแล้วเราจะทำการอ่านข้อมูลของ ผลการวิเคราะห์ต่อไป

💽 relap5 - [Graphic1]		DALIEL AU	
File Edit View State Window Help			_ & ×
RELAPS/SCDAP Mod3.4(bil) C:\rs34bil.exe\relap5.exe -i C:\rs34bil.exe\Input file.i - Simple three component system Thermodynamic properties files used by this problem: Thermodynamic properties file for h20 obtained from tpfh20 version 1.1.1, tables of thermodynamic properties generated on 2014/04/30 at 09:43:21 by stgh20 1.1 (0	-o C:\rs34bil.exe\I lfn tpfh2o, of light water 09/07/91)	nput file.o -r C:\rs34bil. 2016/03/08 12:24:40	exe\Input file.r
<pre>\$\$\$\$\$\$\$ Input processing completed successfully. cpu.sec prob.time dt errmax dtcrnt 0. 0.000000E+00 5.000000E-02 0.0000E+00 0.0000E+00</pre>	ncount 0		
Transient terminated by end of time step cards. \$\$\$\$\$\$\$ Successful end of plot processing.			
۲ 🕞			F

รูปที่ 16 หน้าต่างโปรแกรมเมื่อกด Run RELAP5 แล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4 การดึงข้อมูลจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลขาเข้าแล้วจะได้ข้อมูลขาออกและข้อมูลเก็บผลออกมาซึ่งงานวิจัย วิจัยนี้ต้องการเปรียบเทียบผลที่ได้กับข้อมูลอื่น ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นในการดึงข้อมูลจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ออกมาแสดงในรูปของกราฟ การดึงข้อมูลมี 2 วิธีหลัก ๆ คือ การดึง ข้อมูลโดยใช้ไฟล์ดึงข้อมูลและการดึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม AptPlot

3.4.1 การดึงข้อมูลโดยใช้ไฟล์ดึงข้อมูล

การดึงข้อมูลโดยใช้ไฟล์ดึงข้อมูลนั้นต้องเขียนไฟล์ข้อมูลขาเข้าใหม่เพื่อเป็นการดึงข้อมูล ออกมา ซึ่งเมื่อเขียนไฟล์ข้อมูลขาเข้าที่เป็นสกุล .i แล้วให้เราทำกดเลือก Choose Restart File โดยมี วิธีการดึงข้อมูลดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เขียนไฟล์ดึงข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการดึงข้อมูลออกมาซึ่งเป็นสกุล .i การเขียน ไฟล์นั้นจะเขียนตามข้อมูลที่ต้องการทราบซึ่งตัวอย่างของการเขียนไฟล์แสดงตามภาคผนวก ข

ข้ นตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์ไฟล์ดึงข้อมูล เมื่อเขียนไฟล์เสร็จแล้วให้ทำการวิเคราะห์ผลโดย การเลือกเปิดหน้าต่างของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ใหม่อีกครั้งโดยเลือกทำการกด เลือกข้อมูลขาเข้า (Get Input File) แล้วกดเลือกไฟล์ดึงข้อมูลที่ได้เขียนไว้ หลังจากเลือกข้อมูลขาเข้า แล้วตัวโปรแกรมจะทำการเลือกตำแหน่งที่บันทึก (Location) ของข้อมูลขาออก (Output file) และ ข้อมูลเก็บผล (Restart file) ตามตำแหน่งที่ตั้งของข้อมูลขาเข้า แต่ให้ทำการกดเลือกเลือกข้อมูลเก็บ ผล (Choose restart file) โดยให้เลือกไฟล์ที่เราได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้วตามที่แสดงในรูปที่ 17 หลังจากการให้กด Run RELAP5 เพื่อทำการดึงข้อมูลออกมาโดยตำแหน่งที่ทำการบันทึกไฟล์ข้อมูล ขาออกไว้จะมีไฟล์ใหม่เกิดซึ่งเป็นไฟล์ข้อมูลที่เราได้วิเคราะห์ไว้แล้วซึ่งสามารถเปิดโดยโปรแกรม MS Excel ได้ดังแสดงในรูปที่ 18

Running RELAP\SCD	DAPSIM					
File Help	ALTERNA DATA					
RE	LAP5-SCDAP Interface					
Input File:	C:\rs40fa.exe\First_Sample_problems\firststrip.i Get Input File					
Output File:	C:\rs40fa.exe\First_Sample_problems\firststrip.o					
Restart File:	C:\rs34bil.exe\Simple_Pipe\Simple pipe 1\Simple_Pipe_1.r Save a copy of Restart file Save a copy of Restart					
Strip File:	Click here to create Strip File Name					
	Delete restart file					
	Check to run 3D GUI display					
View Input Deck	View Output File Run RELAP5					

รูปที่ 17 หน้าต่างโปรแกรมสำหรับการใช้ไฟล์ Strip

FIL	HOME	INSERT PAGE LAY	OUT FORMULAS (	DATA REVIEW VIEW						Sign in
Paste	Cut E Copy Format Pa Clipboard	Tahoma B I U - E		Wrap T	ext Scientific & Center - Size Numb		Format as Cell Table * Styles * Cells Cells	Format v	ort & Find & Iter * Select *	~
F46	*	: × √ fx	322.099							~
-	Α	В	С	D	E	F	G	н	I	
1	SCDAP/R5	Mod3.4(bil)strip file	2016/03/29	16:53:06						
2	Strip from s	imple three compone	nt system							
3	plotinf	9 0								
4	plotalf	time 0	mflowj 120000000	mflowj 127000000	tempf 125010000	tempf 125020000	tempf 125030000	tempf 125040000	tempf 125	5050000
5	plotrec	0.00E+00	0.00E+00	0.00E+00	3.05E+02	2 3.05E+0	3.05E+0	2 3.05E+0	2 3.0	05E+02
6	plotrec	5.00E-02	4.63E+02	4.66E+02	3.08E+02	2 3.05E+0	02 3.05E+0	2 3.05E+0	2 3.0	05E+02
7	plotrec	1.00E-01	9.23E+02	9.28E+02	3.13E+02	2 3.06E+0	02 3.05E+02	2 3.05E+0	2 3.0	05E+02
8	plotrec	1.50E-01	1.38E+03	1.38E+03	3.17E+02	2 3.09E+0	3.06E+0	2 3.05E+0	2 3.0	05E+02
9	plotrec	2.00E-01	1.82E+03	1.83E+03	3.20E+02	2 3.15E+0	3.08E+0	2 3.06E+0	2 3.0	05E+02
10	plotrec	2.50E-01	2.26E+03	2.27E+03	3.22E+02	2 3.19E+0	02 3.13E+0	2 3.08E+0	2 3.0	06E+02
11	plotrec	3.00E-01	2.69E+03	2.70E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	02 3.19E+02	2 3.13E+0	2 3.0	08E+02
12	plotrec	3.50E-01	3.10E+03	3.12E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.20E+0	2 3.1	4E+02
13	plotrec	4.00E-01	3.50E+03	3.51E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	20E+02
14	plotrec	4.50E-01	3.89E+03	3.89E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
15	plotrec	5.00E-01	4.26E+03	4.26E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
16	plotrec	5.50E-01	4.62E+03	4.62E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
17	plotrec	6.00E-01	4.96E+03	4.96E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
18	plotrec	6.50E-01	5.28E+03	5.28E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
19	plotrec	7.00E-01	5.59E+03	5.59E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
20	plotrec	7.50E-01	5.88E+03	5.88E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
21	plotrec	8.00E-01	6.15E+03	6.15E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
22	plotrec	8.50E-01	6.41E+03	6.41E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
23	plotrec	9.00E-01	6.65E+03	6.65E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
24	plotrec	9.50E-01	6.87E+03	6.87E+03	3.22E+02	2 3.22E+0	3.22E+0	2 3.22E+0	2 3.2	22E+02
25	nlotrec	1.00F+00	7.09F+03	7.09F+03	3.22F+02	3.22E+(	3.22F+0	2 3.22E+0	2 3.2	2F+02
	> S	imple_Pipe_1 - Copy	+			÷ •				Þ
READ	γ							III III -		+ 100 %

รูปที่ 18 หน้าต่างของ MS Excel ที่ทำการดึงข้อมูลออกมา

3.4.2 การดึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม AptPlot

การดึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม AptPlot เป็นวิธีที่ง่ายกว่าการดึงข้อมูลโดยใช้ไฟล์ดึงข้อมูล เนื่องจากเราไม่จำเป็นต้องเขียนไฟล์ใหม่ขึ้นมา ซึ่งการเขียนไฟล์ใหม่ขึ้นมานี้อาจจะทำให้เกิดความ ยุ่งยากกว่า การดึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม AptPlot เป็นการดึงข้อมูลโดยการใช้ไฟล์ข้อมูลเก็บผล (Restart file) ในการดึงข้อมูลแต่อาจจะต้องมีการประกาศค่าที่ต้องการแสดงลงไปในข้อมูลขาเข้า ก่อนโดยที่ขึ้นตอนการใช้งานโปรแกรม AptPlot ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกไฟล์ข้อมูลเก็บผลที่ต้องการทราบผลการวิเคราะห์ โดยเพื่อเปิดหน้าต่างของ โปรแกรม AptPlot แล้วให้เลือก Read แล้วเลือก RELAP5 data เพื่อเปิดไฟล์ข้อมูลเก็บผลหรือข้อมูล สกุล .r ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้วหลังจากนั้นโปรแกรมจะแสดงหน้าดังรูปที่ 19

รูปที่ 19 หน้าต่างโปรแกรม AptPlot เมื่อเลือกไฟล์ .r แล้ว

ขั้นตอนที่ 2 ให้เลือกข้อมูลตามที่แสดงทางขวามือเพื่อทำการดึงข้อมูลออกมา ข้อมูลทางขวา ที่แสดงนั้นเป็นข้อมูลที่เราได้ทำการประกาศไว้ในข้อมูลขาเข้า เมื่อเลือกข้อมูลตามที่ต้องการแล้วให้กด เลือก Export ASCII เพื่อทำการนำข้อมูลที่ได้ไปพล็อตได้ต่อไปดังแสดงในรูปที่ 20

รูปที่ 20 หน้าต่างโปรแกรม AptPlot และเลือก Export ASCII เพื่อนำไปพล็อต

3.5 ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ผล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 นั้นเป็นข้อมูลของ ค่าขอบเขตเงื่อนไขต่าง ๆ (Boundary conditions) โดยที่ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์ผล เช่น อุณหภูมิขาเข้าของเชื้อเพลิง (Bundle inlet temperature) และความดันขาข้าวของเชื้อเพลิง (Bundle inlet pressure) เป็นต้น อีกทั้งยังบอกแผนภาพของระบบ (Nodalization) และตัวแปรที่ สนใจในการทำการวิเคราะห์

3.5.1 แผนภาพ (Nodalization)

แผนภาพ (Nodalization) เป็นแผนภาพที่แสดงถึงข้อมูลที่นำมาแสดงเป็นแผนภาพจากการ จัดเรียงแกนปฏิกรณ์โดยนำจากข้อมูลขาเข้า (Input desk) ข้อมูลที่นำมาเขียนเป็นข้อมูลขาเข้าและ แผนภาพของระบบนั้นเป็นข้อมูลขาเข้าโดยรับการสนับสนุนจากบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ประเทศประเทศสหรัฐอเมริกา แผนภาพแสดงส่วนต่าง ๆ ของทั้งในส่วนประกอบของ RELAP5 และ SCDAP ของการทดลอง PBF SFD-ST ซึ่งจะแสดงในรูปที่ 21 และ 22 ส่วนประกอบ
ของ RELAP5 แสดงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับระบบเทอร์โมไฮดรอลิก (Thermohydraulic) และ ส่วนประกอบของ SCDAP แสดงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับระบบของแกนปฏิกรณ์

ส่วนประกอบของระบบ RELAP5 ดังแสดงในรูปที่ 21 เริ่มต้นจากส่วนประกอบ 010 เป็น ปริมาตรเริ่มต้น (Source volume) เพื่อเป็นทางผ่านของน้ำในการหล่อเย็น ส่วนประกอบ 010 เชื่อม กับส่วนประกอบ 030 เป็นปริมาตรแบบท่อ (Test train) โดยเชื่อมผ่านข้อต่อ (Junction) ซึ่งเป็น ส่วนประกอบ 021 ส่วนประกอบ 030 ถูกแบ่งเป็น 10 ส่วนเท่ากัน ๆ กันโดยแต่ละช่องยาว 0.1 เมตร ส่วนประกอบขึ้นสุดท้ายซึ่งเป็นทางออกของส่วนประกอบ 030 เชื่อมต่อกับส่วนประกอบ 050 ซึ่งเป็น ตัวเก็บ (Collector) โดยเชื่อมผ่านข้อต่อของส่วนประกอบ 040 ตัวเก็บมีลักษณะเป็นท่อโดย ประกอบด้วยท่อ 2 ท่อซึ่งแต่ละท่อยาว 0.5 เมตร ตัวเก็บเชื่อมต่อกับส่วนประกอบ 060 ซึ่งส่วนประกอบ ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นส่วนประกอบ 070 โดยเชื่อมต่อผ่านข้อต่อของส่วนประกอบ 060 ซึ่งส่วนประกอบ ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นส่วนประกอบของส่วนทางตรงที่มีน้ำผ่านมาหล่อเย็นเข้าไปยังเชื้อเพลิง (Bundle path) อีกส่วนที่เชื่อมกับส่วนนี้คือส่วนที่น้ำไม่ผ่านคือเป็นส่วนทางอ้อม (Bypass path) ซึ่ง ทั้งสองส่วนนี้จะเชื่อกันโดยปลอกกันฉนวน (Insulating shroud) ส่วนประกอบ 130 โดยผ่านข้อต่อที่เป็น ส่วนประกอบ 120 ส่วนประกอบ 130 เป็นท่อมีความยาวเท่ากับ 1 เมตร และท่อนี้เชื่อมต่อกับ ส่วนประกอบ 150 โดยเชื่อมผ่านส่วนประกอบ 140

ส่วนประกอบของระบบ SCDAP ดังแสดงในรูปที่ 22 ถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนประกอบ 1, 2, 3 และ 4 แสดงถึงวงแหวนภายใน (Inner ring) ประกอบด้วยแท่งเชื้อเพลิง (Fresh rod) 4 แท่ง, วงแหวนตรงกลาง (Middle ring) ประกอบด้วยแท่งเชื้อเพลิง (Fresh rod) 12 แท่ง, วงแหวนภายนอก (Outer ring) ประกอบด้วยแท่งเชื้อเพลิง (Fresh rod) 16 แท่งและปลอกมัด เชื้อเพลิง (Shroud) ตามลำดับ ซึ่งแต่ละส่วนประกอบถูกแบ่งเป็น 10 ส่วนแต่ละส่วนยาว 0.1 เมตร เชื้อเพลิงที่ถูกนำมาใช้ในการคำนวณเป็นเชื้อเพลิงยูเรเนียมไดออกไซด์ (UO2) ขนาดของเม็ดเชื้อเพลิง (Fuel pellet) และขนาดของรัศมีของปลอกแท่งเชื้อเพลิงภายในและภายนอก เท่ากับ 4.13, 4.22 และ 4.81 มิลลิเมตร ตามลำดับ

รูปที่ 21 แผนภาพของส่วนประกอบของระบบ RELAP5

รูปที่ 22 แผนภาพของส่วนประกอบของระบบ SCDAP

3.5.2 ขอบเขตเงื่อนไข (Boundary conditions)

ขอบเขตเงื่อนไข (Boundary conditions) ของการทดลอง PBF SFD-ST ที่แสดงในหัวข้อ ย่อยนี้เป็นเงื่อนไขของส่วนประกอบของส่วนทางตรง (Bundle path) ที่มีน้ำผ่านมาหล่อเย็นเข้าไปยัง เชื้อเพลิงและส่วนทางอ้อม (Bypass path) ขอบเขตเงื่อนไขของหัวข้อย่อยนี้แสดงข้อมูลของความดัน อัตราการไหลขาเข้า และอุณหภูมิขาเข้า เป็นต้น

รูปที่ 23 แสดงข้อมูลขอบเขตของการแบ่งช่วงของการทดลอง (Phase) และแสดงข้อมูลของ กำลังของเครื่องปฏิกรณ์ (Power) ที่เพิ่มขึ้นอย่างยิ่งยวดจากกำลังเท่ากับ 35 กิโลวัตต์ขึ้นเป็นกำลัง สูงสุดที่ 93 กิโลวัตต์หลังจากนี้กำลังของเครื่องปฏิกรณ์จะลดลงอย่างทันทีเมื่อเกิดการหยุดทำงานของ เครื่องปฏิกรณ์ (Reactor scram) ณ เวลาที่ 205 นาทีซึ่งถือว่าช่วงตั้งแต่เริ่มต้นของการทดลองจนถึง ช่วงก่อนเกิดเป็นช่วงชั่วคราว (Transient phase) และตั้งแต่ช่วงเกิดการหยุดทำงานของเครื่อง ปฏิกรณ์จนถึงกำลังของเครื่องปฏิกรณ์เท่ากับ 0 กิโลวัตต์หรือเครื่องปฏิกรณ์หยุดทำงานเรียกว่าช่วงดับ ความร้อน (Quench phase) หรือเป็นช่วงที่เติมน้ำเพิ่ม (Reflood phase) เพื่อช่วยดับความร้อนที่ เกิดขึ้น รูปที่ 24 แสดงข้อมูลขอบเขตเงื่อนไขโดยที่อัตราการไหลขาเข้า (Inlet flow rate) ประมาณ 0.016 L/s ที่อุณหภูมิ 525 K ของช่วงชั่วคราวจากเริ่มต้นการทดลองจนถึง ณ เวลาที่ 205 นาที หลังจากนั้นจะเข้าถูกช่วงช่วงดับความร้อนซึ่งช่วงนี้อัตราการไหลขาเข้าสูงขึ้นเป็น 0.030 L/s เพื่อช่วย ้ลดอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นของเชื้อเพลิง อุณหภูมิขาเข้าของน้ำที่เข้ามาหล่อเย็นจะค่อนข้างคงที่ที่อุณหภูมิ ประมาณ 525 K ในช่วงชั่วคราวและอุณหภูมิจะลดลงเล็กน้อยประมาณ 514 K ณ เวลาที่ 205 นาที ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ รูปที่ 25 แสดงข้อมูลขอบเขตเงื่อนไขของส่วน ทางอ้อม (Bypass path) แนวโน้มของเส้นอุณหภูมิจะคล้าย ๆ แนวโน้มของอุณหภูมิของส่วนทางตรง ้คือช่วงชั่วคราวอุณหภูมิค่อนข้างคงที่จะช่วงดับความร้อนอุณหภูมิลดลงเล็กน้อย อัตราการไหลของน้ำ หล่อเย็นค่อนข้างคงที่ที่ 2.55 L/s

รูปที่ 23 ขอบเขตเงื่อนไขที่แบ่งการทดลองเป็นสองช่วง

รูปที่ 24 ขอบเขตเงื่อนไขของระบบทางตรง

รูปที่ 25 ขอบเขตเงื่อนไขของระบบทางอ้อม

3.5.3 ตัวแปรที่สนใจในการวิเคราะห์

งานวิจัยเล่มนี้ทำการประเมินผลการทดลองของการทดลอง PBF SFD-ST ที่ได้จากการ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เปรียบเทียบผลที่ได้กับผลการทดลอง (Experimental results) และเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 และ โปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 ตัวแปรที่สนใจในการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ผลซึ่งเป็นตัว แปรที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรงได้แก่ ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ที่เป็นการร่วมกันของ ทั้งของเหลวและของแข็ง (Interface water level) อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง (Cladding temperatures) และการเกิดไฮโดรเจน (Hydrogen production)

ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่ออุณหภูมิในการเกิดไฮโดรเจนและ อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงโดยตรง ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์มีผลต่อการทำนายอุณหภูมิโดยตรง การ เกิดไฮโดรเจนในเครื่องปฏิกรณ์เกิดขึ้นจากการทำปฏิกิริยาของเซอร์โคเนียม (Zirconium) ของปลอก เชื้อเพลิงเซอร์คาลลอย (Zircalloy cladding) กับไอน้ำที่อุณหภูมิประมาณ 1273 K [42] ซึ่งการเกิด ไฮโดรเจนนั้นนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง การทำนายผลของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ที่ถูกต้อง นำไปสู่การวิเคราะห์ผลของอุณหภูมิที่แม่นยำ ไฮโดรเจนเป็นฟังก์ชันของอุณหภูมิดังนั้นอุณหภูมิเป็นตัว แปรสำคัญของตัวแปรไฮโดรเจน โดยทั่วไปความเสียหายของแกนปฏิกรณ์เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการ วิเคราะห์และศึกษาแต่ปัญหาของการทดลองนั้นคือความจำกัดของเครื่องมือวัดกล่าวคือ เมื่อต้องการ ทราบค่าของอุณหภูมิต้องใช้เทอร์โมคัปเปิล (Thermocouples) ซึ่งโดยปกติแล้วขีดความกำจัดของ อุณหภูมิของเทอร์โมคัปเปิลสูงสุดที่ 2000 K จากความจำกัดของการทดลองทำให้ผลที่ได้ไม่ชัดเจนแต่ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM สามารถวิเคราะห์ผลโดยประมาณได้ งานวิจัยเล่มนี้ยังกล่าวถึงเรื่อง ของการกระจายอุณหภูมิของแกนปฏิกรณ์ (Temperature distribution) และระดับความเสียหาย ของเชื้อเพลิงและปลอก (Damage level)

จากการทดลองแท่งเชื้อเพลิงมีความสูงเท่ากับ 0.9144 เมตร แต่ข้อมูลที่ใช้แต่ใช้ในข้อมูลขา เข้าคือแท่งเชื้อเพลิงมีความสูงเท่ากับ 1 เมตร เพื่อให้ไม่เกิดความซับซ้อนของการคำนวณดังนั้นผลการ คำนวณที่อาจะเกิดความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น เนื่องจากการทดลอง SFD-ST มีความสนใจในการวัดตัว แปรต่าง ๆ ที่ตำแหน่ง 0.35, 0.5 และ 0.7 เมตร อ้างอิงจากจุดล่างสุดของแท่งเชื้อเพลิง เนื่องจากทั้ง สามตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างมากที่สุด โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM มีการคำนวณค่าอุณหภูมิของส่วนประกอบต่าง ๆ ที่จุดกึ่งกลางความสูงของ ส่วนประกอบนั้น กล่าวคือเนื่องจากมีการแบ่งแท่งเชื้อเพลิงออกเป็น 10 ส่วนและสูงส่วนละ 0.1 เมตร ทำให้เมื่อต้องการคำนวณอุณภูมิของส่วนประกอบที่ 6 ค่าอุณหภูมิที่ได้จะเป็นอุณหภูมิตำแหน่งที่ 0.55 เมตร เป็นต้น

ตารางที่ 12 แสดงตำแหน่งของตัวแปรที่สนใจในการวิเคราะห์ของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM โดยที่ตัวแปรระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์จะคำนวณที่ตั้งแต่เริ่มการทดลองจนถึงหลัง การเกิดช่วงเติมน้ำ (Reflood) ตัวแปรอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงคำนวณที่ระดับตำแหน่ง 0.35 0.55 และ 0.75 เมตรโดยอ้างอิงจากจุดต่ำสุดของแท่งเชื้อเพลิงตามแนวแกนความสูงของปลอกเชื้อเพลิง ตัว แปรการเกิดไฮโดรเจนเป็นการคำนวณการเกิดไฮโดรเจนทั้งหมดโดยมีการคำนวณทั้งแบบเป็นอัตรา การเกิดและปริมาณสะสม การกระจายของอุณหภูมิเป็นการคำนวณทุกระดับของแท่งเชื้อเพลิงเทียบ กับตำแหน่งจุดศุนย์กลางของปลอกเชื้อเพลิงไปจนถึงปลอกนอกของปลอกเชื้อเพลิง (0 ถึง 48.635 มิลลิเมตร) ตามแนวพื้นที่หน้าตัดที่เวลาต่าง ๆ และตัวแปรระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอก คำนวณที่ระดับตำแหน่ง 0.35, 0.55, 0.75 และ 0.95 เมตร เพื่อให้สอดคล้องกันกับตัวแปรอุณหภูมิ ของปลอกเชื้อเพลิง ซึ่งตารางที่ 12 ยังแสดงพารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 โดยที่ ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ใช้พารามิเตอร์ voidf, อุณหภูมิของ ปลอกเชื้อเพลิงและการกระจายอุณหภูมิใช้พารามิเตอร์ cadct การเกิดไฮโดรเจนใช้พารามิเตอร์ bgth และระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกใช้พารามิเตอร์ damlev

ตัวอย่างการคำนวณระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงที่ตำแหน่ง 0.35 เมตร ในโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM พารามิเตอร์ที่ใช้แทนระดับความเสียหายคือ damglev ในการดึงข้อมูล โดยมี ลักษณะการประกาศค่าดังนี้

1001 damglev 0004

โดยที่ การ์ด 1001 คือ การดึงข้อมูลของกราฟที่ 1 ออกมา damglev คือ พารามิเตอร์ที่ใช้แทนระดับความเสียหาย 0004 คือ ค่าที่ส่วนประกอบที่ 4 ซึ่งก็คือตำแหน่งที่ 0.35 เมตร

ตัวแปรที่สนใจในการ	รายละเอียด	พารามิเตอร์	
วิเคราะห์			
ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์	คำนวณตั้งแต่เริ่มการทดลองจนถึงจุดสิ้นสุดของ	viodf	
	การทดลอง		
อุณหภูมิของปลอก	คำนวณที่ระดับตำแหน่ง 0.35 0.55 และ 0.75	cadct	
เชื้อเพลิง	เมตรตามแนวความสูงของปลอกเชื้อเพลิง		
การเกิดไฮโดรเจน	คำนวณเป็นอัตราการเกิดไฮโดรเจนและไฮโดรเจน	bgth	
	สะสม		
การกระจายอุณหภูมิ	คำนวณทุกระดับของแท่งเชื้อเพลิงเทียบกับ	cadct	
	ตำแหน่งจุดศุนย์กลางของปลอกเชื้อเพลิงไปจนถึง		
	ปลอกนอกของปลอกเชื้อเพลิง (0 ถึง 48.635		
	mm) กรณ์มหาวิทยาลัย		
ระดับความเสียหายของ	คำนวณที่ระดับตำแหน่ง 0.35, 0.55, 0.75 และ	damlev	
เชื้อเพลิงและปลอก	0.95 เมตรตามความสูงของปลอกเชื้อเพลิง		

ตารางที่ 12 ตำแหน่งของตัวแปรที่สนใจในการวิเคราะห์

บทที่ 4 การคำนวณและวิจารณ์ผลการคำนวณ

บทที่ 4 อธิบายถึงการคำนวณและวิจารณ์ผลการคำนวณของงานวิจัยในครั้งนี้ งานวิจัยนี้ได้ วิเคราะห์การทดลอง SFD-ST โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 วิเคราะห์และนำผลที่ ได้จากการคำนวณไปเปรียบเทียบกับผลการทดลอง [13] และได้เปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการ วิเคราะห์จากโปรแกรมSCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 [18] โดยมีการ เปรียบเทียบของข้อมูลดังตารางที่ 13 ข้อมูลของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ (Interface water level) เปรียบเทียบผลจากผลการทดลอง (Experimental results) และโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ข้อมูลของอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิง (Cladding temperatures) และการเกิดไฮโดรเจน (Hydrogen production) จะ เปรียบเทียบผลจากผลการทดลองและโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2, SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และการกระจายอุณหภูมิ (Temperature distribution) และข้อมูลของระดับการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอก (Damage level states) จะแสดงผลได้แค่โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

a 1		ע ע	a 0	A	a	9	6	
M757.99/	12	<u> </u>	191791719	5619 11	97619	പരട	າພາຍເອ	
VIIJINVI	тэ	0004101	/ 16/ 16/ 16 [	190.06		J 99219	I O MIMBI	

ผลข้อมูลจาก	ผลการทดลอง	SCDAP/RELAP5/MOD3.2	SCDAP/RELAP5/MOD3.3	RELAP/SCDAPSIM
	[13]	[18]	[18]	MOD3.4
ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์	$\checkmark$	1100000011101101101	$\checkmark$	$\checkmark$
อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง	GHU√AL0	NGKORN∢UNIVE:	ISITY √	$\checkmark$
การเกิดไฮโดรเจน	$\checkmark$	$\checkmark$	$\checkmark$	$\checkmark$
การกระจายอุณหภูมิ				$\checkmark$
ระดับการเกิดความเสียหายของ เชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง				$\checkmark$

4.1 ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ (Interface water level)

ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เป็นการร่วมกันของทั้งของเหลวและไอซึ่งระดับน้ำที่ส่งผลต่อ อุณหภูมิโดยตรง ในรูปที่26 แสดงผลการทดลองและผลจากการคำนวณของโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ผลของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เป็น การวัดระดับของการรวมกันของของเหลวและไอซึ่งช่วงบนของแกนปฏิกรณ์เป็นไอและช่วงล่างของ แกนปฏิกรณ์เป็นน้ำหรือของเหลว ผลจากการทดลองสามารถทดลองได้เฉพาะช่วงภาวะชั่วคราว (Transient phases) ซึ่งเป็นช่วงตั้งแต่เริ่มการทดลองจนถึงช่วง ณ นาทีที่ 205 ก่อนการเกิดการหยุด ทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor scram) เท่านั้น ผลจากการวิเคราะห์โดยโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งสองช่วงคือทั้ง ช่วงภาวะชั่วคราวและช่วงดับความร้อน (Quench phase) หรือช่วงเติมน้ำ (Reflood phase) จาก รูปที่ 26 แนวโน้มของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์มีผลอย่างมากต่อผลของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง จากการพบว่าช่วงแรกของการทดลองผลการคำนวณของทั้งสองโปรแกรมทำนายได้ผลที่มากเกินกว่า ผลการทดลองอาจเกิดเนื่องจากการวัดผลการทดลองของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เกิด Bubble ทำให้ ในการวัดผลการทดลองนั้นระดับที่วัดได้เป็นการวัดรวมถึง Bubble แต่ในขณะเดียวผลจากการ ้คำนวณเป็นการคำนวณระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เท่านั้น และจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของผลการคำนวณ และผลการทดลองมีความแนวโน้มไปในทางเดียวกัน และอีกสาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการทดลองนี้เป็น การวัดผลในช่วงที่ระบบยังไม่เข้าสู่สภาวะเสถียร หลังจาก ณ นาทีที่ 40 แนวโน้มผลการคำนวณของ ทั้งสองมีผลที่ใกล้เคียงกันกับผลของการทดลองจริง ช่วงการดับความร้อนโปรแกรมทั้งสองสามารถ ทำนายผลการคำนวณของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ได้แต่การทดลองจริงไม่สามารถทดลองได้เนื่องจาก เกิดความเสียหายของเครื่องวัด ช่วงการดับความร้อนนี้จะเห็นว่าระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์เพิ่มขึ้นอย่าง มากเป็นผลมาจากการเพิ่มน้ำเข้าตามอัตราการไหลขาเข้าเริ่มต้นเนื่องจากเป็นการช่วยทำให้อุณหภูมิที่ ้สูงขึ้นนั้นลดลง หลังจากช่วงเติมน้ำผลการคำนวณของโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ขึ้นสูงไป มาก แต่ผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 จะขึ้นสูงไปประมาณที่ตำแหน่ง 0.7 เมตร จากผลการคำนวณของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์มีผลต่อการทำนายอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิงกล่าวคือถ้าผลการคำนวณที่ได้จากระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์มีความแม่นยำมากจะส่งผลให้ ้ความถูกต้องของการทำนายผลของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงมากขึ้นด้วย

รูปที่ 26 การเปรียบเทียบผลการทดลองของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์

4.2 อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง (Cladding temperature)

ผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงถูกเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการคำนวณจาก โปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2, SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 โดยอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ถูกนำมาเปรียบเทียบเป็นการวัดอุณหภูมิที่ระดับของ ปลอกเชื้อเพลิงที่ความสูง 0.35, 0.5 และ 0.7 เมตรโดยวัดจากด้านล่างของปลอกเชื้อเพลิง ผล อุณหภูมิที่ระดับทั้งสามที่ได้จากการคำนวณโดยโปรแกรมนั้นเป็นการประมาณค่าของระดับของปลอก เชื้อเพลิงของทุกระดับของปลอกเชื้อเพลิง เนื่องจากปลอกเชื้อเพลิงยาว 1 เมตรและแบ่งออกเป็น 10 ส่วนเท่า ๆ กันทำให้แต่ละส่วนย่อยเท่ากับ 0.1 เมตร กล่าวคืออุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ ความสูง 0.5 เมตรเป็นการประมาณค่าที่ส่วนย่อยที่ 6 ซึ่งจุดกึ่งกลางของส่วนย่อยที่ 6 มีความสูง เท่ากับ 0.55 เมตรทำให้การใช้โปรแกรมเพื่อคำนวณนั้นเป็นการคำนวณค่าอุณหภูมิที่ระดับความสูง 0.55 เมตร ทำให้เกิดการคลาดเคลื่อนของผลเกิดขึ้นได้ การวัดคำนวณอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ ระดับความสูง 0.7 เมตรเป็นการประมาณค่าที่ส่วนย่อยที่ 8 ทำให้การใช้โปรแกรมเพื่อคำนวณนั้นเป็น การวัดค่าอุณหภูมิที่ระดับความสูง 0.75 เมตร รูปที่ 27 ถึงรูปที่ 29 แสดงรูปที่เปรียบเทียบค่าอุณหภูมิ ของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.35, 0.5 และ 0.7 เมตรตามลำดับ

รูปที่ 27 แสดงอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.35 เมตรช่วงตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงประมาณช่วงช่วงนาทีที่ 120 อุณหภูมิที่คำนวณได้คงที่ประมาณ 525 K ซึ่งเท่ากับอุณหภูมิขา เข้าของน้ำหล่อเย็นในแกนปฏิกรณ์เนื่องจากที่ระดับ 0.35 เมตรและช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ประมาณช่วงนาทีที่ 120 ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ตามรูปที่ 26 สูงกว่าระดับนี้ทำให้ช่วงนี้อาจจะมีการ เปลี่ยนแปลงไม่มากหนักและหลังจากช่วงนี้ไปแนวโน้มของอุณหภูมิมีแนวโน้มไปในทางเดียวกันผลการ ทดลองจนถึงช่วงนาทีที่ 205 ผลการทดลองจะไม่สามารถทำการวัดได้อีกต่อไปเนื่องจากขีดจำกัดของ เครื่องมือวัดของการทดลอง ส่วนผลการคำนวณของโปรแกรมสามารถคำนวณได้ไปจนถึงช่วงดับความ ร้อนหลังจากช่วงนี้อุณหภูมิลดลงเป็นผลมากจากการการเติมน้ำเข้าไปในช่วงนี้ ผลการทำนายของทุก โปรแกรมในช่วงตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงช่วงนาทีที่ 140 เป็นการทำนายค่าที่ได้ต่ำกว่าค่าจากการทดลอง และหลังจากช่วงนี้เป็นการทำนายที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับผลการทดลอง

รูปที่ 28 แสดงอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.5 เมตรช่วงตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ประมาณช่วงช่วงนาทีที่ 40 อุณหภูมิที่คำนวณได้คงที่เนื่องจากเป็นผลมาจากระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ ผลการทำนายของทุกโปรแกรมในช่วงตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงช่วงนาทีที่ 80 เป็นการทำนายค่าที่ได้ต่ำกว่า ค่าจากผลการทดลองและหลังจากช่วงนี้ผลการทำนายที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับผลการทดลอง แนวโน้ม การทำนายคล้ายกันกับการทำนายอุณหภูมิที่ระดับ 0.35 เมตร รูปที่ 29 แสดงอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.7 เมตรจากรูปพบว่าอุณหภูมิที่วัดได้ไม่มีการคงที่ในช่วงเริ่มต้นเหมือนกับ ระดับ 0.3 และ 0.5 เมตรเนื่องจากรูปที่ 26 ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ในช่วงเริ่มต้นสูงประมาณ 0.5 เมตรทำให้เมื่อคำนวณอุณหภูมิที่ระดับความสูง 0.7 เมตรอุณหภูมิจึงสูงกว่าอุณหภูมิขาเข้าของน้ำหล่อ เย็นเริ่มต้น แนมโน้มของทุกโปรแกรมในการคำนวณค่อนข้างทำนายได้ค่าที่ต่ำกว่าผลการทดลอง

หลังจากช่วงภาวะชั่วคราว (Transient phase) หรือนาทีที่ 205 ช่วงเติมน้ำ (Reflood phase) เริ่มต้นขึ้นดังที่กล่าวมาการทดลองไม่สามารถวัดและทดลองผลที่เกิดขึ้นช่วงนี้ได้เนื่องจาก ความจำกัดทางเครื่องมือวัดแต่การคำนวณทางโปรแกรมสามารถวิเคราะห์ อุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิงทุกระดับมีแนวโน้มที่คล้ายกันคืออุณหภูมิลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากมีการเติมน้ำเพื่อลด อุณหภูมิที่สูงลงเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายต่อเครื่องปฏิกรณ์

จากรูปที่ 27 ถึงรูปที่ 29 พบว่าผลการคำนวณของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงโดยทั้งสอง โปรแกรมมีผลการคำนวณที่ต่ำกว่าผลการทดลองเป็นผลมาจากการคำนวณผลระดับน้ำในแกน ปฏิกรณ์ที่ต่ำกว่าผลการทดลอง จากผลการคำนวณสามารถกล่าวได้ว่าในช่วงก่อนเติมน้ำผลการ คำนวณโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD 3.4 อุณหภูมิของเปลือกเชื้อเพลิงให้ผลการคำนวณ ที่สอดคล้องและใกล้เคียงกับผลของการทดลอง ผลการคำนวณโดยโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 และ RELAP/SCDAPSIM MOD 3.4 มีผลการคำนวณที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.2 เป็นส่วนหนึ่งของโปแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD 3.4 และผลการคำนวณโดย SCDAP/RELAP/MOD3.3 ที่อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับความ สูง 0.35 m ให้ผลที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากกว่าผลการคำนวณโปรแกรมอื่น แต่ผลการคำนวณ ของอุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.5 และ 0.7 m ผลการทดลองค่อนข้างไม่สอดคล้องกับการ ทดลองและผลการคำนวณโดย SCDAP/RELAP/MOD3.2 และ RELAP/SCDAPSIM MOD 3.4 ให้ผล ที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากกว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP/MOD3.3 ถึงผลการคำนวณในช่วง ก่อนเติมน้ำจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD 3.4 ให้ผลที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากที่ สุดแต่ก็ยังมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นอาจเกิดเนื่องจากผลการทำนายระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์และ อาจจะเกี่ยวข้องกับโมเดลการคำนวณเช่น โมเดลของการแลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer model) เป็นต้น

รูปที่ 27 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.35 เมตร

รูปที่ 28 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.5 เมตร

รูปที่ 29 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับ 0.7 เมตร

4.3 การเกิดไฮโดรเจน (Hydrogen Production)

อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงมีผลต่อการเกิดไฮโดรเจน ความคลาดเคลื่อนผลการทำนายของ อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการทำนายของการเกิดไฮโดรเจนด้วย เช่นกัน อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและสูงนั้นเป็นผลทำให้เกิดความร้อนในการ ้ผลิตไฮโดรเจน รูปที่ 30 และรูปที่ 31 แสดงผลการเปรียบเทียบของการเกิดไฮโดรเจนระหว่างผลการ ทดลองและผลการคำนวณของโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2. SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 โดยรูปที่ 30 แสดงอัตราการเกิดไฮโดเจนและรูปที่ 31 แสดง ปริมาณสะสมของการเกิดไฮโดรเจน จากรูปที่ 30 พบว่าอัตราการเกิดไฮโดรเจนตั้งแต่เริ่มต้นการ ทดลองจนถึงช่วงก่อนการเติมน้ำ (Pre-reflood phase) ผลการคำนวณทั้งสามโปรแกรมมีแนวโน้มที่ เหมือนกันแต่หลังนี้ผลการคำนวณจากโปรแกรมทั้งสามค่อนข้างมีความคลาดเคลื่อนอย่างมากโดยที่ ผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 สูงกว่าโปรแกรมอื่น ๆ และสูงกว่าผลการ ทดลองอย่างมาก จากรูปที่ 31 แสดงปริมาณการเกิดไฮโดรเจนสะสมของผลการทดลองจาก [13] และ [43] เปรียบเทียบกับผลการคำนวณจากทั้งสามโปแกรม พบว่าผลการทดลองจาก [13] เป็นผลมาจาก การอินทิเกรตอัตราการเกิดไฮโดรเจน ซึ่งเกิดปริมาณไฮโดรเจนมากที่สุดเนื่องจากปริมาณการเกิด ไฮโดรเจนสะสมที่เกิดเป็นการผลการทดลองของการทำอัตรากิริยาของทุกวัสดุ ขณะที่ผลการทดลอง จาก [43] และผลการคำนวณจากโปแกรมเป็นการคำนวณของอัตราการเกิดไฮโดรเจนจากการทำ อัตรากิริยาของ Zircaloy เท่านั้น ซึ่งจะเห็นว่าผลการคำนวณจากทั้งสามโปรแกรมให้ผลการคำนวณที่ สอดคล้องและใกล้เคียงกับผลการทดลอง [43]

ตารางที่ 14 แสดงค่าของการเกิดไฮโดรเจนหน่วยกรัม จากตารางที่ 14 แบ่งผลการทดลอง เป็นสองช่วงคือช่วงภาวะชั่วคราวหรือช่วงก่อนการเติมน้ำ (Pre-reflood phase) และช่วงที่รวมทั้ง ช่วงก่อนและหลังการเติมน้ำ (Total phase) ผลการทดลอง [43] พบว่าการเกิดไฮโดรเจนวิเคราะห์แต่ ช่วงภาวะชั่วคราวแค่ช่วงเดียวตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ปริมาณการเกิดไฮโดรเจนของผลการทดลอง ประมาณ 150 ± 35 กรัม โดยที่โปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2, SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ทำนายว่าปริมาณการเกิดไฮโดรเจนเท่ากับ 131, 125 และ 155 กรัม ปริมาณการเกิดไฮโดรเจนที่ได้จากการคำนวณโดยโปรแกรมเป็นการคำนวณช่วงที่รวมทั้งช่วง ก่อนและหลังการเติมน้ำ

จากผลการคำนวณข้างต้นพบว่าผลการคำนวณจากโปรแกรมทั้งสามโปรแกรมสอดคล้องกัน กับผลการทดลอง แต่จะเห็นว่าผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 พบว่าการ เกิดไฮโดรเจนสะสมจะมีแค่ช่วงก่อนเติมน้ำเท่านั้น ผลจากการคำนวณโดย RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 พบว่าผลการคำนวณของการเกิดไฮโดรเจนเป็นผลมาจากการทำนายอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิงและยังเป็นผลมาจากโมเดลการเกิดออกซิเดชัน เนื่องจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ได้มีการแก้ไขและปรับปรุงโมเดลการเกิดออกซิเดชันด้วย

รูปที่ 30 การเปรียบเทียบผลการทดลองของอัตราการเกิดไฮโดรเจน

รูปที่ 31 การเปรียบเทียบผลการทดลองของการเกิดไฮโดรเจนสะสม

Experiment				Hydrog	en productic	n (g)		
	Measu	ıred [43]	SCDAP/F MOE	RELAP5/)3.2	SCDAP/ MO	RELAP5/ D3.3	RELAP/SCDAPS	IM MOD3.4
	Pre- reflood	Total	Pre- reflood	Total	Pre- reflood	Total	Pre-reflood	Total
PBF SFD-ST	N/A	150 ± 35	131	131	98	125	145	155

ตารางที่ 14 ผลการทดลองของการเกิดไฮโดรเจนของการทดลองจริงและการคำนวณโดย โปรแกรม

4.4 การกระจายอุณหภูมิ (Temperature distribution)

การกระจายอุณหภูมิ (Temperature distribution) แสดงถึงการเปลี่ยนอุณหภูมิของทุก ระดับความสูงซึ่งมีผลต่อการเกิดไฮโดรเจน การกระจายอุณหภูมิเป็นข้อมูลจากอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิงในหัวข้อ 4.1 ที่คำนวณจากโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 นำมาพล็อตเพื่อให้เห็น ถึงอุณหภูมิทุกระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิงโดยวัดอุณหภูมิจากจุดศูนย์กลางของมัดเชื้อเพลิงหรือ ส่วนประกอบ 1 (Component 1) ของส่วนประกอบ SCDAP ในรูปที่ 22 โดยให้จุดนี้เป็นจุดอ้างอิง หรือ 0 มิลลิเมตรไปถึงจุดขอบนอกของปลอกเชื้อเพลิงหรือส่วนประกอบ 4 (Component 4) ของ ส่วนประกอบ SCDAP ในรูปที่ 22 โดยให้จุดนี้เป็นจุดสุดท้ายในการแสดงการกระจายอุณหภูมิหรือ 48.635 มิลลิเมตร โดยที่ส่วนประกอบ 1 ถึง 3 มีระยะห่างระหว่างเส้นรอบวงที่เท่ากัน โดย ส่วนประกอบ 3 มีรัศมีประมาณ 40 มิลลิเมตร และส่วนประกอบ 4 มีขนาดรัศมี 48.63 มิลลิเมตร โดยแสดงในรูปที่ 32, 33, 34 และ 35 แสดงการกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80, 180, 190 และ 200 ตามลำดับ หรือเป็นช่วงก่อนเกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ รูปที่ 36 และ 37 แสดงการ กระจายอุณหภูมินาทีที่ 210 และ 220 ซึ่งเป็นช่วงหลังเกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ 5 และ 10 นาทีตามลำดับ

จากรูปที่ 22 อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงที่สูงสุดจะอยู่บริเวณระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิง ณ จุดตำแหน่งที่ 0.7 ถึง 0.8 เมตร เนื่องจากอุณหภูมิสะสมจากระดับความสูงที่ต่ำกว่าและเวลาที่ช้า ในการหล่อเย็นเนื่องจากมีการป้อนน้ำหล่อเย็นจากทางด้านของระดับความสูงต่ำสุด ระยะที่ประมาณ 38 ถึง 40 มิลลิเมตร จะมีช่วงว่างระหว่างมัดเชื้อเพลิงและแท่งหุ้มเชื้อเพลิง (Shroud) จึงทำให้ใน บริเวณของทุกช่วงของการทดลองมีค่าใกล้เคียงกันกับอุณหภูมิน้ำหล่อเย็นขาเข้า นาทีที่ 80 อุณหภูมิ ปลอกเชื้อเพลิงสูงสุดประมาณ 1130 K ที่บริเวณตำแหน่งความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.7 ถึง 0.8 เมตร ช่วงนาทีที่ 180, 190, และ 200 อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงสูงสุดประมาณ 1850 K, 1959 K และ 2163 K ตามลำดับ ซึ่งอุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นที่จุดตำแหน่งตามความสูงของปลอกเชื้อเพลิง เมื่อเวลาผ่าน นาทีที่ 210 และ 220 ซึ่งเป็นช่วงหลังการเกิดการหยุดการทำงานของเครื่องปฏิกรณ์ อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงในช่วงนี้ลดลงเนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของอัตราการป้อนของน้ำหล่อเย็นโดย เพิ่มขึ้นเป็น 0.035 L/s และช่วงนี้อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงสูงสุดอยู่บริเวณตำแหน่งความสูงของปลอก เชื้อเพลิงที่ 0.1 ถึง 0.2 เมตร เนื่องจากความร้อนสะสมของการหลอมละลายที่ตกลงอยู่บริเวณ ด้านล่าง จากข้อมูลข้างต้นของการกระจายอุณหภูมิเป็นผลทำให้การเกิดไฮโดรเจนตั้งแต่อุณหภูมิ ประมาณ 1300 K

จากรูปที่ 38 แสดงการกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80 ซึ่งแสดงในสเกลอุณหภูมิที่ละเอียดขึ้น ช่วงตำแหน่งความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0 ถึง 0.35 เมตร ตามรูปที่ 32 จะเห็นความแตกต่างของ อุณหภูมิ ที่ระยะจุดศุนย์กลางของมัดเชื้อเพลิงจนถึงระยะประมาณ 40 เมตร อุณหภูมิค่อนข้างจะ เท่ากันแต่มีส่วนที่มีความแตกต่างกับบริเวณอื่น ๆ เกิดขึ้น แต่เมื่อสังเกตตามรูปที่ 38 ส่วนต่างของ บริเวณนี้ค่อนข้างที่จะมีช่วงอุณหภูมิเดียวกัน และช่วงนี้แตกต่างนี้อาจเป็นผลมาจากที่โปรแกรมที่ คำนวณเป็นโปรแกรมที่ใช้โมเดล 1 มิติในการคำนวณจึงอาจเกิดความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น

รูปที่ 32 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80

รูปที่ 34 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 190

รูปที่ 36 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 210

รูปที่ 37 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 220

รูปที่ 38 การกระจายอุณหภูมินาทีที่ 80 (สเกลละเอียด)

4.5 ระดับความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง (Damage state levels)

ระดับความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงและเชื้อเพลิงนั้นขึ้นอยู่หลากหลายปัจจัย เช่น อุณหภูมิคือเมื่อยิ่งอุณหภูมิสูงโอกาสที่จะเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิงก็ยิ่งมาก ขึ้น อีกทั้งความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงและเชื้อเพลิงยังขึ้นกับความดันภายในยิ่งความกันสูง โอกาสที่จะเกิดความเสียหายยิ่งเพิ่มขึ้น รูปที่ 32 แสดงระดับการเกิดความเสียหายของแท่งเชื้อเพลิงที่ ระดับความสูง 0.35, 0.55, 0.75 และ 0.95 เมตรซึ่งเป็นการแสดงผลโดยเทียบกับอุณหภูมิของปลอก เชื้อเพลิง ตารางที่ 5 ในบทที่ 2 แสดงระดับการเกิดความเสียหายซึ่งเป็นข้อมูลอ้างอิงในรูปที่ 39 ค่าที่ มากที่สุดของระดับการเกิดความเสียหายของทุกระดับความสูงคือ 0.2 ซึ่งหมายถึงเกิดความเสียหาย ของปลอกเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นทำให้ของเหลวที่หลอมละลายไหลไปอยู่ช่องว่างของแท่งเชื้อเพลิงและ ปลอกเชื้อเพลิง ที่ระดับความสูง 0.35 เมตร เกิดการเริ่มเกิดการหลอมเหลวของปลอกเชื้อเพลิงใกล้ กับช่วง ณ นาทีที่ 205 หรือช่วงการเกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์และหลังจากนั้นจะเกิดการ หลอมละลายของเชื้อเพลิง ที่ระดับความสูง 0.55 เมตร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดความเสียหาย ้ เลย ที่ความสูง 0.75 เมตร เริ่มเกิดความเสียหายซึ่งเกิดจากการเกิดฟองตั้งแต่นาทีที่ 80 จนถึงนาทีที่ 205 และหลังจากนั้นเชื้อเพลิงจะเริ่มหลอมละลาย และที่ระดับความสูง 0.95 เมตร ไม่มีการ เปลี่ยนแปลงหรือเกิดความเสียหายเลยจนนาทีที่ 210 หรือหลังจากเกิดการหยุดทำงานของเครื่อง ้ปฏิกรณ์ 10 นาที จะเกิดการหลอมละลายของเชื้อเพลิง ความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงเกิดขึ้นครั้ง แรกที่บริเวณตำแหน่งระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.75 เมตร ณ นาทีที่ 80 ซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่ อุณหภูมิสูงที่สุดของทุกระดับความสูง ระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.35, 0.75 และ 0.95 เมตร จะเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงในช่วงตั้งแต่เกิดการเกิดการหยุดการทำงานของเครื่อง ปฏิกรณ์เนื่องจากการอุณหภูมิลดลงอย่างรวดเร็ว ที่ระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.55 ตำแหน่ง เดียวที่ไม่เกิดความเสียหายเลยอาจะเกิดเนื่องจากเกิดการอุดตัน (Blockage) ที่หลอมจากปลอก เชื้อเพลิงที่มาเกาะบริเวณรอบ ๆ พื้นที่ผิวของปลอกเชื้อเพลิงเกิดขึ้นทำให้อุณหภูมิลดลง

ตารางที่ 15 แสดงผลสรุปอุณหภูมิและเวลาการเกิดความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิง จาก ข้อมูลอ้างอิง [13] พบว่าปลอกเชื้อเพลิงเกิดการหลอมละลายนาทีที่ 78 ถึง 87 เป็นต้นไปและอุณหภูมิ สูงสุดของปลอกเชื้อเพลิงอยู่ในช่วง 1000 ถึง 1200 K ข้อมูลอ้างอิงของแหล่งอ้างอิงอื่น [43] พบว่า ปลอกเชื้อเพลิงเกิดความเสียหาย ณ นาทีที่ 90 ถึง 104 และอุณหภูมิสูงสุดที่ทำให้เกิดการหลอม ละลายคือ 1150 ถึง 1200 K จากรูปที่ 33 ผลการคำนวณจากโปรแกรม SDAP/RELAP/MOD3.3 พบว่าปลอกเชื้อเพลิงเกิดความเสียหาย ณ นาทีที่ 100 ถึง 106 และอุณหภูมิสูงสุดที่ทำให้เกิดการ หลอมละลายประมาณ 1050 K ผลจากการคำนวณโดยโปแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 พบว่า ปลอกเชื้อเพลิงเริ่มเกิดความเสียหายที่นาทีที่ 80 และอุณหภูมิสูงสุดที่เกิดความเสียหายคือ 1130 K ซึ่งการจากเปรียบเทียบผลการคำนวณพบว่า ทั้งอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงและเวลาที่เกิดความ เสียหายของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ใกล้เคียงกับผลที่นำมาอ้างอิง และมีค่า สอดคล้องกับอ้างอิงกว่าผลจากโปรแกรม SDAP/RELAP/MOD3.3

รูปที่ 39 ระดับการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง

างที่ 15 อุณหภูมิและเวลาการเกิดความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิง				
	ช่วงเวลาที่เกิดความเสียหายของ ปลอกเชื้อเพลิง (นาที)	อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิงที่เกิด ความเสียหาย (K)		
ผลข้อมูลอ้างจาก [43]	90-104	1150-1200		
ผลข้อมูลอ้างจาก [13]	78-87	1000-1200		
ผลจากโปรแกรม	100-106	1050		
SCDAP/RELAP/MOD3.3				
ผลคำนวณจากโปรแกรม	80	1130		

ต

RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

4.6 สรุปผลการคำนวณ

ตารางที่ 16 แสดงผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เปรียบเทียบ กับผลของการทดลองและเปรียบเทียบกับผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ผลการคำนวณของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ที่คำจากโปรแกรม LAP/SCDAPSIM MOD3.4 ในช่วงก่อนเติมน้ำ (Pre-reflood phase) ค่อนข้างจะสอดคล้องกับผล การทดลอง แต่ช่วงเติมน้ำผลที่ได้จากการทดลองไม่สามารถทำการวัดได้เนื่องจากข้อจำกัดทาง เครื่องมือวัด อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงมีแนวโน้มที่คล้ายกันของทั้งสามโปรแกรมแต่มีความ คลาดเคลื่อนต่างกันบ้างโดยทั้งสามโปรแกรมสามารถคำนวณผลของอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงได้ ตลอดการทำการทดลอง การกระจายอุณหภูมิของเชื้อเพลิงบริเวณที่ระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิง ที่ 0.75 เมตร ให้ค่าอุณหภูมิที่สูงสุด และการประเมินความเสียหายของเชื้อเพลิง SFD-ST นำไปสู่การหลอมละลายของทั้งเชื้อเพลิงและปลอกเชื้อเพลิง

ตัวแปร	สรุปผลการคำนวณ
ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์	- 🗸 ช่วงแรกของการคำนวณ ผลการคำนวณค่อนข้างจะน้อยกว่าผลการ
	ทดลองมาก
	- หลังจากช่วงนาทีที่ 40 ถึง 200 ผลการคำนวณการคำนวณมี
	แนวโน้มไปในทางเดียวกันกับผลการทดลอง
	- หลังจากนาทีที่ 200 เกิดการหยุดทำงานของเครื่องปฏิกรณ์และเกิด
	ความจำกัดของเครื่องมือวัดทำให้ไม่สามารถวัดได้ โปรแกรม
	สามารถคำนวณได้ในช่วงนี้
	ผลการคำนวณพบว่าผลการคำนวณแต่ละโปรแกรมมีแนวโน้มเหมือนกัน
	แต่ผลการคำนวณโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ให้ผลการ
	คำนวณในช่วงก่อนเติมน้ำที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากกว่า
อุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิง	- ช่วงแรกของผลการคำนวณน้อยกว่าผลการทดลองเป็นผลมาจาก
	ความคลาดเคลื่อนในการคำนวณระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ใน
	ช่วงแรก
	 ช่วงต่อมาผลการคำนวณค่อนข้างสอดคล้องกับผลการทดลอง

ตารางที่ 16 สรุปผลการคำนวณของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4

	e de 000 e e e e e
	- หลงจากนาทท 200 เกดการหยุดทางานของเครองปฏกรณการ
	ทดลองไม่สามารถทำการสัดค่าได้แต่โปรแกรมสามารถคำนวณได้
	ในช่วงนี้
	ผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ของอุณหภูมิ
	ปลอกเชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.35 m ให้ผลการคำนวณใกล้เคียงกับ
	ผลการทดลองมากกว่าโปรแกรมอื่น แต่ผลการคำนวณอุณหภูมิปลอก
	เชื้อเพลิงที่ระดับความสูง 0.5 และ 0.7 m กลับให้ผลที่แย่สุดในทั้งสาม
	โปรแกรม ซึ่งผลการคำนวณอีกสองโปรแกรมมีผลการคำนวณใกล้เคียง
	กันและสอดคล้องกับผลการทดลอง แต่ผลการคำนวณจาก
	RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ให้ผลการคำนวณในช่วงก่อนเติมน้ำมีผล
	ที่ใกล้เคียงกับผลการทดลองมากที่สุด
การเกิดไฮโดรเจน	- ช่วงแรกไม่มีการเกิดไฮโดรเจนเกิดขึ้นเพราะเนื่องจากอุณหภูมิของ
	ปลอกเชื้อเพลิงยังไม่ถึงอณหภมิขีดจำกัด
	- ผลการคำบวณการเกิดไฮโดรเจบสะสมของโปรแกรม
	RELAP/SCOAPSIM MODS.4 (MINU 155 Maj
	- ผลการค้านวณการเกิดไฮโดรเจนสะสมของโปรแกรม
	SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3
	เท่ากับ 131 และ 125 กรัม ตามลำดับ
	แลการทดลองของการเกิดไสโตรเจบสะสบเท่ากับ 150 + 35 กรับ
	แลจากการคำบากตองทั้งสาบโปรแกรงให้แลการคำบากเทื่สอดคล้อง
	กับการพดลอง
การกระจายจกเหกบิ	2225422542242242242242242242242242424
	า - รู - เขา
	กอนเตมนา อุณหภูมจะอยูเนชวงระดบความสูงของปลอก
	เชื้อเพลิงที่ 0.7 ถึง 0.8 เมตร และในช่วงเติมน้ำอุณหภูมิสูงสุดจะ
	อยู่ในช่วงความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.1 ถึง 0.2 เมตร
ระดับความเสียหายระดับ	- ระดับตำแหน่งความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที่ 0.75 เมตร เกิดการ
ความเสียหายของเชื้อเพลิง	เปลี่ยนแปลงที่แรก ณ นาทีที่ 80
และปลอก	. ب
	หลังช่วงการเติมนำระดับตำแหน่งระดับความสูงของปลอกเชื้อเพลิงที
	0.35, 0.75 และ 0.95 เมตร เกิดการทั้งการหลอมละลาย ซึ่งระดับความ
	สูงที่ 0.55 เมตร ไม่เกิดการหลอมละลาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทที่ 5 กล่าวถึงบทสรุปของผลจากงานวิจัยการประเมินความสามารถการทำนายผลการ ทดลองเพื่อกำหนดขอบเขตความเสียหายของเชื้อเพลิงแบบรุนแรงด้วยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่องานวิจัยต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเล่มนี้ได้ศึกษาและวิเคราะห์การทดลองเพื่อกำหนดของเขตความเสียหายของ เชื้อเพลิงแบบรุนแรง (Severe Fuel Damage, SFD-ST) และเป็นการศึกษาที่ใกล้เคียงกับการเกิด อุบัติเหตุที่ Three Mile Island Unit 2 (TMI-2) และการทดลอง SFD-ST เป็นการทดลองเพื่อนำผล ไปต่อยอดการทดลอง SFD อื่น ๆ ที่ตามมา การทดลอง SFD-ST มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเกิด ความเสียหายของเชื้อเพลิงและการเกิดไฮโดรเจน ซึ่งส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง การ ทดลอง SFD-ST แบ่งการทดลองเป็นสองช่วงคือช่วงก่อนเติมน้ำ (Pre-reflood phase) หรือช่วงก่อน เกิดเครื่องปฏิกรณ์หยุดทำงาน และช่วงเติมน้ำ (Reflood phase) การทดลองนี้สามารถวัดผลการ ทดลองได้แค่ช่วง Pre-reflood phase เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเครื่องมือวัด

งานวิจัยนี้ประเมินความสามารถการทำนายการทดลองโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ซึ่งเป็นโปรแกรมที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์และคำนวณการเปลี่ยนแปลงของเชื้อเพลิงและ ระบบที่เกี่ยวข้องของเครื่องปฏิกรณ์ในช่วงที่เกิดอุบัติเหตุอย่างรุนแรง โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ถูกพัฒนาโดยบริษัท Innovative Systems Software (ISS) ซึ่ง ประกอบด้วยสองส่วนการ คำนวณคือส่วนของ RELAP ซึ่งวิเคราะห์การตอบสนองของระบบเทอร์มัลไฮดรอลิกของระบบหล่อ เย็นแกนปฏิกรณ์และส่วนที่สองคือส่วนของ SCDAP ไว้เพื่อทำนายและวิเคราะห์พฤติกรรมของแกน ปฏิกรณ์และการเกิดความเสียหายของเชื้อเพลิง โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ถูกพัฒนา จากรูปแบบโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ซึ่งมีการพัฒนา ในส่วนของโมเดลคณิตศาสตร์ โมเดลการแลกเปลี่ยนความร้อนและมีการแสดงรูปเป็นสามมิติ เป็นต้น

การคำนวณการทดลองโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 จะเป็นต้องมีการสร้าง ข้อมูลขาเข้า (Input desk) เพื่อประมวลผลการทดลอง ผู้จัดทำได้ตรวจสอบข้อมูลขาเข้าเพื่อให้ สอดคล้องกับข้อมูลขอบเขตเงื่อนไขของการทดลอง SFD-ST โดยต้องใช้ขอบเขตเงื่อนไขของการ ทดลองด้วย ดังนั้นจึงต้องดึงข้อมูลจากกราฟมาแปลงเป็นข้อมูลตัวเลขเพื่อสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มา ใช้ในข้อมูลขาเข้าได้ เมื่อทำการคำนวณข้อมูลขาเข้าแล้ว โปรแกรมจะคำนวณผลคำนวณออกเป็นอยู่ ในรูปของข้อมูลจัดเก็บ (Restart file) จำเป็นต้องมีการเขียนข้อมูลขาเข้าเพื่อทำการดึงข้อมูลออกมา เป็นข้อมูลตัวเลขอีกครั้ง แล้วทำการคำนวณโดยโปรแกรมอีกอีกครั้ง โดยเลือกใช้ข้อมูลขาเข้าอันใหม่ที่ ทำการเขียนเพื่อดึงข้อมูลกับข้อมูลจัดเก็บของการทดลองมาวิเคราะห์ใหม่ หลังจากนั้นโปรแกรมจะ แสดงข้อมูลของการคำนวณของการทดลองออกมา

งานวิจัยเล่มนี้ได้เปรียบเทียบผลจากการคำนวณโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 กับผลการทดลอง SFD-ST และผลจากการคำนวณโดยโปรแกรม ReLAP/SCDAPSIM SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 พบว่าในช่วง Pre-reflood phase ระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ของช่วงแรกที่คำนวณโดย RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีค่าเกินกว่าผลการ ทดลองเล็กน้อย หลังจากช่วงนี้ผลการคำนวณค่อนข้างสอดคล้องกับผลการทดลอง ซึ่งมีการสอดคล้อง กับผลการทดลองมากกว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ทั้งนี้ และช่วง Reflood phase ไม่ สามารถหาข้อสรุปว่าผลการคำนวณจากโปรแกรมไหนดีกว่าเนื่องจากไม่สามารถเปรียบเทียบกับผล การทดลองได้ ผลการคำนวณอุณหภูมิของปลอกเชื้อเพลิงที่ความสูงของแท่งเชื้อเพลิงตำแหน่ง 0.35, 0.5 และ 0.7 เมตร มีผลการคำนวณที่คล้ายกันกล่าวคือช่วงแรกของการทดลอง โดยที่ผลการคำนวณ ของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีความสามารถในการทำนายผลการคำนวณที่ใกล้เคียง กับผลการทดลองมากกว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ผล การคำนวณการเกิดไฮโดรเจนของทั้งสามโปรแกรมมีผลการคำนวณที่สอดคล้องและใกล้เคียง กับผลการทดลองมากกว่าโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2 และ SCDAP/RELAP5/MOD3.3 ผล การคำนวณการเกิดไฮโดรเจนของทั้งสามโปรแกรมมีผลการคำนวณฑี่สอดคล้องและใกล้เคียงกับผล การทดลอง ผลการคำนวณการเกิดความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ให้ผลที่สอดคล้องกับผลการคำนวณที่สอดคล้องและใกล้เคียงกับผล การทดลอง ผลการคำนวนการเกิดความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 ให้ผลที่สอดคล้องกับผลการทดลอง

ผลการคำนวณของระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ อุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิง การเกิดไฮโดนเจน และ ความเสียหายของปลอกเชื้อเพลิงโดยโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีความใกล้เคียงและ สอดคล้องกับการทดลองมาก ผลการคำนวณจากโปรแกรม SCDAP/RELAP5/MOD3.2, SCDAP/RELAP5/MOD3.3 และ RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีผลการคำนวณของการเกิด ไฮโดรเจนที่สอดคล้องและใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ดี ผลการคำนวณบางส่วนของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นเนื่องจากผลการคำนวณระดับน้ำในแกน ปฏิกรณ์มีผลต่อการทำนายผลของอุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิง และผลการทำนายอุณหภูมิปลอกเชื้อเพลิง ยังส่งผลต่อการทำนายผลการเกิดไฮโดรเจน อีกทั้งโมเดลการเกิดออกซิเดชันก็ยังผลต่อการเกิด ไฮโดรเจนด้วยเช่นกัน ดังนั้นเมื่อมีความคลาดเคลื่อนของผลการคำนวณระดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ เกิดขึ้น จะส่งผลต่อการคำนวณของผลอื่น ๆ สาเหตุความคลาดเคลื่อนอาจเกิดเนื่องจากการใช้ ขอบเขตเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีความไม่แน่นอน หรืออาจเกิดจากบางโมเดลของโปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 เช่น โมเดลของการแลกเปลี่ยนความร้อนและโมเดลของสมการการ คำนวณดับน้ำในแกนปฏิกรณ์ เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากมีการสันนิษฐานว่าผลการคำนวณแตกต่างจากผลการทดลองเนื่องจากความ คลาดเคลื่อนของการใช้ขอบเขตเงื่อนไขต่าง ๆ อาจจะทำการวิเคราะห์และคำนวณว่าการใช้ ขอบเขตเงื่อนไขที่มีความคลาดเคลื่อนจะส่งผลต่อการคำนวณผลการทดลองหรือไม่
- การทดลอง SFD-ST เป็นการทดลองแรกของการทดลอง SFD เพื่อเป็นขอบเขตของการ ทดลองโดยมีการทดลองอีกสามการทดลองคือ การทดลอง SFD 1-1, SFD 1-3 และการ ทดลอง SFD 1-4 ดังนั้นควรทำการวิจัยต่อเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจกับการทดลองความ เสียหายเชื้อเพลิงอย่างรุนแรงให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4
- เพื่อทำการเปรียบเทียบความสามารถในการคำนวณและการทำนายผลการทดลองของ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 สามารถนำผลการคำนวณไปเปรียบเทียบกับการ คำนวณด้วยโปรแกรมอื่น ๆ อีกได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รายการอ้างอิง

- สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2558
   2579. 2558: กระทรวงพลังงาน.
- ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. Three Mile Island accident. [cited 2560 22/03]; Available from: <u>http://www.atom.rmutphysics.com/</u>.
- ฝ่ายบริหารงานวิศวกรรมโรงไฟฟ้าและพลังงานนิวเคลียร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศ ไทย. Chernobyl accident. [cited 2560 22/03]; Available from: <u>http://www.ned.egat.co.th/</u>.
- ฝ่ายบริหารงานวิศวกรรมโรงไฟฟ้าและพลังงานนิวเคลียร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศ ไทย. Fukushima Daiichi accident. [cited 2560 22/03]; Available from: <u>http://www.ned.egat.co.th/</u>.
- 5. U.S.NRC. *Computer code*. [cited 2560 19/05]; Available from: <u>https://www.nrc.gov/</u>.
- IAEA, Severe Accident Management Programmes for Nuclear Power Plants.
   2009, Vienna.
- T. J. Haste, et al., *In-vessel core degradation in LWR severe accidents*. 1996, Luxembourg: European commission.
- Ing. G. Mazzini, Introduction to Severe Accident Phenomenology. 2012, Prague: Research Centre Rez.
- 9. ฝ่ายบริหารงานวิศวกรรมโรงไฟฟ้าและพลังงานนิวเคลียร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศ ไทย. *Hydrogen production*. [cited 2560 05/04]; Available from: <u>http://www.ned.egat.co.th/</u>.
- L. J. Siefken, Models for the configuration and integrity of partially oxidized fuel rod cladding at high temperatures. 1999, Idaho: Idaho National Engineering and Environmental Laboratory and Lockheed Martin Idaho Technologies Company.
- 11. R. E. Einziger, et al. *Damage in Spent Nuclear Fuel Defined by Properties*.

- 12. N. F. Harman and P. N. Clough, *A review of radionuclide release and transport in recent in-pile experiments*. 1992, United Kingdom AEA Technology and SRD Culcheth.
- 13. A. D. Knipe, S.A. Ploger, and D.J. Osetek, *PBF Server Fuel Damage Scoping Test-Test Results Repor*, E.G.I. Inc., Editor. 1986: USA.
- Nuclear Safety Analysis Division, *RELAP5/MOD3.3 Code Manual*, I.S.
   Laboratories, Editor. 2003: Idaho.
- 15. J. Hohorst, *RELAP/SCDAPSIM Input Manual MOD 3.4 3.5 & 4.0*, I.S. Software, Editor. 2012: USA.
- 16. L. J. Siefken, et al., *SCDAP/RELAP5/MOD3.3 Code Manual*, I.N.E.a.E. Laboratory, Editor. 2000: USA.
- 17. L. J. Siefken, et al., Assessment of Modeling of Reactor Core Behavior During Severe Accidents. 2001.
- L. J. Siefken, et al., SCDAP/RELAP5/MOD 3.3 Code Manual Volume II, I.N.E.a.E.
   Laboratory, Editor. 2001.
- 19. Chris M. Allison and Judith K. Hohorst, *RE-ASSESSMENT OF RELAP/SCDAPSIM/MOD3.X USING HISTORICAL INTEGRAL EXPERIMENTS.*
- 20. Zoel R. Martinson, David A. Petti, and Beverly A. Cook, *Volume 1: PBF Severe Fuel Damage Test 1-1 Test Result Results Report*, E.G.I. Inc., Editor. 1986: USA.
- Z. R. Martinson, et al., *PBF Severe Fuel Damage Test 1-3 Test Results Report*,
   E.G.I. Inc., Editor. 1989: USA.
- 22. Krishna Vinjamuri, et al., *Severe Fuel Damage Test 1-4 Data Report*, E.G.I. Inc., Editor. 1987: USA.
- 23. L. Sepold, et al., *Experimental and Computational Results of the QUENCH-06 Test.* 2004.
- 24. R. R. Schultz, *RELAP5-3D Code Manual: Code Structure, System Models and Solution Methods.* 2005(Idaho National Laboratory).
- 25. C. M. Allison et al. Validation of RELAP/SCDAPSIM/MOD3.4 for Research Reactor Applications. in the 13th International Conference on Nuclear Engineering. 2005. Beijing, China.

- 26. C. M. Allison and J.K. Hohorst, An assessment of effectiveness of core exit temperatures with respect to PWR core damage state using RELAP/SCDAPSIM/MOD3.4. 2007.
- 27. A. Kaliatka and E. Uspuras, *Development and testing of RBMK-1500 model for BDBA analysis employing RELAP/SCDAPSIM code.* 2008.
- 28. M. Mladin, D. Dupleac, and I. Prisecaru, *SCDAP/RELAP5 application to CANDU6 fuel channel analysis under postulated LLOCA/LOECC conditions.* 2008.
- 29. D. Dupleac, M. Mladin, and I. Prisecaru, *Generic CANDU 6 plant severe* accident analysis employing SCDAPSIM/RELAP5 code. 2009.
- 30. S. Sadek, S. Spalj, and B. Glaser, Influence of Modelling Options in RELAP5/SCDAPSIM and MAAP4 Computer Codes on Core Melt Progression and Reactor Pressure Vessel Integrity. 2009.
- 31. L. Fernandez-Moguel and J. Birchley, Simulation of air oxidation during a reactor accident sequence: Part 2 Analysis of PARAMETER-SF4 air ingress experiment using RELAP5/SCDAPSIM. 2011.
- 32. A. Tiwari, et al., Insertion of lead lithium eutectic mixture in RELAP/SCDAPSIM Mod 4.0 for Fusion Reactor Systems. 2012.
- 33. C. M. Allison, et al., Preliminary Assessment of the Possible BWR Core/Vessel Damage States for Fukushima Daiichi Station Blackout Scenarios Using RELAP/SCDAPSIM. 2012.
- 34. A. K. Trivedi and C. Allison. *RELAP5/SCDAPSIM/MOD3.4* Analysis of the Influence of Water Addition on the Behavior of a BWR during a Fukushimalike Severe Accident. in 34th Annual Conference of the Canadian Nuclear Society and 37th Annual CNS/CNA Student Conference. 2013.
- 35. T. Kaliatka, et al., *Modelling of QUENCH-03 and QUENCH-06 Experiments* Using RELAP/SCDAPSIM and ASTEC Codes. 2014.
- 36. H. Madokoro et al. Assessment of RELAP/SCDAPSIM/MOD3.5 against the BWR core degradation experiment CORA-17. in 10th International Topical Meeting on Nuclear Thermal-Hydraulics, Operation and Safety. 2014. Okinawa, Japan.
- 37. H. Madokoro et al., SCDAP Model Improvement with QUENCH06 analysis.2014.

- 38. A. K. Trivedi, et al., Incorporation of lithium lead eutectic as a working fluid in RELAP5 and preliminary safety assessment of LLCS. 2014.
- 39. A.K. Trivedi, et al., AP1000 station blackout study with and without depressurization using RELAP5/SCDAPSIM. 2015.
- 40. Hector Lopez, Nejdet Erkan, and Koji Okamoto, *Reactor core isolation cooling* system analysis of the Fukushima Daiichi Unit 2 accident with RELAP/ ScdapSIM. Nuclear of Science and Technology, 2016.
- 41. N. Rattanadecho, et al. Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test: Focusing on Reactor Core Temperatures and Hydrogen Production. in 11th International Topical Meeting on Nuclear Reactor Thermal Hydraulics, Operation and Safety. 2016. Gyeongju, Korea.
- 42. A. L. Camp, et al., *Light Water Reactor Hydrogen Manual*. 1983.
- 43. L. J. Siefken, Models for the Configuration and Integrity of Partially Oxidized Fuel Rod Cladding at High Temperatures Final Design Report, I.N.E.a.E.
  Laboratory, Editor. 1999: USA.

ภาคผนวก ก : แสดงรายละเอียดของข้อมูลขาเข้า (Input desk) และความหมายของการ์ด [15]

```
1. ตัวอย่างของข้อมูลขาเข้า
```

= Simple three component system

```
100 new transnt
102 british british
105 10.0 40.0 200.0
ж
201 20.0 1.0e-6 0.05 3 1 50 2000
×
20300011 mflowj 120000000 1
20300012 mflowj 127000000 1
×
1100000 "source" tmdpvol
     fa l vol azi vert dz rough hyd d flags
*
1100101 1.0 1.0 0.0 0.0 -90.0 -1.0 0.0 0.0 0000000
*Time dependent data to be pressure and temperature
1100200 003
ж
     time press temp
1100201 0.0 150.0 120.0
ж
1200000 "sngljuni" sngljun
     from vol to vol fa f. loss r. loss flag
ж
1200101 110010002 125010001 0.0 0.0 0.0 0000100
*
    flag lig mass flow vap mass flow inter. veloc.
1200201 1
             0.0
                        0.0
                                  0.0
*
1250000 "stmpipe" pipe
*
   no. of vols
1250001 5
*
     fa vol no.
1250101 1.0 5
```

* l volno. 1250301 5.0 5 * az. ang vol no 1250501 0.0 5 * vt. ang vol no 1250601 -90.0 5 * rough hyd vol no. 1250801 0.0 0.0 5 * f loss r loss jun. no. 1250901 0.0 0.0 4 * vol flag vol no 1251001 0000000 5 ж jun flag jun. no 1251101 0000000 4 * flag pres temp vol. no. 1251201 3 100.0 90.0 0.0 0.0 0.0 5 * flag 1251300 0 * liq. vel vap. vel int. vel jun no. 1251301 0.0 0.0 0.0 4 × 1270000 "sngljuno" sngljun ж from vol to vol fa f. loss r. loss flag 1270101 125050002 130010001 0.0 0.0 0.0 0000100 * flag liq mass flow vap mass flow inter. veloc. 1270201 1 0.0 0.0 0.0 ж 1300000 "sink" tmdpvol * fa l vol azi vert dz rough hyd d flags 1300101 1.0 1.0 0.0 0.0 -90.0 -1.0 0.0 0.0 0000000 *Time dependent data to be pressure and temperature

1300200 3 * time press temp 1300201 0.0 50.0 90.0 . End of input.

2. รายละเอียดของการ์ดที่เกี่ยวข้อง

2.1 ชื่อของการ์ด (Title card)

ชื่อของกร์ดเป็นการ์ดที่บอกชื่อของไฟล์ซึ่งจำเป็นต้องแสดงในแต่ละการวิเคราะห์ของ โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ในการเขียนการ์ดนี้แทนด้วยสัญลักษณ์ = ถ้ามีชื่อของการ์ดมากกว่า หนึ่งการ์ดนั้นการสุดท้ายจะถูกใช้ในการคำนวณการข้อมูลขาเข้านี้

2.2 การ์ด 100

การ์ด 100 เป็นการ์ดที่บอกถึงชนิดของปัญหาในการวิเคระห์ (Problem type) รวมทั้งบอก ถึงเงื่อนไขอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ผล (Option)

โดยที่ W1 คือ ชนิดของปัญหาในการวิเคระห์โดยทำการเลือกหนึ่งชนิดตามนี้คือ new, restart, plot, in-cond, strip หรือ cmpcoms

โดยที่ new คือ กรณีที่เป็นการวิคราะห์ครั้งใหม่ New simulation problem restart คือ กรณีที่ต้องการข้อมูลเดิมจากปัญหาที่เคยมีการวิเคราะห์มาก่อนมาแล้ว plot คือ กรณีที่ต้องการพล็อตผล (Plotting results) จากปัญหาที่เคยมีการ วิเคราะห์มาก่อนมาแล้ว

in-cond คือ กรณีที่ต้องการค่าเงื่อนไขเริ่มต้น (Initial condition) ของระบบของ เทอร์มัลไฮดรอลิกส์ (Thermal hydraulic)

strip คือ กรณีที่ต้องการข้อมูลผลการทดลองปัญหาที่เคยมีการวิเคราะห์มาก่อน มาแล้ว

cmpcoms คือ กรณีที่ต้องการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างไฟล์ทั้งสองของข้อมูลขา เข้า

W2 คือ บอกถึงเงื่อนไขของชนิดของปัญหา

โดยที่ ถ้า W1 เป็น New หรือ Restart ต้องทำการเลือกระหว่าง stdy-st ถ้าเป็นการวิเคราะห์แบบ ระบบคงที่ (Steady state) หรือ transnt ถ้าเป็นการวิเคราะห์แบบชั่วคราส (Transient)

ถ้า W1 เป็น strip ต้องทำการเลือกระหว่าง binary ถ้าต้องการให้ข้อมูลออกมาแบบไม่ต้อง จัดรูปกล่าวคือเมื่อทำการดึงข้อมูลออกมาโดยโปรแกรม MS Excel นั้นข้อมูลที่ได้จะปรากฏอยู่แค่
คอลัมน์แรกอย่างเดียว (Unformatted record) หรือ fmtout ถ้าต้องการให้ข้อมูลออกมาโดยที่ ข้อมูลแยกเป็นคอลัมน์ (Same information)

2.3 การ์ด 102

การ์ด 102 เป็นการ์ดที่บอกหน่วย (Unit) ของข้อมูลขาเข้า (Input desk) และข้อมูลขาออก (Output) โดยทำการเลือกว่าต้องการหน่วยแบบระบบอังกฤษ (British unit) หรือหน่วย SI (SI unit) ถ้าไม่มีการแสดง Card 102 โปรแกรมจะทำการเลือกให้เป็นหน่วย SI

โดยที่ W1 คือ หน่วยของข้อมูลขาเข้า (Input unit)

W2 คือ หน่วยของข้อมูลขาออก (Output unit)

2.4 การ์ด 201 ถึง 299

การ์ด 201 ถึง 299 เป็นการ์ดที่แสดงถึงบอกการควบคุมถึงเวลาในการวิเคราะห์ (Time step control) ซึ่งหน่วยของเวลาในการวิเคราะห์นั้นจะเป็นวินาที (s)

โดยที่ W1 คือ เวลาทั้งหมดในการวิเคราะห์ (Time end)

W2 คือ เวลาการคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูล (Minimum time step)

W3 คือ ทุก ๆ ระยะเวลาที่ทำการบันทึกข้อมูล (Maximum time step หรือ Requested time step)

W4 คือ เงื่อนไขการควบคุม (Control option) ซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์ ssdtt โดยที่

ss คือ สัญลักษณ์แทนค่ามาตรฐานที่สำคัญ (Standard major) โดยใช้ในการควบคุมค่าการ แสดงผลของข้อมูลขาออกซึ่งจะบ่งชี้ด้วยค่าของ ss โดยที่ถ้า

ss = 0 ค่าทุกตัวของค่ามาตรฐานที่สำคัญจะปรากฏในการแสดงผลของข้อมูลขา ออก

ss = 1 ค่าอุณหภูมิของโครงสร้างเชิงความร้อนจะไม่ปรากฏในการแสดงผลของ ข้อมูลขาออก

ss = 2 ค่าในส่วนของลำดับที่สองข้อต่อจะไม่ปรากฏในการแสดงผลของข้อมูลขา ออก

ss = 4 ค่าในส่วนของลำดับที่สี่ของตัวบรรจุ (Volume) จะไม่ปรากฏในการแสดงผล ของข้อมูลขาออก

d คือ สัญลักษณ์แทนค่ามาตรฐานของข้อมูลขาออก (Standard output) โดยใช้ในการ ประกาศค่าพิเศษอื่น ๆ ของข้อมูลขาออก (Extra output) ที่ทุก ๆ เวลาการวิเคราะห์ผลของระบบ พลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) โดยที่ถ้า d = 0 ค่ามาตรฐานของข้อมูลขาออกที่ความถี่ที่ถูกกำหนด (Requested frequency) จะใช้เวลาการคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูล (Minimum time step) ในการ ประกาศ

d ≠ 0 ค่ามาตรฐานของข้อมูลขาออกจะถูกประกาศที่แต่ละช่วงเวลาต่าง ๆ โดยที่ถ้า

d = 1 ค่าที่ถูกหนดให้เป็นส่วนสำคัญ (Major edit) จะถูกประกาศที่ทุก ๆ ช่วงเวลา d = 2 ค่าที่ถูกหนดให้เป็นส่วนรอง (Minor edits) จะถูกประกาศที่ทุก ๆ ช่วงเวลา

d = 4 ค่าที่ถูกหนดให้บันทึกและพล็อต (Plot record) จะถูกประกาศที่ทุก ๆ ช่วงเวลา

tt คือ การควบคุมช่วงเวลา (Control time step) โดยใช้ในการควบคุมตัวช่วงเวลา โดยที่ถ้า

tt = 0 คือไม่มีความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าการความคุมช่วงเวลาในการ วิเคราะห์ (Time step control) และเวลาการคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูล (Minimum time step) จะถูกใช้ในการคำนวณของทั้งระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) และ ระบบโครงสร้างเชิงความร้อน (Heat structure)

tt = 1 คือการคำนวณของระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) จะเกิด ความคลาดเคลื่อนของมวล (Mass error) ในการวิเคราะห์ผลของการควบคุมระหว่างเวลา การคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูล (Minimum time step) และทุก ๆ ระยะเวลาที่ทำการ บันทึกข้อมูล (Maximum time step)

tt = 2 คือช่วงเวลาของการคำนวณระบบการนำความร้อนและการแลกเปลี่ยนความ ร้อนจะเท่ากับช่วงเวลาของการคำนวณระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic)

tt = 3 คือการคำนวณจะถูกควบคุมโดยใช้ช่วงเวลาของการนำความร้อนและ ช่วงเวลาของระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) ที่เหมือนกัน

W5 คือ ค่าของความถี่ในการพล็อต

W6 คือ ค่าของความถี่ของข้อมูลหลัก

W7 คือ ค่าของความถี่ของข้อมูลเก็บผล

2.5 การ์ด 20300000 ถึง 2030099

การ์ด 20300000 ถึง 20300999 เป็นการ์ดที่มีเพื่อแสดงความประสงค์ในการต้องการพล็อต โดยแทนสัญลักษณ์เป็นการ์ด 20300nnm ซึ่ง nn คือกราฟลำดับที่ n และ m คือ ลำดับที่ m ของ ข้อมูลที่ต้องการพล็อต

โดยที่ W1 คือ ชื่อของข้อมูลที่ต้องการพล็อต เช่น

W1 = mflowj คือค่าอัตราการไหลของการรวมกันระหว่างของเหลวและไอ (Combined liquid and vapor flow rate) โดยที่หน่วยเป็น kg/s หรือ lbm/s

W1 = httemp คือค่าอุณหภูมิของจุดร่วม (Mesh point temperature) โดยที่ หน่วยเป็น K หรือ oF

W1 = cntrlvar คือการกำหนดตัวแปรควบคุมอื่น ๆ (Control variable) เป็นต้น W2 คือ ชื่อของตัวแปรที่ต้องการพล็อต

W3 คือ ลำดับเลขของแกนที่ต้องการพล็อต

2.6 การ์ด CCC0000, Component name and type

การ์ด CCC0000 เป็นการ์ดที่แสดงถึงชื่อส่วนประกอบ (Component) และชนิดของ ส่วนประกอบในระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) ซึ่ง CCC แสดงถึงเลขของส่วนนั้น โดยที่ W1 คือ ชื่อของส่วนประกอบ

W2 คือ ชนิดของส่วนประกอบเช่น tmdpvol, sngljun, และ pipe เป็นต้น

2.7 Card แสดงข้อมูลของส่วนประกอบ

การ์ดต่อไปนี้จะเป็นการบ่งบอกถึงข้อมูลและรายละเอียดของส่วนประกอบโดยที่ขึ้นกับชนิด ของส่วนประกอบนั้นโดยที่ขึ้นกับการ์ด CCC0000 คือจะขึ้นอยู่กับชนิดของส่วนประกอบนั้น ๆ ดังนั้น หัวข้อย่อยต่อไปนี้

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.7.1 กรณีที่ W2 ของการ์ด CCC0000 คือ tmdpvol ซึ่งคำว่า tmdpvol หมายถึงส่วนประกอบนั้น เป็นตัวบรรจุที่ขึ้นกับเวลา (Time-dependent volume)

การ์ด CCC0101 ถึง CCC0109 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลรายละเอียดของรูปร่างของ ส่วนประกอบ

โดยที่ W1 คือพื้นที่การไหล (m2,ft2)

W2 คือความยาวของส่วนประกอบ (m,ft)

W3 คือปริมาตรของส่วนประกอบ (m3,ft3) โดยที่ ถ้า W3 = 0 คือ W3 = W1xW2

W4 คือมุมการวางส่วนประกอบแนวราบ (degree)

W5 คือมุมการวางส่วนประกอบแนวเอียง โดยที่ถ้ามีเครื่องหมายเป็นบวกจะแสดงเป็นการ ใหลเป็นแบบไหลขึ้นและถ้ามีเครื่องหมายเป็นลบจะแสดงเป็นการไหลเป็นแบบไหลลง

W6 คือการเปลี่ยนแปลงของระดับการวาง (m,ft) โดยที่ถ้ามีเครื่องหมายเป็นบวกระดับจะ เพิ่มสูงขึ้นและถ้ามีเครื่องหมายเป็นลบระดับจะลดต่ำลง W7 คือความขรุขระของผนัง (m,ft)

W8 คือเส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (Hydraulic diameter) (m,ft) โดยที่ถ้า W8 = 0 ระบบ จะคำนวณจากสูตรดังนี้

Hydraulic diameter =
$$2\left(\frac{\text{Volumeflow area}}{\pi}\right)^{0.5}$$

W9 คือสัญลักษณ์แทนการควบคุมส่วนประกอบแทนด้วย tlpvbfe โดยที่

t แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแบ่งชั้นของอุณหภูมิ (Thermal stratification model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

t = 0 คือไม่ใช้ Thermal stratification model ในการคำนวณ

t = 1 คือใช้ Thermal stratification model ในการคำนวณ

l แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแยกระดับของน้ำและไอในการวิเคราะห์ (Level tracking model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

l = 0 คือไม่ใช้ Level tracking model ในการคำนวณ

l = 1 คือใช้ Level tracking model ในการคำนวณ

p แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการบรรจุน้ำ (Water packing scheme) ในการ คำนวณ โดยที่

p = 0 คือไม่ใช้ Water packing scheme ในการคำนวณ

p = 1 คือใช้ Water packing scheme ในการคำนวณ

v แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแบ่งระดับชั้นแนวตั้ง (Vertical stratification model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

v = 0 คือใช้ Vertical stratification model ในการคำนวณ

v = 1 คือไม่ใช้ Vertical stratification model ในการคำนวณ

b แสดงถึงการใช้ค่าแรงเสียดทานของจุดร่วมกันของน้ำและไอ (Interphase friction) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

b = 0 คือใช้ Interphase friction ในการคำนวณสำหรับท่อ

b = 1 คือใช้ Interface friction ในการคำนวณสำหรับแท่งเชื้อเพลิง

f แสดงถึงการคำนึงของผลกระทบที่เกิดจากความเสียดทานของผนัง (Wall friction effect) ในการคำนวณแนวแกน X โดยที่ถ้า

f = 0 คือใช้ Wall friction effect ในการคำนวณแนวแกน X

f = 1 คือไม่ใช้ Wall friction effect ในการคำนวณแนวแกน X

e แสดงถึงชนิดของสมการในการคำนวณ โดยที่ถ้า

e = 0 คือใช้ สมการ Nonequilibrium ในการคำนวณ

e = 1 คือใช้สมการ Equilibrium ในการคำนวณ

การ์ด CCC0200 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลการควบคุมของตัวบรรจุที่ขึ้นกับเวลา (Timedependent volume)

โดยที่ W1 คือตัวแปรที่บ่งบอกถึงการควบคุมของตัวบรรจุที่ขึ้นกับเวลา โดยแทนสัญลักษณ์ ebt โดยที่

e แสดงถึงของไหลในระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) โดยที่ถ้า

e = 0 คือแทนด้วยของไหลที่ถูกกำหนดไว้แล้ว (Default fluid)

e = 1 คือแทนด้วย H2O

e = 2 คือแทนด้วย D2O

b แสดงถึงการปรากฏของโบรอน (Boron) โดยที่ถ้า

b = 0 คือของไหลในระบบไม่มี Boron

b = 1 คือของไหลในระบบมี Boron

t แสดงถึงข้อมูลของตัวบรรจุที่ขึ้นกับเวลา ซึ่งค่า t นี้เป็นตัวกำหนดค่าในการ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 โดยที่ถ้า

t = 1 ค่าใน W2 และ W3 ในการ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 เป็นค่า อุณหภูมิ (K,oF) และคุณสมบัติค่าคงที่ (Static quality) ตามลำดับ t = 2 ค่าใน W2 และ W3 ในการ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 เป็นค่าความ ดัน (Pa,lbf/in2) และคุณสมบัติค่าคงที่ (Static quality) ตามลำดับ t = 3 ใน ค่าใน W2 และ W3 ในการ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 เป็นค่า ความดัน (Pa,lbf/in2) และค่าอุณหภูมิ (K,oF) ตามลำดับ

การ์ด CCC0201 ถึง CCC0299, Time-dependent volume data card เป็นการ์ดที่แสดง ถึงข้อมูลของตัวบรรจุที่ขึ้นกับเวลาและการ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 ขึ้นกับการ์ด CCC0200 โดยที่ W1 คือ เวลา (s)

W2 – W3 ขึ้นกับการ์ด CCC0200

2.7.2 กรณีที่ W2 ของการ์ด CCC0000 คือ sngljun ซึ่งหมายถึงข้อต่อที่ไม่ขึ้นกับเวลา (Singlejunction) การ์ด CCC0101 ถึง CCC0109 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลและรายละเอียดของรูปร่างข้อต่อ ที่ไม่ขึ้นกับเวลา

โดยที่ W1 คือ โค้ด (Code) ที่ต้องการเริ่มเชื่อมต่อ แทนสัญลักษณ์ CCCVV000N โดยที่ VV แสดงถึงเลขของส่วนประกอบ

N แสดงถึงเลขของพื้นที่หน้าที่เชื่อมต่อ โดยที่

N = 1,2 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการ มุมลำดับที่หนึ่ง (First coordinate direction) ตามลำดับ

N = 3,4 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการ มุมลำดับที่สอง (Second coordinate direction) ตามลำดับ

N = 5,6 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการ มุมลำดับที่สาม (Third coordinate direction) ตามลำดับ

W2 คือ คือ โค้ด (Code) ที่ต้องการเชื่อมต่อไปยัง แทนสัญลักษณ์ CCCVV000N โดยที่ VV แสดงถึงเลขของส่วนประกอบ

N แสดงถึงเลขของพื้นที่หน้าที่เชื่อมต่อ โดยที่

N = 1,2 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการมุมลำดับ ที่หนึ่ง (First coordinate direction) ตามลำดับ

N = 3,4 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการมุมลำดับ ที่สอง (Second coordinate direction) ตามลำดับ

N = 5,6 คือพื้นที่หน้าที่ต้องการเชื่อมต่อขาเข้าและขาออกของทิศทางการมุมลำดับ ที่สาม (Third coordinate direction) ตามลำดับ

W3 คือ พื้นที่ของข้อต่อ (m2,ft2) โดยที่ถ้า W3 = 0 พื้นที่ของข้อต่อเท่ากับพื้นที่การไหลที่ เล็กที่สุดของตัวบรรจุที่ต้องการเชื่อมต่อ

W4 คือ เลข Reynolds ของค่าประสิทธิภาพการสูญเสียของการไหลแบบขาขึ้น (Forward flow energy loss efficient)

W5 คือ เลข Reynolds ของค่าประสิทธิภาพการสูญเสียของการไหลแบบขาลง (Upward flow energy loss efficient)

W6 คือ สัญลักษณ์แทนการควบคุมส่วนประกอบ แทนสัญลักษณ์ jefvcahs โดยที่

j แสดงถึงการใช้โมเดลข้อต่อแบบการไหลอย่างรวดเร็ว (Jet junction model) ใน การคำนวณ โดยที่ถ้า

j = 0 คือใช้ Jet junction model ในการคำนวณ

j = 1 คือใช้ Jet junction model ในการคำนวณ

e แสดงถึงการว่าใช้เทอมของ PV ในการคำนวณโดยสมการพลังงาน (Energy equation) โดยที่ถ้า

e = 0 คือใช้ PV term ในการคำนวณ

e = 1 คือใช้ PV term ในการคำนวณ

f แสดงถึงใช้การจำกัดการไหลของกระแสย้อนกลับ (Counter current flow limitation, CCFL) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

f = 0 คือไม่ใช้ CCFL ในการคำนวณ

f = 1 คือใช้ CCFL ในการคำนวณ

 ง แสดงถึงการใช้การแบ่งชั้นของการไหลแนวราบ (Horizontal stratification) ใน การคำนวณ โดยที่ถ้า

v = 0 คือไม่ใช้ Horizontal stratification ในการคำนวณ

v = 1 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลขาขึ้น (Upward-oriented junction) ในการคำนวณ

v = 2 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลขาลง
 (Downward-oriented junction) ในการคำนวณ

v = 4 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลหมุนวน
 (Centrally located junction) ในการคำนวณ103

c แสดงถึงการใช้โมเดลการสั่น (Chocking model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

c = 0 คือใช้ Chocking model ในการคำนวณ

c = 1 คือไม่ใช้ Chocking model ในการคำนวณ

a แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหล (Area change) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

a = 0 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบราบเรียบหรือไม่มีการ เปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลในการคำนวณ

a = 1 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบทันที (Full abrupt)

a = 2 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบกึ่งทันที (Partial abrupt)

h แสดงถึงว่าต้องใช้เงื่อนไขใดในการคำนวณ โดยที่ถ้า

h = 0 คือใช้ Non-homogeneous ในการคำนวณสมการเชิงโมเมนตัม

h = 1 คือใช้ Homogeneous ในการคำนวณสมการเชิงโมเมนตัม

s แสดงถึงว่าต้องใช้เงื่อนไขแบบใดของฟลักซ์เชิงโมเมนตัม (Momentum flux) แบบไหนในการคำนวณ โดยที่ถ้า

s = 0 คือใช้ Momentum flux ในการคำนวณ

การ์ด CCC0201 เป็นการ์ดที่แสดงถึงเงื่อนไขเริ่มต้นของข้อต่อที่ไม่ขึ้นกับเวลา โดยที่ W1 คือ ตัวแปรควบคุม โดยที่ ถ้า

W1 = 0 ค่า W2 และ W3 จะแสดงค่าอัตราเร็ว

W1 = 1 ค่า W2 และ W3 จะแสดงค่าอัตราของมวลไหล

W2 คือ ค่าอัตราเร็วของของเหลว (m/s,ft/s) หรือ ค่าอัตราของมวลไหลของของเหลว (kg/s,lbm/s) ขึ้นกับ W1

W3 คือ ค่าอัตราเร็วของไอ (m/s,ft/s) หรือ ค่าอัตราของมวลไหลของไอ (kg/s,lbm/s) ขึ้นกับ W1

W4 คือ ค่าอัตราเร็วของการรวมกันของของเหลวและไอ (Interface velocity) (m/s,ft/s)

2.7.3 กรณีที่ W2 ของการ์ด CCC0000 คือ pipe คือส่วนประกอบที่เลือกนี้ท่อ (Pipe) การ์ด CCC0001 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลท่อ

โดยที่ W1 คือ จำนวนของตัวบรรจุ (Volume, nv) โดยที่ nv ต้องมีมากกว่า 0 แต่ต้องไม่เกิน 100 และจำนวนของข้อต่อภายในตัวบรรจุ (Internal junction) ของท่อจะเท่ากับ nv-1

การ์ด CCC0101 ถึง CCC0199 เป็นการ์ดที่แสดงถึงพื้นที่แนวแกน X ของอัตราปริมาตรการ ไหล (X-coordinate volume flow)

โดยที่ W1 คือ พื้นที่ของอัตราปริมาตรการไหล (m2,ft2)

W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0201 ถึง CCC0299 เป็นการ์ดที่แสดงถึงพื้นที่ของข้อต่อการไหลภายใน (Junction flow)

โดยที่ W1 คือ พื้นที่ของข้อต่อการไหลภายใน (Internal junction flow area) (m2,ft2) ถ้าไม่มี การ์ดนี้หรือ W1 = 0 ระบบจะถูกตั้งให้พื้นที่นี้เท่ากับพื้นที่ที่เล็กที่สุดของอัตราการไหลของตัวบรรจุ (Minimum area of volume) ที่เชื่อมต่ออยู่กับข้อต่อ

W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0301 ถึง CCC0399 เป็นการ์ดที่แสดงถึงความยาวตามทางแกน X (Xcoordinate volume) โดยที่ W1 คือ ความยาวของท่อตัวบรรจุ (Pipe volume length) (m,ft) W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0401 ถึง CCC0499 เป็นการ์ดที่แสดงถึงปริมาตรของท่อบรรจุ (Pipe volume) โดยที่ W1 คือ ปริมาตร (m3,ft3) W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0501 ถึง CCC0599 เป็นการ์ดที่แสดงถึงมุมการวางของท่อตามแนวราบ (Volume azimuthal angle)

โดยที่ W1 คือ มุมการวางของท่อตามแนวแนวราบ โดยที่ W1 ≤360 W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0701 ถึง CCC0799 เป็นการ์ดที่แสดงถึงมุมการวางของท่อตามแนวตั้ง (Volume vertical angles)

โดยที่ W1 คือ มุมตามแกนตั้ง W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0801 ถึง CCC0899 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของการเสียดทานตามแนวแกน X (Volume x-coordinate friction)

โดยที่ W1 คือ ความขรุขระของผนัง (Wall roughness) (m,ft)

W2 คือ เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (Hydraulic diameter) (m,ft) ถ้าW2 = 0 ระบบจะ คำนวณจากสูตรดังนี้

Hydraulic diameter =
$$2\left(\frac{x-\text{direction Volumeflow area}}{\pi}\right)^{0.5}$$

W3 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC0901 ถึง CCC099 เป็นการ์ดที่แสดงถึงประสิทธิภาพสูญเสียของข้อต่อ (Junction loss coefficient)

โดยที่ W1 คือ เลข Reynolds ของค่าประสิทธิภาพการสูญเสียของการไหลแบบขาไป (Forward flow energy loss efficient)

W2 คือ เลข Reynolds ของค่าประสิทธิภาพการสูญเสียของการไหลแบบขากลับ (Reverse flow energy loss efficient)

W3 คือ เลขที่ของข้อต่อ

```
การ์ด CCC1001 ถึง CCC1099 เป็นการ์ดที่แสดงถึงการควบคุมของท่อตามแนวแกน X
(Volume x-coordinate control)
โดยที่ W1 คือ สัญลักษณ์แทนการควบคุมส่วนประกอบแทนด้วย tlpvbfe โดยที่
              t แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแบ่งชั้นของอุณหภูมิ (Thermal stratification
       model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า
                      t = 0 คือไม่ใช้ Thermal stratification model ในการคำนวณ
                      t = 1 คือใช้ Thermal stratification model ในการคำนวณ
              ู l แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแยกระดับของน้ำและไอในการวิเคราะห์ (Level
       tracking model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า
                     l = 0 คือไม่ใช้ Level tracking model ในการคำนวณ
                     l = 1 คือใช้ Level tracking model ในการคำนวณ
              p แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการบรรจุน้ำ (Water packing scheme) ในการ
       คำนวณ โดยที่
                      p = 0 คือไม่ใช้ Water packing scheme ในการคำนวณ
                      p = 1 คือใช้ Water packing scheme ในการคำนวณ
              v แสดงถึงการใช้โมเดลแบบการแบ่งระดับชั้นแนวตั้ง (Vertical stratification)
       model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า
                      v = 0 คือใช้ Vertical stratification model ในการคำนวณ
                      v = 1 คือไม่ใช้ Vertical stratification model ในการคำนวณ
              b แสดงถึงการใช้ค่าแรงเสียดทานของจุดร่วมกันของน้ำและไอ (Interphase
       friction) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า
                      b = 0 คือใช้ Interphase friction ในการคำนวณสำหรับท่อ
                      b = 1 คือใช้ Interface friction ในการคำนวณสำหรับแท่งเชื้อเพลิง
              f แสดงถึงการคำนึงของผลกระทบที่เกิดจากความเสียดทานของผนัง (Wall friction
       effect) ในการคำนวณแนวแกน X โดยที่ถ้า
```

f = 0 คือใช้ Wall friction effect ในการคำนวณแนวแกน X f = 1 คือไม่ใช้ Wall friction effect ในการคำนวณแนวแกน X e แสดงถึงชนิดของสมการในการคำนวณ โดยที่ถ้า e = 0 คือใช้ สมการ Nonequilibrium ในการคำนวณ e = 1 คือใช้สมการ Equilibrium ในการคำนวณ W2 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ การ์ด CCC1101 ถึง CCC1199 เป็นการ์ดที่แสดงถึงการควบคุมข้อต่อ (Junction control) W1 คือ สัญลักษณ์แทนการควบคุมส่วนประกอบ แทนสัญลักษณ์ efvcahs โดยที่ โดยที่ e แสดงถึงการว่าใช้เทอมของ PV ในการคำนวณโดยสมการพลังงาน (Energy equation) โดยที่ถ้า e = 0 คือใช้ PV term ในการคำนวณ e = 1 คือใช้ PV term ในการคำนวณ f แสดงถึงใช้การจำกัดการไหลของกระแสย้อนกลับ (Counter current flow limitation. CCFL) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า f = 0 คือไม่ใช้ CCFI ในการคำนวณ f = 1 คือใช้ CCFL ในการคำนวณ v แสดงถึงการใช้การแบ่งชั้นของการไหลแนวราบ (Horizontal stratification) ใน การคำนวณ โดยที่ถ้า การครามการกับการกินอาจไป v = 0 คือไม่ใช้ Horizontal stratification ในการคำนวณ v = 1 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลขาขึ้น (Upward-oriented junction) ในการคำนวณ v = 2 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลขาลง (Downward-oriented junction) ในการคำนวณ v = 4 คือใช้ Horizontal stratification แบบข้อต่อการไหลหมุนวน (Centrally located junction) ในการคำนวณ107 c แสดงถึงการใช้โมเดลการสั่น (Chocking model) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า c = 0 คือใช้ Chocking model ในการคำนวณ c = 1 คือไม่ใช้ Chocking model ในการคำนวณ a แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหล (Area change) ในการคำนวณ โดยที่ถ้า

a = 0 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบราบเรียบหรือไม่มีการ
เปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลในการคำนวณ
a = 1 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบทันที (Full abrupt)
a = 2 คือใช้การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การไหลแบบกึ่งทันที (Partial abrupt)
h แสดงถึงว่าต้องใช้เงื่อนไขใดในการคำนวณ โดยที่ถ้า
h = 0 คือใช้ Non-homogeneous ในการคำนวณสมการเชิงโมเมนตัม
h = 1 คือใช้ Homogeneous ในการคำนวณสมการเชิงโมเมนตัม
s แสดงถึงว่าต้องใช้เงื่อนไขแบบใดของฟลักซ์เชิงโมเมนตัม (Momentum flux)
แบบไหนในการคำนวณ โดยที่ถ้า

s = 0 คือใช้ Momentum flux ในการคำนวณ

s = 1 คือไม่ใช้ Momentum flux ในการคำนวณ

W2 คือ เลขที่ของข้อต่อ

การ์ด CCC1201 ถึง CCC1299 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลเงื่อนไขเริ่มต้น (Volume initial condition)

โดยที่ W1 คือตัวแปรที่บ่งบอกถึงการควบคุม ด้วยแทนสัญลักษณ์ ebt โดยที่

e แสดงถึงของไหลในระบบพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic) โดยที่ถ้า

e = 0 คือแทนด้วยของไหลที่ถูกกำหนดไว้แล้ว (Default fluid)

e = 1 คือแทนด้วย H2O

e = 2 คือแทนด้วย D2O

b แสดงถึงการปรากฏของโบรอน (Boron) โดยที่ถ้า

b = 0 คือของไหลในระบบไม่มี Boron

```
b = 1 คือของไหลในระบบมี Boron
```

t แสดงถึงข้อมูลของของเงื่อยไขเริ่มต้นซึ่งค่า t นี้เป็นตัวกำหนดค่า W2 และ W3 โดยที่ถ้า

t = 1 ค่าใน W2 และ W3 เป็นค่าอุณหภูมิ (K,oF) และคุณสมบัติค่าคงที่ (Static quality) ตามลำดับ

t = 2 ค่าใน W2 และ W3 เป็นค่าความดัน (Pa,lbf/in2) และคุณสมบัติ ค่าคงที่ (Static quality) ตามลำดับ

t = 3 ใน ค่าใน W2 และ W3 เป็นค่าความดัน (Pa,lbf/in2) และค่าอุณหภูมิ (K,oF) ตามลำดับ W2 และ W3 จะขึ้นกับค่า t ใน W1 W4 คือ เลขที่ของตัวบรรจุ

การ์ด CCC1300 เป็นการ์ดที่แสดงถึง การบ่งบอกถึงการควบคุมเงื่อนไขของข้อต่อ (Junction condition control)

โดยที่ W1 คือ เงื่อนไขการแสดงผลถ้า

W1 = 0 W1 และ W2 ในการ์ด CCC1301 จะเป็นค่าอัตราเร็ว (Velocity) W1 = 1 W1 และ W2 ในการ์ด CCC1301 จะเป็นค่าอัตรามวลการไหล (Mass flow)

การ์ด CCC1301 ถึง CCC1399 เป็นการ์ดที่แสดงถึงเงื่อนไขเริ่มต้นของข้อต่อ (Junction initial condition)

โดยที่ W1 คือ อัตราเร็วเริ่มต้นของของเหลว (Initial liquid velocity) (m/s,ft/s) หรืออัตรามวล การไหลของของเหลว (Mass flow) (kg/s,lbm/s) ขึ้นกับ W1 ในการ์ด CCC1300

W2 คือ อัตราเร็วเริ่มต้นของไอ (Initial vapor velocity) (m/s,ft/s) หรืออัตรามวลการไหล ของไอ (Mass flow) (kg/s,lbm/s) ขึ้นกับ W1 ในการ์ด CCC1300

W3 คือ ค่าอัตราเร็วของการรวมกันของของเหลวและไอ (Interface velocity) (m/s,ft/s) W4 คือ เลขที่ของข้อต่อ

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8 การ์ด 1CCCGXN Chulalongkorn University

การ์ด 1CCCGXNN เป็นการ์ดที่มีเพื่อแสดงข้อมูลต่าง ๆ ของโครงสร้างเชิงความร้อนของ ข้อมูลขาเข้า

โดยที่ CCC แสดงถึงเลขของส่วนประกอบ

G แสดงถึงลำดับที่ของโครงสร้างเชิงความร้อน

X แสดงถึงชนิดของการ์ด

XX แสดงถึงเลขของส่วนประกอบ

2.8.1 การ์ด 1CCCG000 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลทั่วไปของโครงสร้างเชิงความร้อน

โดยที่ W1 คือ จำนวนแกนของโครงสร้างเชิงความร้อน, nh โดยที่ 0 < nh < 100

W2 คือ จำนวนแกนของจุดร่วม, np โดยที่ np < 100

W3 คือ ชนิดของรูปร่างลักษณะของโครงสร้าง โดยที่

W3 = 1 เป็นแบบทรงสี่เหลี่ยม (Rectangular)
W3 = 2 เป็นแบบทรงกระบอก (Cylindrical)
W3 = 3 เป็นแบบทรงกลม (Spherical)
W4 คือ แสดงถึงสถานะของการใช้ค่าเงื่อนไขเริ่มต้น Steady-state โดยที่
W4 = 0 ถ้าเงื่อนไขเริ่มต้นอุณหภูมิได้ถูกกำหนดไว้ในการ์ด 1CCCG401 ถึง
1CCCG499
W4 = 1 ถ้าเงื่อนไขคงที่เริ่มต้นอุณหภูมิได้ถูกนำไปคำนวณโดยใส่ข้อมูลลงไปในการ์ด
1CCCG402 ถึง 1CCCG499
W5 คือ พิกัดขอบเขตจากทางซ้าย (Left boundary coordinate) (m,ft)

2.8.2 การ์ด 1CCCG100 เป็นการ์ดที่แสดงถึงเงื่อนไขของจุดร่วมของโครงสร้างเชิงความร้อน
 โดยที่ W1 คือ บอกเงื่อนไขของตำแหน่งของจุดร่วมของโครงสร้างเชิงร้อน โดยที่ถ้า
 W1 = 0 ข้อมูลของรูปร่างลักษณะจะรวมทั้งช่วงของจุดร่วม (Mesh interval), วัสดุ
 ผสม (Composition) และจุดกำเนิด (Source) ของโครงสร้างเชิงร้อน
 W1 ≠ 0 ข้อมูลจะถูกถึงมาจากข้อมูลของรูปร่างลักษณะจากของการ์ด 1CCCG000

```
2.8.3 การ์ด 1CCCG101 ถึง 1CCCG19 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของช่วงของจุดร่วมของโครงสร้าง เชิงร้อน (Heat Structure Mesh Interval) นี้จำเป็นต้องมีเมื่อ W1 = 0 ในการ์ด 1CCCG100
โดยที่ W1 คือ จำนวนของช่วง (Interval)
W2 คือ ขอบเขตทางขวา (Right coordinate) (m,ft)
```

2.8.4 การ์ด 1CCCG201 ถึง 1CCCG299 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของวัสดุผสมของโครงสร้างเชิง ร้อน (Heat Structure Composition) การ์ดนี้จำเป็นต้องมีเมื่อ W1 = 0 ในการ์ด 1CCCG100

โดยที่ W1 คือ เลขของวัสดุผสม ถ้ามีค่าเป็นบวกบริเวณนั้นจะถูกรวมในการคำนวณอุณหภูมิเฉลี่ย และถ้ามีค่าเป็นลบบริเวณนั้นจะไม่ถูกรวมในการคำนวณอุณหภูมิเฉลี่ย

W2 คือ เลขของช่วง

2.8.5 การ์ด 1CCCG301 ถึง 1CCCG39 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของการกระจายของแหล่งกำเนิด ของโครงสร้างเชิงความร้อน การ์ดนี้จำเป็นต้องมีเมื่อ W1 = 0 ในการ์ด 1CCCG100 โดยที่ W1 คือ ค่าของแหล่งกำเนิด W2 คือ เลขของช่วงจุดร่วม

2.8.6 การ์ด 1CCCG401 ถึง 1CCCG499 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของอุณหภูมิเริ่มต้น

โดยที่ W1 คือ อุณหภูมิ (K,oF)

W2 คือ เลขของจุดร่วม

2.8.7 การ์ด 1CCCG501 ถึง 1CCCG599 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของพิกัดขอบเขตทางซ้าย (Left boundary condition)

โดยที่ W1 คือ เลขของตัวบรรจุทางพลศาสตร์ของเหลว (Hydrodynamic volume number) แทนสัญลักษณ์ CCCNN000F โดยที่

CCC คือ เลขของส่วนประกอบ

NN คือ ลำดับที่ของเลขบรรจุ

F คือ เลขบ่งบอกทิศทางของอัตราเร็ว

F = 0 คืออัตราเร็วเกิดขึ้นทาง x-coordinate

F = 1 คืออัตราเร็วเกิดขึ้นทาง z-coordinate

F = 2 คืออัตราเร็วเกิดขึ้นทาง y-coordinate

W2 คือ จำนวนที่เพิ่มของโครงสร้างเชิงความร้อน

W3 คือ ชนิดขอบเขตเงื่อนไข โดยที่ถ้า

W3 = 0 จะใช้ขอบเขตเงื่อนไขสมมาตร (Symmetry) หรือขอบเขตเงื่อนไขฉนวน (Insulated) ในการคำนวณ

W3 = 1 จะใช้ขอบเขตเงื่อนไขการพาความร้อน (Convective) ในการคำนวณ W4 คือ Surface area code โดยที่ถ้า

W4 = 0 คือ W5 เป็นพื้นที่หน้าผิวทางซ้าย (Left surface area) (m2,ft2)

W4 = 1 คือ W5 ขึ้นกับรูปร่างลักษณะของการ์ด 1CCCG000 โดยที่ถ้า เป็นทรงสี่เหลี่ยม (Rectangular) ค่า W5 คือพื้นที่หน้าผิว (Surface area) (m2,ft2) เป็นทรงกระบอก (Cylindrical) ค่า W5 คือความสูงของทรงกระบอก (Cylinder height) (m,ft)

เป็นทรงกลม (Spherical) ค่า W5 คือค่าเศษส่วนของทรงกลม (Spherical fraction) W5 คือ ค่าขึ้นกับ W4

W6 คือ เลขของโครงสร้างเชิงร้อน

2.8.8 การ์ด 1CCCG601 ถึง 1CCCG699 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของพิกัดขอบเขตทางขวา (Right boundary condition) โดยที่ค่าอื่น ๆ เหมือนกันกับการ์ด 1CCCG501 ถึง 1CCCG599

2.8.9 การ์ด 1CCCG701 ถึง 1CCCG799 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลของจุดกำเนิดซึ่งเป็นการ์ดที่ จำเป็นต้องมีสำหรับข้อมูลของโครงสร้างเชิงร้อน

โดยที่ W1 คือ ชนิดของจุดกำเนิด ถ้า W1 = 0 ไม่มีการใช้จุดกำเนิดในการคำนวณ และถ้ามีค่าเป็น บวก กำลัง (Power) จากตารางทั่วไป (General table) จะถูกใช้เป็นจุดกำเนิด

2.8.10 การ์ด 1CCCG801 ถึง 1CCCG899 เป็นการ์ดที่แสดงถึงข้อมูลอื่น ๆ

โดยที่ W1 คือ เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิกของการแลกปลี่ยนความร้อน (m,ft) W2 คือ ระยะทางของการไหลขาไป (m,ft) W3 คือ ระยะทางของการไหลขากลับ (m,ft) W4 คือ เลขของโครงสร้างเชิงความร้อน

2.9 การ์ดอื่น ๆ

2.9.1 การ์ด 210MMM00 เป็นการ์ดที่แสดงชนิดของวัสดุผสม (Composition) โดยที่ MMM แสดง

ถึงเลขของ Composition

โดยที่ W1 คือ ชนิดของวัสดุ เช่น

c-steel แสดงถึงเหล็กกล้าคาร์บอน (Carbon steel)

s-steel แสดงถึงเหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless steel)

uo2 แสดงถึงยูเรเนียมไดออกไซด์ (Uranium dioxide)

zr แสดงถึงเซอร์โคเนียม (Zirconium)

tbl/fctn แสดงถึงมีการใช้ข้อมูลจากตารางหรือฟังก์ชั่น

W2 คือ บอกถึงข้อมูลการใช้ตารางหรือฟังก์ชั่น ซึ่ง W2 จะปรากฏเมื่อ W1 = tbl/fctn โดยที่

W2 = 1 ใช้ข้อมูลแบบตารางโดยแสดงข้อมูลระหว่างอุณหภูมิและค่าการนำความ ร้อน (Thermal conductivity)

W2 = 2 ใช้ข้อมูลแบบฟังก์ชั่น

W2 = 3 ใช้ข้อมูลแบบตารางโดยแสดงข้อมูลระหว่างชื่อของส่วนประกอบของแก๊ส (Gas component) และสัดส่วนของโมล (Mole fraction) 2.9.2 การ์ด 201MMM01 ถึง 201MMM49 คือการ์ดที่แสดงข้อมูลของค่าการนำความร้อน (Thermal conductivity) โดยที่รูปแบบจะขึ้นกับ W1 ในการ์ด 201MMM00 ถ้าเป็นตาราง

W1 คือ อุณหภูมิ (K,oF) หรือชื่อของแก๊ส

W2 คือ ค่าการนำความร้อน (W/m·K,Btu/s·ft·oF) หรือสัดส่วนของโมล (Mole fraction ถ้าเป็นฟังก์ชั่นจะอยู่ในรูปดังนี้

k = A0 + A1(TX) + A2(TX)2 + A3(TX)3 + A4(TX)4 + A5(TX)-1; TX = T - C ที่ T คือ อุญหญา

โดยที่ T คือ อุณหภูมิ

C คือ ค่างคงที่

W1 คือ อุณหภูมิขั้นต่ำสุด (Lower limit temperature) (K,oF)

W2 คือ อุณหภูมิขั้นสูงสุด (Upper limit temperature) (K,oF)

W3 คือ A0 (W/m·K,Btu/s·ft·oF)

W4 คือ A1 (W/m·K2,Btu/s·ft·oF2)

W5 คือ A2 (W/m·K3,Btu/s·ft·oF3)

W6 คือ A3 (W/m·K4,Btu/s·ft·oF4)

W7 คือ A4 (W/m·K5,Btu/s·ft·oF5)

W8 คือ A5 (W/m,Btu/s·ft)

W9 คือ C (K,oF)

าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.9.3 การ์ด 201MMM51 ถึง 201MMM99 คือการ์ดที่แสดงข้อมูลของค่าความจุความร้อนจำเพาะที่ ปริมาตรคงที่ (Volumetric heat capacity) โดยที่รูปแบบจะขึ้นกับ W2 ใน Card 201MMM00 ถ้าเป็นตาราง

W1 คือ อุณหภูมิ (K,oF)

W2 คือ ค่าความจุความร้อนจำเพาะที่ปริมาตรคงที่ (Volumetric heat capacity) (J/m3·K,Btu/ft3·F)

ถ้าเป็นฟังก์ชั่นจะอยู่ในรูปดังนี้

ρCp = A0 + A1(TX) + A2(TX)2 + A3(TX) 3 + A4(TX) 4 + A5(TX) -1 ; TX = T - C โดยที่ T คือ อุณหภูมิ

C คือ ค่าคงที่

ρ คือ ความหนาแน่น (kg/m3,lbm/ft3)

Cp คือ ค่าความจุความร้อนจำเพาะ (Specific heat capacity) (J/kg·K,Btu/lbm·oF)

W1 คือ อุณหภูมิขั้นต่ำสุด (Lower limit temperature) (K,oF)

W2 คือ อุณหภูมิขั้นสูงสุด (Upper limit temperature) (K,oF)

W3 คือ A0 (J/m3·K,Btu/ft3·oF)

W4 คือ A1 (J/m3·K2,Btu/ft3·oF2)

W5 คือ A2 (J/m3·K3,Btu/ft3·oF3)

W6 คือ A3 (J/m3·K4,Btu/ft3·oF4)

W7 คือ A4 (J/m3·K5,Btu/ft3·oF5)

W8 คือ A5 (J/m3,Btu/ft3)

W9 คือ C (K,oF)

2.10 การ์ด End of input

การ์ด ". End of input." เป็นการแสดงถึงการจบการวิเคราะห์ของข้อมูลขาเข้านี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Hulalongkorn Universit

ภาคผนวก ข : แสดงรายละเอียดของไฟล์ดึงข้อมูล

ตัวอย่างของไฟล์ดึงข้อมูล

- = Strip from simple three component system
  - 100 strip csv
  - 103 0
  - ×
  - 1001 mflowj 12000000
  - 1002 mflowj 127000000
  - 1003 tempf 125010000
  - 1004 tempf 125020000
  - 1005 tempf 125030000
  - 1006 tempf 125040000
  - 1007 tempf 125050000
  - . End of input.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University **ภาคผนวก ค** : แสดงข้อมูลการแปลงข้อมูลกราฟเป็นข้อมูลตัวเลข

รูปที่ 24 แสดงขอบเขตเงื่อนไขเริ่มต้นซึ่งเป็นรูปเดียวกันกับบทที่ 3 โดยการแปลงข้อมูลกราฟ เป็นข้อมูลตัวเลขนั้น ในงานวิจัยเล่มนี้ได้ใช้โปแกรม Digitize ซึ่งผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัท Innovative Systems Software ซึ่งโปรแกรมนี้ง่ายต่อการดึงข้อมูลออกมาใช้ โดยรูปที่ 40 โดยวิธีใช้งานมีขั้นตอนดังนี้

 เลือกไฟล์รูปสกุล .gif หรือ .jpg หรือ bmp ที่ต้องการแปลงข้อมูลแล้วทำการใส่ Location ของข้อมูลขาออกที่ต้องการให้อยู่ โดยข้อมูลขาออกให้บันทึกเป็นไฟล์สกุล .text ดังแสดงในรูปที่ 41 แล้วจึงกด Continue เพื่อทำขั้นตอนต่อไป

 คลิกเลือกจุด X_{max},0 แล้วจะมีกล่องข้อความแสดงขึ้นมาโดยให้ใส่ข้อมูลตามที่ปรากฏ เช่น ชื่อของแกน X และ ค่าของจุด X_{max},0 เป็นต้น ดังแสดงตามรูปที่ 42

 คลิกเลือกจุด 0,Y_{max} แล้วจะมีกล่องข้อความแสดงขึ้นมาโดยให้ใส่ข้อมูลตามที่ปรากฏ ทำ ตามขั้นตอนข้อ 2

4. เลือกจุดตามเลขที่ต้องการแปลงข้อมูลเมื่อเลือกเสร็จแล้วให้กด Save Data

5. หลังจากนั้นโปรแกรมจะแสดงหน้าดังรูปที่ 43 โดยที่หน้าต่างนี้จะแสดงข้อมูลของ แกน X, แกน Y และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้กรอกไป หลังจากนั้นให้กด Exit หรือ Next curve ถ้าต้องการทำการ แปลงข้อมูลต่อ

6. หลังจากนั้นให้ไปเปิดข้อมูลขาออกจาก Location ที่บันทึกไว้ โดยไฟล์นี้จะแสดงข้อมูลที่ เราได้ทำการแปลง

รูปที่ 40 หน้างต่างโปรแกรม Digitize

รูปที่ 41 บันทึกฟล์ขาออกเป็นสกุล .text

รูปที่ 42 เลือกจุด X_{max},0 และ 0,Y_{max}

🔁 Labels and Description of Curve				
Edit if necessary				
X - Axis Label and Unit:	s; Time (min)			
Y-Axis Label and Units:	Bundle power (kW)			
Description:	Power			
	1			
Data				
X Minimum: -1.	813602 × Maximum: 220.0504			
Y Minimum: 27	.39362 Y Maximum: 92,55319			
Number of Points 18				
Output File: C:	\Users\NOPPAWAN\Desktop\digitize\p.23 Bundle nuclear power.jpg			
L	1			
	<u>N</u> ext Curve	<u>E</u> xit		

รูปที่ 43 กด Exit เพื่อจบการแปลงข้อมูล

ตัวอย่างของการแปลงข้อมูลกราฟเป็นข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้คือกำลังของเครื่องปฏิกรณ์ (จากรูปที่ 24) การแปลงข้อมูนี้ในขั้นตอนข้อที่ 4 ซึ่ง เป็นการเลือกจุดของข้อมูลกราฟนั้น สามารถเลือกได้อย่างมากสุด 99 จุด เท่านั้น เนื่องจากเป็นข้อม จำกัดของโปรแกรม เราไม่จะเป็นต้องเลือกทุกจุดของได้ ให้เลือกที่เป็นจุดเลี้ยวเบี้ยว จุดโค้ง จุดที่มี การเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น จะสังเกตุเห็นว่าคอลัมน์แรกจะเป็นขอมูลของแกน X และคอลัมน์ที่สองเป็น ข้อมูลแกน Y โดยในที่นี้แกน X หรือ Independent variable คือ เวลา (Time) หน่วยวินาที และ แกน Y หรือ Dependent variable คือ กำลัง (Power) หน่วยวัตต์ โดยการแสดงข้อมูลของกำลังของ เครื่องปฏิกรณ์จากรูปที่ 24 จะได้ข้อมูลตัวเลขดังแสดงนี้

******	**** Beginning of re	eference data******	****		
* Power					
*					
*					
*	Time(s)	Power(W)			
20299900 reac-t					
20299901	0.94813E+1	2.51949E+4			
20299902	1.21592E+2	2.63383E+4			
20299903	4.86369E+2	3.21199E+4			
20299904	9.03257E+2	3.10493E+4			
20299905	1.25066E+3	3.19058E+4			
20299906	1.42437E+3	3.25482E+4			
20299907	1.51122E+3	3.51178E+4			
20299908	1.56333E+3	3.68308E+4			
20299909	1.84125E+3	3.96146E+4			
20299910	3.12666E+3	3.89722E+4			
20299911	3.66514E+3	4.197E+4			
20299912	4.23836E+3	4.43255E+4			
20299913	4.77684E+3	4.53961E+4			
20299914	5.41954E+3	4.79657E+4			
20299915	5.87117E+3	4.94647E+4			
20299916	6.30543E+3	5.18201E+4			

20299917	6.65283E+3	5.26767E+4
20299918	6.86128E+3	5.33191E+4
20299919	7.17394E+3	5.50321E+4
20299920	7.64294E+3	5.76017E+4
20299921	7.97298E+3	5.99572E+4
20299922	8.38987E+3	6.2955E+4
20299923	8.51146E+3	6.38116E+4
20299924	8.73727E+3	6.35974E+4
20299925	9.0152E+3	6.55246E+4
20299926	9.29312E+3	6.7666E+4
20299927	9.62316E+3	6.98073E+4
20299928	9.88371E+3	7.19486E+4
20299929	1.01616E+4	7.49465E+4
20299930	1.04743E+4	7.73019E+4
20299931	1.0648E+4	7.92291E+4
20299932	1.08391E+4	8.17987E+4
20299933	1.10823E+4	8.394E+4
20299934	1.11691E+4	8.52248E+4
20299935	1.13081E+4	8.52248E+4
20299936	1.1447E+4	8.67238E+4
20299937	1.15339E+4	8.80086E+4
20299938	1.18813E+4	8.99358E+4
20299939	1.20897E+4	9.10064E+4
20299940	1.23156E+4	9.20771E+4
20299941	1.24545E+4	1.43469E+4
20299942	1.25066E+4	8.80086E+4
20299943	1.2663E+4	6.42398E+2
20299944	1.28888E+4	1.07066E+3
20299945	1.29409E+4	1.9272E+3
20299946	1.31841E+4	6.42398E+2

20599900 table999 function 1.0 0.0 0

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว นพวรรณ รัตนเดโช

เกิดวันที่ 19 เมษายน 2536

สถานที่เกิด ปัตตานี

วุฒิการศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ. เครื่องกล) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม เกล้าธนบุรี

ประสบการณ์การทางาน

ก.พ. - มิ.ย. 2559 : ฝึกอบรมการใช้โปรแกรม RELAP/SCDAPSIM ณ Innovative Systems Software ที่ Idaho, USA

ก.พ. - ต.ค. 2559 : รับจ้างเหมาทางานวิจัยโครงการวิจัย การประเมินการ รั่วไหลของสารกัมมันตรังสึในอุบัติเหตุร้ายแรงของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การ จัดการอุบัติเหตุ ของหน่วยงานสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ก.พ. - ก.ค. 2560 : ผู้ช่วยวิจัย : Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test

ผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่

N. Rattanadecho, S. Rassame, K. Silva, C. Allison and J. Hohorst, "Assessment of RELAP/SCDAPSIM MOD3.4 Prediction Capability with Severe Fuel Damage Scoping Test: Focusing on Reactor Core Temperatures and Hydrogen Production", in Proceeding the 11th International Topical Meeting on Nuclear Reactor Thermal Hydraulics, Operation and Safety, Gyeongju, Korea, October 9-13, 2016.